

Majandusaasta aruanne

elering

Juriidiline aadress: Kadaka tee 42
12915 Tallinn, Eesti

Äriregistri kood: 11022625

Telefon: +372 715 1222

E-post: info@elering.ee

Koduleht: www.elering.ee

Põhitegevusala: Elektri ja gaasi ülekanne

Juhatuse esimees: Kalle Kilk

Omanik: Eesti Vabariik

Audiitor: AS PricewaterhouseCoopers

Sisukord

Juhatuse esimehe pöördumine	5
Tegevusaruanne	9
Eleringi missioonist strateegiliste eesmärkideni	9
Eesmärk 1: tagada igal ajahetkel elektri ja gaasi varustuskindlus	10
Eesmärk 2: tagada elektri- ja gaasihind, mis toetab Eesti majanduse konkurentsivõimet	15
Eesmärk 3: Eesti kliimaneutraalsuse saavutamine	19
Eesmärk 4: pühendunud töötajad	21
Eesmärk 5: kliendirahulolu	22
Eesmärk 6: majandusliku lisandväärtuse loomine	23
Majandustegevuse ülevaade ja 2024. aasta tulemused	25
Töötajate kaasamise ja motiveerimise tegevuskava „Meie Elering“	35
Ühingu juhtimine	39
Vastutustundlikkuse põhimõtete järgimine Eleringi tegevuses	55
Raamatupidamise aastaaruanne	69

01

KALLE KILK
juhatuse esimees

JUHATUSE ESIMEHE PÖÖRDUMINE

18 aastat tagasi, aastal 2007 allkirjastasid Balti riikide peaministrid ühise kommünikee, milles kinnitasid, et Eestil, Lätil ja Leedul on strateegiline eesmärk liituda Mandri-Euroopa sünkroonalaga. Selle 18 aasta taguse sammuga algas meie energeetika viimaste aastakümnete suurima energiajulgeolekumõjuga protsess. Selle protsessi esimesed aastad olid suunatud peamiselt sünkroniseerimise tehnilistele eeluringutele ja parimate võimalike turvaliste tehniliste lahenduste välja töötamisele. Aastatel 2014–2018 oli peamine fookus osapoolte vahelise kokkuleppe välja töötamisel, mille tulemusel vormistati kolme Balti riigi, Poola ja Euroopa Komisjoni ühine kokkulepe ning teekaart sünkroniseerimise läbiviimiseks. Sellega käivitus eelkõige Baltimaade, kuid ka terve Euroopa mõistes mastaapne sünkroniseerimise elluviimise programm. Selle programmi investeeringute rahaline maht on kokku ca 1,6 miljardit eurot,

mille eesmärk oli tugevdada Baltimaade sisest elektrivõrku, rajada täiendav ühendusliin Leedu ja Poola vahele ning arendada välja uuenduslike seadmete park Baltimaade elektrisüsteemide stabiilse talitluse tagamiseks.

2024. aasta oli kogu eelkirjeldatud maratoni lõpuspurdi aasta, kuna 2023. aastal vastu võetud otsuse tulemusena toodi sünkroniseerimise tähtaeg ligi aasta võrra varasemaks – 2025. aasta lõpust 2025. aasta veebruarikuuks. See nõudis tõsist pingutust, et tagada kõik kriitilised tegevused enne ümberühendamist. Tuli lõpetada olulised ehitustööd, rakendada infosüsteemid, välja töötada süsteemi juhtimiseks vajalikud mehhanismid ja kokkulepped ning kinnitada süsteemiteenuste toimimiseks vajalikud metoodikad ja regulatsioonid jne. Eleringi meeskond ja meie head koostööpartnerid on tõestanud, et meil on olnud tarkust, jõudu ja sihikindlust teha

erakordselt suur pingutus. Tulemus, mille saavutamist mõned pidasid küsitavaks, on muutunud reaalsuseks. 2024. aasta lõpuks oleme täielikult valmis viimaste ühenduste katkestamiseks idanaabri elektrisüsteemiga.

2024. aasta oli kogu eelkirjeldatud maratoni lõpuspurdi aasta, kuna 2023. aastal vastu võetud otsuse tulemusena toodi sünkroniseerimise tähtaeg ligi aasta võrra varasemaks – 2025. aasta lõpust 2025. aasta veebruarikuusse.

Meie aastat ei teinud sealjuures sugugi kergemaks asjaolu, et 8. oktoobrist 2023. aastal oli rikkeliselt tööst väljas Eesti ja Soome vaheline gaasitoru Balticconnector, millele lisaks tabas meid 26. jaanuaril 2024. aastal ka Eesti-Soome elektrikaabli Estlink 2 rike. Mõlema ühenduse parandustööd olid keerulised ja aegavõtvad ning sinna kulus lisaks märkimisväärsele rahale ka üksjagu meie ja partnerite parimate peade töötunde. Balticconnector'i parandustööd said edukalt lõpetatud aprillis, olles kestnud kuus ja pool kuud – tagasi turu kasutusse anti ühendus 22. aprillil 2024. Estlink 2 ühenduse parandamine võttis aega seitse kuud ja ühe nädala, tagasi töösse sai see viidud 4. septembril. Balticconnector'i toru paranduse käigus õnnestus kasutada suhteliselt laialt levinud meetodikat, kus ca 60 meetri sügavuses vees lõigati kahjustunud torulõik välja ning uus torulõik ühendati veealuste kaugelt juhitud robotseadmete abil oma kohale spetsiaalsete ühendusliidetega. Estlink 2 parandustöid aga tuli teostada äärmiselt väljakutsuvas asukohas mere ja maismaa piiril, kus ei saanud tavapäraseid parandusmeetodeid kasutada. Tänu hoolikale tööde kavandamisele ja ohutusplaanide põhjalikule läbimõtlemisele õnnestus keerukad ja mahukad tööd teostada siiski sujuvalt ning kiireima võimaliku tempoga.

Ülejäänud Eleringi elektri- ja gaasivõrkude talitluskindlus oli 2024. aastal igati eeskujulik. Gaasivõrgus selliseid katkestusi ei esinenud, mille tõttu oleks klientidele gaas jäänud kohale toimetamata. Elektrivõrgus esines 14 sellist sündmust, millega kaasnes kliendi toitekatkestus (kahe võrra vähem kui aastal 2023), ja kuigi katkestusega kaasnenud andmata energia kogus kujunes 2024. aastal eelmisest aastast mõnevõrra suuremaks (69,6 MWh võrreldes 55,4-ga), jääb varustuskindluse mõõdikuna kasutatav kümne aasta keskmine kogus siiski alla selle piiri, mille oleme endale eesmärgiks seadnud.

Lisaks võrkude töökindluse tagamisele on Eleringil oluline roll kanda Eesti tervikliku varustuskindluse tagamisel. Eesti on võtnud suuna elektrisüsteemi suunas, kus peamise osa energiast annavad taastuvelektrijaamad, mille kõrval peab aga olema piisavas koguses juhitavat elektritootmise võimekust. Oleme oma analüüsidega tuvastanud, et kahjuks tavapärased turumehhanismid ei taga lähemas tulevikus piisava juhitava tootmisvõimekuse olemasolu. Seetõttu töötasime aastal 2024 koostöös Kliimaministeeriumiga välja abimeetmed, millega on piisavalt pika perioodi jooksul võimalik kasutusvalmina hoida selliseid elektrijaamasid, mis elektriturul enam konkurentsivõimelised pole. Selle aja jooksul, kui need vanad elektrijaamad veel varustuskindluse tagamiseks töökorras hoitakse, on võimalik teha vajalikud sammud, et meile tekiks juurde uusi juhitavaid elektrijaamasid, mis võtaksid lähema 4–10 aasta jooksul varustuskindluse tagamise rolli enda peale. Elektritarbija jaoks tähendab see seda, et lähemas tulevikus hakkab ta eraldi komponendina oma arvel nn varustuskindluse tagamise tasu nägema. Lõpptulemusena pole sellest aga siiski koguarve kasvamas, kuna väikese kuluga taastuenergia lisandumine toob energia tootmise kulud märgatavalt madalamaks. Seda

võibki üldise trendina välja tuua, et üsna tõenäoliselt hakkab edaspidi Eleringi vahendatav varustuskindluse tagamise püsikomponent omama koguarves aina suuremat osakaalu, samas kui energia tootmise osakaal hakkab aina langema. Elektrisüsteem on tervikuna suures muutuses.

Muutuv elektrisüsteem toob Eleringile kaasa ka vajaduse oma elektri- ja gaasivõrgud uuele toimimisloogikale ümber häälestada. Gaasisüsteemi roll just elektrivarustuskindluse tagamise jaoks hakkab eeldatavasti tugevasti kasvama seeläbi, et esialgu näib uute juhitavate elektrijaamade peamiseks kütuseks saavat justnimelt gaas. Kuna juhitavad elektrijaamad pannakse tulevases süsteemis käima aina harvematel

tundidel aastas – aina enam tunde saame oma elektri soodsatest taastuvelektrijaamadest Eestis ning naabrite juurest –, siis justnimelt gaasielektrijaamad tunduvad olevat selleks kõige konkurentsivõimelisemad. Nad on kiirelt käivitatavad ja seisatavad ning nende rajamise kulud on võrreldes teiste elektrijaamadega madalamad. Seega peab gaasivõrk olema valmis nendele uutele elektrijaamadele gaasiühenduste rajamiseks. Ja sellega kaasneb olukord, kus gaasivõrgu kaudu üle kantava gaasi keskmised kogused oluliselt ei suurene, kuid lühiaegsed tipud, kui tuule ja päikeseenergia puudumisel elektrijaamad korraga käivituvad, saavad olema väga kõrge tarbimisvõimsusega. 2024. aastal valmistasimegi ette vastava gaasivõrgu arengukava, mis käsitleb vastava võimekuse tagamise eesmärgi.

Sarnaselt töötasime välja ka uuendusliku elektrivõrgu arengukava. Elektrivõrguga tuleb lähiaastatel liita massiivses koguses tuuleelektrijaamu ja selleks tuleb olemasolevat võrku päris suures osas senisest tugevamaks ehitada. Oleme liikumas varasemast konkreetse liituja-põhisest võrgu ehitamisest võrgu ettearendamise mudelile ja koostatud uus arengukava annab selle mudeli realiseerimiseks soliidse aluse. Ajale omaselt on meie võrgu arengukavast saamas olukorda piisavalt paindlikult jälgiv vahend, millega saame üle Eesti küpsust koguvate tuuleparkide planeeringumenetluste järgi oma tegevustega sammu seada ja võrgu ehitamise töid piisavalt vara ette võtta. Kõik ikka selle nimel, et meie võrgud oleksid ka aastate pärast piisavalt kindlad ja neis voolaks võimalikult puhtalt toodetud elekter.

Tänan kõiki häid Eleringi kolleege ja tublisid koostööpartnereid selle toimeka ja eduka aasta eest ning hoiame jätkuvalt tuled Eestis põlemas ja kodud soojad!

02

TEGEVUSARUANNE

ELERINGI MISSIOONIST STRATEEGILISTE EESMÄRKIDENI

Energia kättesaadavust peetakse ühiskonnas sageli enesestmõistetavaks, kuid elektrikatkestused võivad häirida suure osa Eesti elanikkonna igapäevaelu ning elutähtsate teenuste toimimist. Elering, Eesti elektri- ja gaasisüsteemihaldur, seisab selle eest, et tuled põleksid ja toad püsiksid soojad – igal ajal ja igas olukorras.

Muutuv väliskeskkond seab üha suuremaid väljakutseid, sealhulgas nõuab kiirete kliimamuutustega kohanemist ning energiaturvalisuse tagamist keerulises geopoliitilises olukorras.

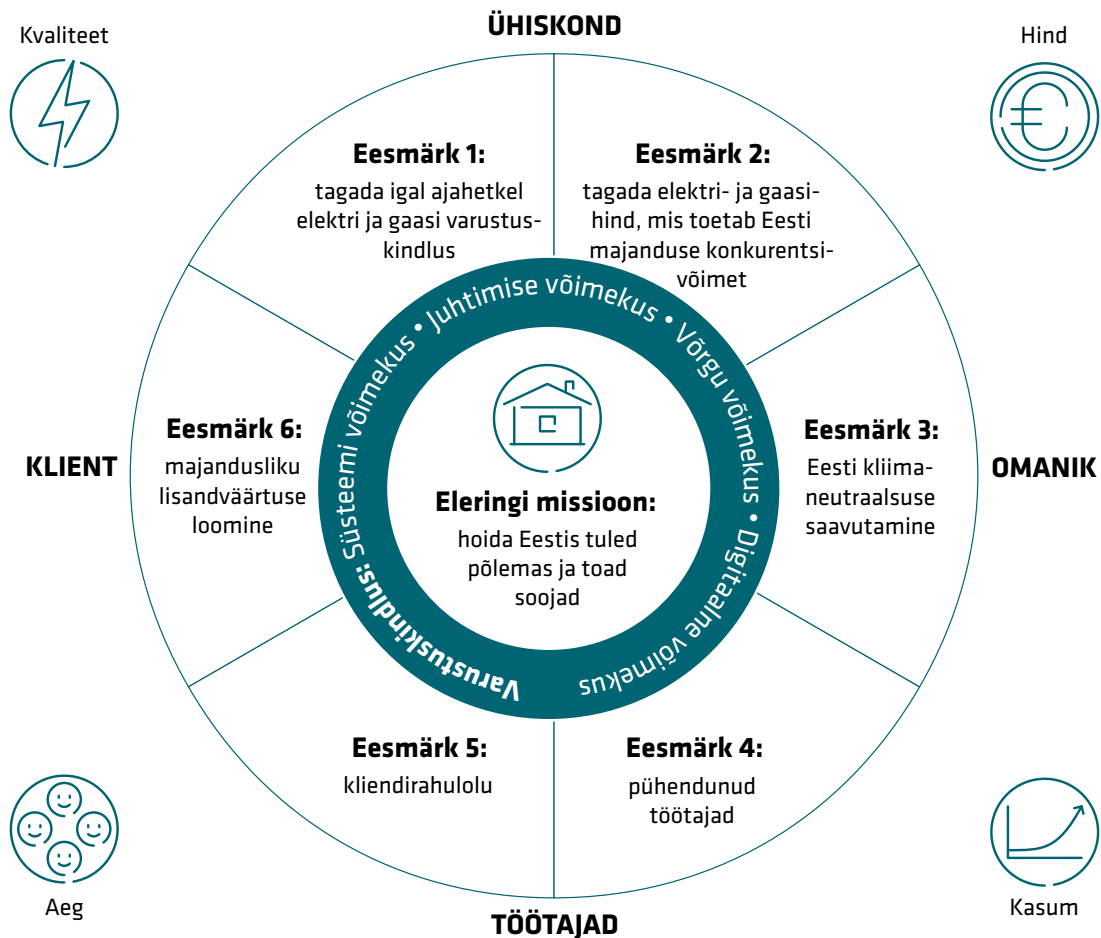
Eleringi visioon on selge: varustuskindlus kliimateutraalsel viisil, toetades Eesti majanduse konkurentsivõimet. Meie peamine eesmärk on tagada pidev ja stabiilne energiaravustus ning oli viia Eesti elektrisüsteem 2025. aasta alguseks edukalt üle Mandri-Euroopa võrguga sünkroniseerituks.

Eleringi visioon on selge: varustuskindlus kliimateutraalsel viisil, toetades Eesti majanduse konkurentsivõimet. Meie peamine eesmärk on tagada pidev ja stabiilne energiaravustus ning oli viia Eesti elektrisüsteem 2025. aasta alguseks edukalt üle Mandri-Euroopa võrguga sünkroniseerituks. Üleminekuperioodil oli kriitilise tähtsusega tagada usaldusväärne elektrivarustus, et kindlustada tarbijatele pidev varustuskindlus.

Samal ajal panustame Eesti ja Euroopa Liidu kliimateesmärkide saavutamisse aastateks 2030, 2035 ja 2050, tagades samas Eesti majanduse konkurentsivõime. Selleks arendame ja hooldame ülekandevõrku, suurendame selle võimekust ning kindlustame tõhusa ja stabiilse süsteemi juhtimise.

Eleringi missiooni ja visiooni elluviimiseks on oluline leida tasakaal erinevate osapoolte – Eesti ühiskonna, klientide, töötajate ja omaniku (Eesti riigi) – huvide vahel. Selle põhimõtte alusel oleme määratlenud kuus strateegilist eesmärki, mis suunavad meie tegevust ja tagavad varustuskindluse ning süsteemi tõhusa toimimise.

Eesmärk 1: tagada igal ajahetkel elektri ja gaasi varustuskindlus

Varustuskindluse väärtusahel põhineb neljal sambal: juhtimis-, võrgu-, süsteemi- ja digitaalsel võimekusel. Nende tõhus haldamine ja pidev arendamine on kriitilise tähtsusega, et tagada usaldusväärne ja stabiilne energiavarustus. See-tõttu on meie eesmärk hoida ja arendada hästi toimivat elektri- ja gaasipõhivõrku, mis vastab nii tänastele kui ka tulevikuvajadustele.

Oleme seadnud eesmärgiks hoida elektrisüsteemis andmata jäänud elektrienergia kümne aasta keskmise alla 125 MWh. Tarbijate jaoks ei ole vahet, kas energia katkestus tuleneb seadme-

rikkest, süsteemi opereerimisveast, võimsuse puudujäägist või küberrünnakust – oluline on, et varustuskindlus oleks tagatud igas olukorras.

2024. aastal säilitasime põhivõrgu kõrge töökindluse, hoides kümne aasta keskmise andmata energia taseme jätkuvalt madalal – see oli 59 MWh (2023: 52 MWh). Aasta jooksul jäi andmata kokku 71 MWh elektrienergiat (2023: 60 MWh), samal ajal kui ülekandesüsteemi kaudu edastati ligikaudu 8 miljonit MWh elektrit. Seega oli Eleringi põhivõrgu töökindlus 99,99%, tagades stabiilse ja usaldusväärse elektrivarustuse.

2024. aastal ei jäänud gaasisüsteemis klientidele andmata ühtegi megavatt-tundi energiat (2023.

aastal samuti 0 MWh). Gaasivarustuskindlus oli kogu aasta vältel tagatud – ülekandevõrk töötas stabiilselt ning ei esinenud rikkeid ega avarisiid, mis oleksid põhjustanud tarnekatkestusi.

Hoolimata Balticconnector gaasitoru vigastusest 8. oktoobril 2023, mis katkestas Eesti ja Soome vahelise gaasiühenduse, säilis gaasivarustuskindlus kogu 2024. aasta vältel. Toru remont kestis ligikaudu seitse kuud, kuid tänu tõhusale koostööle partneritega sai Balticconnector 22. aprillil 2024 turuosalistele taas kättesaadavaks. Selle perioodi jooksul tagasime Eesti tarbijate gaasivarustuse Eesti ja Läti vahelise ühenduse kaudu, kindlustades varustuskindluse ka keerulistes tingimustes.

Baltimaade Mandri-Euroopa sagedusalaga sünkroniseerimine

Üheks suurimaks varustuskindluse riskiks oli Baltimaade erakorraline eraldumine Venemaa sünkroonala, mis tulenes Venemaa ühendenergiast (IPS/UPS) toimunud arengutest ja keerulisest geopoliitilisest olukorrast. Selle riski maandamiseks ning elektrisüsteemi stabiilsuse ja töökindluse tagamiseks seadsime eesmärgiks Baltimaade sünkroniseerimise Mandri-Euroopa sagedusalaga.

Algselt oli plaanis sünkroniseerida süsteemid 2026. aastaks, kuid 2023. aastal otsustasid Eesti, Läti ja Leedu ühiselt projekti elluviimist kiirendada. Uus eesmärk oli viia Baltimaade elektrisüsteemid Mandri-Euroopa sagedusalasse 2025. aasta veebruariks, kindlustades sellega piirkonna energiajulgeoleku ja sõltumatuse.

Sünkroniseerimise projekti raames tugevdasime Baltikumi sünkroonala võimekust, et tagada elektrisüsteemi stabiilsus ja vastupidavus.

Täiendavate arenduste ja meetmete abil saavutasime võimekuse pikaajaliseks sünkroontööks, võimaldades N-1 tingimustes (ükskõik millise ühe süsteemielemendi väljalülitumisel) jätkata elektrivarustust ilma tarbijate automaatse piiramiseta.

2024. aastal valmisid kõik vajalikud infrastruktuuriprojektid, mis olid kriitilise tähtsusega Baltimaade edukaks sünkroniseerimiseks Mandri-Euroopa sagedusalaga, tagades seeläbi varustuskindluse ja energiasõltumatuse.

Üheks olulisemaks sünkroniseerimise taristu-projektiks oli Viru-Tsirculiina 330 kV õhuliini rekonstrueerimine, mille Elering lõpetas 2024. aasta novembris. See oli Eesti jaoks üks mahukamaid ja kriitilisemaid projekte, mis oli hädavajalik Mandri-Euroopa sagedusalaga liitumiseks.

Rekonstrueerimistööd algasid 2023. aasta juunis ja lõppesid 2024. aasta oktoobris. Projekti käigus uuendati 244 km kõrgepingeline, asendades vananenud nõukogudeaegsed juhtmed ja mastid kaasaegsete lahendustega. Rekonstrueerimise tulemusena vabastati ligikaudu 50 hektarit kaitsevööndis asuvat maad ning paigaldati 726 uut 330 kV masti.

Projekti kogumaksumus oli umbes 87 miljonit eurot, mis tagab Eesti elektrivõrgu suurema töökindluse ja vastupidavuse tulevikus.

Mustvee 330 kV jaotuspunkt valmis 2024. aastal ning oli oluline samm Eesti elektrisüsteemi tugevdamisel ja sünkroniseerimise ettevalmistamisel. Jaotuspunkti ehitus algas 2023. aasta mais, mille käigus rajati uus jaotuspunkt koos juhtimishoone ja 330 kV reaktoriga.

Projekti peatöövõtja Connecto Eesti AS lõpetas tööd õigeaegselt, võimaldades süsteemi sujuvat üleminekut uuele lahendusele. Tänu Mustvee jaotuspunkti valmimisele on võimalik demonterida ligikaudu 80 km Viru-Mustvee õhuliini, vähendades seeläbi maaomanikele kehtivaid piiranguid ning optimeerides elektrivõrgu kasutust.

Jaotuspunkti kogumaksumus oli ligikaudu 11,9 miljonit eurot, aidates kaasa Eesti elektrisüsteemi tõhusamale ja töökindlamale toimimisele.

Baltimaade elektrisüsteemi edukaks sünkroniseerimiseks Mandri-Euroopa elektrisüsteemiga on vaja tagada piisav inertss (17 100 MWs), mis aitab hoida süsteemi stabiilsust nii tavaolukorras kui ka võimalike avariide korral. Selleks paigaldatakse Baltimaadesse kokku üheksa sünkroonkompensaatorit, mis aitavad reguleerida sagedust ja tugevdada elektrisüsteemi.

Eestis rajati koostöös Siemens Energy'ga kolm sünkroonkompensaatorit Püssi, Kiisa ja Viru alajaamadesse. Esimene sünkroonkompensaator ühendati elektrivõrku Püssis 2023. aasta mais, teine valmis Kiisal 2024. aasta jaanuaris, ning viimane, Viru alajaama sünkroonkompensaator, käivitati 2024. aasta juunis. Eesti oli nende arendustega Baltimaades esirinnas, tagades süsteemi valmisoleku sünkroniseerimiseks juba enne 2025. aasta veebruaris plaanitud üleminekut. Täna on kõik kolm sünkroonkompensaatorit igapäevases töös, aidates tagada elektrivõrgu stabiilsust ja varustuskindlust.

2024. aastal valmistati ette vajalikud tegevused, et 8. veebruaril 2025 katkestada Balti riikide ühendused IPS/UPS süsteemiga ning alustada Balti riikidega ühiselt saartalitlustesti, mille eesmärk oli testida iseseisvat elektrisüsteemi tööd.

2024. aastal jätkasime süsteemiteenuste raamistiku rakendamist ja reservide eelkvalifitseerimist, et tagada elektrisüsteemi sujuv üleminek Mandri-Euroopa sagedusalale. Baltimaades juurutame ja arendame vajalikke võimekusi vastavalt Mandri-Euroopa sagedusreservide põhimõtetele ning oleme loonud lokaalse pingejuhtimise võimekuse.

Samuti oleme uuendanud olemasolevaid juhtmissüsteeme ning kasutusele võtnud täiendavaid lahendusi, et täita Mandri-Euroopa sagedusala tehnilised ja operatiivsed nõuded. Lisaks oleme ette valmistanud tegevused, et automaatse sageduse taastamise reservi (aFRR) energiaturg avataks Eestis hiljemalt Mandri-Euroopa sagedusala sünkroniseerimise hetkeks, tagades sellega süsteemi efektiivse ja turupõhise toimimise.

Lisaks sagedusreservide energiaturule on sagedusreservide võimsusturu avamine üks olulisemaid samme Balti elektrisüsteemide sünkroniseerimisel Mandri-Euroopa sagedusalaga. Selle turu eesmärk on tagada Balti süsteemihalduritele piisav reservvõimekus, et hoida elektrisüsteemi tasakaalus vastavalt Mandri-Euroopa sagedusala nõuetele.

Kuigi PICASSO turuplatvormiga liitumine on tehnilistel põhjustel viibinud kõigis Balti riikides ning viivitus ei sõltu süsteemihalduritest, ei mõjuta see sünkroniseerimise elluviimist. Vajalikud meetmed on rakendatud, et tagada süsteemi sujuv üleminek ja stabiilsus ka enne turuplatvormiga liitumist.

Balti süsteemihaldurid hakkavad ühisel sagedusreservide turul iga päev turuosalistelt hankima sageduse hoidmise reservi (FCR), automaatset sageduse taastamise reservi (aFRR) ja manuaalset sageduse taastamise reservi (mFRR). Selleks, et tagada reservide efektiivne jaotamine Balti süsteemihaldurite vahel, broneeritakse reservidele ülekandevõimsust Eesti ja Läti ning Läti ja Leedu piiridel, võimaldades paindlikumat ja optimeeritud süsteemi juhtimist.

2024. aastal valmistati ette vajalikud tegevused, et 8. veebruaril katkestada Balti riikide ühendused IPS/UPS süsteemiga ning alustada ühiselt saartalitlustesti, mille eesmärk oli testida iseseisvat süsteemitööd. See oli kriitiline etapp ettevalmistustes, mis kulmineerus 2025. aasta 9. veebruaril, kui Balti riikide elektrisüsteimid sünkroniseeriti Mandri-Euroopa sagedusalaga, tagades suurema energiasõltumatuse ja varustuskindluse.

Energiasüsteemi piisavus

Euroopa Liidu ja liikmesriikide ambitsioonikad kliimapoliitika eesmärgid on tõstatanud elektrisüsteemi varustuskindluse seisukohalt olulise küsimuse – kuidas tagada energiasüsteemi piisavus olukorras, kus süsinikuintensiivsed, paindliku reguleerimisvõimega tootmisvõimsused tõrjutakse turult välja? Kliimapoliitika suunab energiaturgu taastuenergia poole, kuid see toob kaasa vajaduse uute lahenduste järele, et kindlustada pidev ja usaldusväärne elektrivarustus.

Selle väljakutse lahendamiseks oleme seadnud miinimumeesmärgiks tagada, et kolme aasta perspektiivis vastaks Eesti elektrivarustuse tase varustuskindluse normile. 2024. aasta alguses oli varustuskindluse sihtväärtuse piirangutundide arv (Loss of Load Expectation – LOLE) 9 tundi

aastas, ning andmata jäänud elektrienergia kogus (Expected Energy Not Served – EENS) 6 GWh aastas. 2024. aastal viidi riigi tasandil ellu regulatiivsed muudatused, mille tulemusel kehtestati uus LOLE miinimumeesmärk – 8 tundi aastas, aidates kindlustada varustuskindluse normidele vastava elektrisüsteemi ka tulevikus.

Kolmeaastane perspektiiv varustuskindluse eesmärgi täitmiseks jätab piisava ajavaru, et vajadusel rakendada täiendavaid meetmeid süsteemi piisavuse reserve tagamiseks juhul, kui tavapärane turumehhanism ei suuda neid piisavalt katta.

Koostöös ENTSO-E ja teiste Euroopa süsteemihalduritega oleme regulaarselt läbi viinud energiasüsteemi piisavuse analüüse, et hinnata süsteemi töökindlust ja ennetada võimalikke riske. Lisaks sellele, et tagada varustuskindlus ka keerukamates tingimustes, viisime läbi konservatiivsema riikliku süsteemivõimekuse analüüsi (NRAA), mis annab täiendava hinnangu Eesti elektrisüsteemi suutlikkusele ning aitab kindlustada energiajulgeolekut.

2024. aasta riikliku süsteemivõimekuse analüüs (NRAA) kinnitab, et Eestis ei esine varustuskindluse probleemi vähemalt kuni 2028. aastani, kui tagatakse vähemalt 882 MW kindlaid võimsusi. Analüüsi kohaselt on LOLE 6,2 tundi aastas ja EENS 0,7 GWh aastas, mis vastab Eesti varustuskindluse normidele.

Varustuskindluse tagamiseks on olemas selge plaan. Eesti elektrisüsteemis on kuni 2030. aastani vaja umbes 1000 MW juhitavat tootmisvõimsust ning seejärel ca 1200 MW. Praegu on Eestis installeeritud juhitavat tootmisvõimsust ligikaudu 1800 MW, kuid töökindluse väljakutsete ja tehniliste piirangute tõttu on tegelikult kät-

tesaadavat kindlat tootmisvõimsust mõnevõrra vähem. Siiski on see piisav, et tagada varustuskindlus lühemas perspektiivis.

Samas on Eestis ja kogu regioonis varuvõimsus aasta-aastalt vähenemas, mistõttu on oluline säilitada olemasolevad tootmisvõimsused ja investeerida uutesse lahendustesse. Kuna osa juhitavatest tootmisvõimsustest ei ole turutingimustes konkurentsivõimelised, tuleb luua toetusmeede nende säilitamiseks. Plaani kohaselt rakendatakse alates 2026. aastast saartalitluse reserv, mis on kiiresti kasutusele võetav meede. Euroopa Komisjonilt riigiabi loa saamisel, eeldatavalt 2027. aastal, võib saartalitluse reservi asendada strateegilise reserviga, mis tagab pikaajalise lahenduse juhitava tootmisvõimsuse säilitamiseks ja varustuskindluse tugevdamiseks.

Oleme välja kuulutanud sagedusreservide pikaajalise hanke, mille tulemused selguvad 2025. aasta teises pooles. Riigihanke kaudu soetame elektriturult kuni 500 MW tootmis- ja salvestusvõimsusi, mis on vajalikud Eesti elektrisüsteemi sageduse iseseisvaks juhtimiseks pärast sünkroniseerimist Mandri-Euroopa sagedusalaga.

Balti riigid said Euroopa Komisjonilt erandi, mis võimaldab reservide hankimist kaheksaks aastaks ette, alates sünkroniseerimisest Mandri-Euroopa sagedusalaga ehk kuni 2033. aastani. Hanke vastu on olnud suur huvi – praeguseks on registreerunud 29 ettevõtjat, mis kinnitab turuosaliste valmisolekut pakkuda vajalikke lahendusi varustuskindluse tagamiseks.

Eesmärk 2: tagada elektri- ja gaasihind, mis toetab Eesti majanduse konkurentsivõimet

Elektri- ja gaasivõrgu süsteemihaldurina saame panustada elektri ja gaasi hinda kolme parameetri kaudu.

Läänemere-äärsete riikidega elektri hinna taseme võrdsustamiseks peavad olemasolevad piiriülesed võimsused olema maksimaalselt töös.

Läänemere-äärsete riikidega võrreldava elektri hinna tagamiseks on kriitilise tähtsusega hoida piiriülesed ühendused maksimaalselt töös. Nende kõrge kasutatavus võimaldab tagada, et Eesti hinnapiirkonna elektri- ja gaasihind püsiks võimalikult lähedane naaberriikide tasemele.

Selleks keskendume piiriüleste ühenduste töökindluse ja efektiivsuse tagamisele ning optimeerime nende kasutust ka pudelikaelatundidel, et need oleksid võimalikult suure osa ajast kättesaadavad. See aitab vähendada hinnakõikumisi ning suurendab Eesti energiasüsteemi konkurentsivõimet rahvusvahelisel tasandil.

2024. aasta jaanuaris tabas EstLink 2 ühendust rike, mille tagajärjel see lakkas töötamast. Enne seda oli EstLink 2 üks töökindlaimaid alalisvooluühendusi Läänemere piirkonnas. Rikkekoht tuvastati 2024. aasta veebruari lõpus koostöös Soome põhivõrguettevõttega ja kuna see paiknes Eesti rannikumeres, langes rikke kõrvaldamise vastutus Eleringile.

Tööde kiireks läbiviimiseks rajati rannikumerre vajalik infrastruktuur, et kaabel võimalikult kiiresti parandada. Rikke likvideerimiseks asendati umbes 300-meetrine kaablilõik reservkaabliga ning ühendati olemasoleva kaabelliiniga. Augustis

ti alguses valmis merepoolne ühendusmuhv, mis paigaldati rannikumerre rajatud platvormil. 4. septembril 2024 anti EstLink 2 uuesti turu käsutusse, taastades täies mahus Eesti ja Soome vahelise elektriühenduse ning kindlustades varustuskindluse Balti regioonis.

25. detsembril 2024 lülitus Eesti-Soome alalisvooluühendus EstLink 2 avariiliselt uuesti välja. Rikke põhjuseks on füüsiline kahjustus, mille asukoht tuvastati Soome lahe põhjas. Kuna kahjustus leidis aset Soome vetes, vastutab parandustööde eest Soome süsteemihaldur Fingrid.

26. detsembril 2024 uuendas Fingrid turuteadet (Nord Pool – UMM Platform), milles märgiti, et varasema kogemuse põhjal võivad parandustööd kesta kuni 1. augustini 2025. Kui rikke kõrvaldamise tähtaeg muutub, ajakohastatakse ka turuteadet.

Teeme kõik endast oleneva, et EstLink 2 taastada nii kiiresti kui võimalik, kuna see ühendus on kriitilise tähtsusega mitte ainult Eesti ja Soome hinnapiirkondadele, vaid ka kogu Baltimaade ja Põhjamaade elektrisüsteemi varustuskindlusele.

EstLink 2 rike ei mõjuta 2025. aasta veebruari alguses kavandatud Balti riikide lahtiühendamist Venemaa kontrollitud sagedusalast ja ühinemist Mandri-Euroopa elektrivõrguga.

Balti riikides on piisavalt juhitavaid tootmisvõimsusi ja välisühendusi, et tagada sünkroniseerimise edukas läbiviimine ka ilma EstLink 2 ühenduseta. Elektrisüsteemi varustuskindlus ja üleminek Mandri-Euroopa sagedusalasse on hoolikalt ette valmistatud, arvestades võimalikke riske ja tagades alternatiivsed lahendused stabiilsuse säilitamiseks.

Õhuke elektrivõrk

Teine oluline eesmärk on suurendada elektrivõrgu efektiivsust ja kohandada seda pikaajaliselt vastavalt muutuva tootmisele ja tarbimisele, samal ajal hoides ülekandevõrgu tariifi kontrolli all.

Meie pikaajaline siht on tagada, et järgmise viie aasta asendusinvesteeringud jääksid alla sama perioodi reguleeritud varade kulumile. See strateegia võimaldab säilitada võrgu töökindluse ja ajakohasuse, vähendades samal ajal survet tariifidele ning tagades pikaajalise finantsilise ja tehnilise jätkusuutlikkuse.

Kuna on oluline vähendada andmata jäänud energia mahtu, tuleb võrgu opereerimisel rakendada efektiivsemaid ja uuenduslikumaid lahendusi ning tehnoloogiaid. Selleks rakendasime 2024. aasta jaanuarist kahepaketilise võimsuspõhise tariifi komponendi, mis aitab võrgu kasutust täpsemalt suunata ja paremini varustuskindlust tagada.

Selle muudatuse ajendiks on ülekandevõrgu muutuv roll – hajatootmise arenguga on see järjest enam muutumas energia ülekandjast energia kättesaadavuse ja süsteemi töökindluse tagajaks. Sellest tulenevalt on oluline saada selgem sisend klientide võimsusvajaduste kohta, et kavandada võrgu arengut pikaajaliselt ja tagada süsteemi stabiilsus ka tulevikus.

Võimsuskomponendil põhinev tariif annab selge ülevaate sellest, kus on vaja võrku tugevdada ja kus on võimalik seda tulevikus optimeerida. Lisaks loob see soodsamad tingimused salvestusvõimekuste turule tulekuks, kuna võimaldab paindlikumat ja õiglasemat kulude jaotust võrreldes traditsioonilise energiapõhise tariifiga.

Samas on üleminek uuele tariifimudelile 2024. aastal mõjutanud ettevõtte tulusid, kuna kliendid on aasta jooksul oma kasutusvõimsusi optimeerinud, vähendades seeläbi võrgutasusid. Selle tulemusena oli vajalik kohandada võrguteenuse tariifi, et tagada võrgu pikaajaline jätkusuutlikkus ja varustuskindlus.

Hästi töötav turukorraldus

Kolmas oluline aspekt konkurentsivõimelise energiahinna tagamisel on hästi toimiva turukorralduse ja -platvormide arendamine, mis edendavad konkurentsi ning võimaldavad laiaulatuslikku ja läbipaistvat energiaturgu.

2024. aasta novembris viisime läbi üleriigilise elektri andmevahetusplatvormi Andmeladu väljavahetamise. Andmeladu alustas tööd 2013. aastal, kui Eestis avanes elektriturg, kuid kiiresti arenevas energiasektoris vajas süsteem põhjalikku uuendamist.

Andmevahetusplatvorm on mastaapne infosüsteem, kuhu koondatakse elektritarbijate ja -tootjate võrgu- ja tarnelepingute andmed ning mõõtetpunktide ja tarbimise/tootmise info. Platvormi kaudu toimub elektrituruseaduse alusel võrgu- ja tarnelepingute registreerimine ning andmete vahetus energiamüüjate ja võrguettevõtjate vahel, mis on vajalik nii täpseks arveldamiseks kui ka tarbijatele paremate pakkumiste tegemiseks. Uuendatud andmevahetusplatvorm tagab suurema efektiivsuse, turu läbipaistvuse ning võimaldab paremat teenust nii energiatarbijatele kui ka turuosalistele.

Platvormi uuendamine oli hädavajalik, kuna senine versioon oli kasutuses alates 2013. aastast, mistõttu olid tehnoloogiad vananenud ja andmemahud kordades kasvanud. Senine süsteem ei suutnud enam toetada kaasaegse energiaturu vajadusi ning muutuste tempo nõudis kaasaegsemat ja paindlikumat lahendust.

Üks olulisemaid ajendeid uuele platvormile üleminekuks oli elektrisüsteemi tasakaalustamise eeskirjast tulenev turukorralduse muudatus, mis jõustub 1. jaanuaril 2025 ja millega minnakse üle 15-minutilisele bilansiperioodile. Selle muudatuse kohaselt hakkavad võrguettevõtjad alates 1. jaanuarist 2025 edastama platvormile 15-minutilise täpsusega mõõteandmeid, mis tagab täpsema arveldamise ja süsteemi efektiivsema tasakaalustamise.

Uue andmevahetusplatvormi arendustööd algasid 2022. aastal ning süsteem on kavandatud töötleva üle 767 600 elektri mõõtepunkti andmeid. Lisaks elektriandmete uuendusele on sama üleminek 2025/2026. aastatel planeeritud ka gaasi mõõtepunktide osas, mis ühtlustab energiaturu andmehalduse ja loob võimaluse paremateks digilahendusteks nii tarbijatele kui ka turuosalistele.

Uued energiakandjad

Vesinikukoridori projekt on oluline osa Euroopa üleminekus säästvale ja süsinikuvabale majandusmodelile, toetades Euroopa Liidu kliimaeesmärkide saavutamist ning suurendades regiooni majanduse konkurentsivõimet. Projekt tugevdab energiajulgeolekut ja tarnekindlust nii Läänemere piirkonnas kui ka kogu Euroopas, luues sidusa vesiniku tarneahela, mis ühendab tänased ja tulevased vesinikutarbijad taastuvenergiaga põhineva vesinikutootmisega.

Vesinikukoridor aitab kaasa olemasoleva tööstuse süsinikheitmete vähendamisele ning loob uue kestliku tööstuse, mis toetab Euroopa majanduse rohepööret ja kindlustab selle energiasõltumust.

2024. aasta suvel lõpetasid Soome, Eesti, Läti, Leedu, Poola ja Saksamaa ONTRAS gaasi põhivõrguettevõtjad Põhjamaade-Balti vesinikukoridori (Nordic-Baltic Hydrogen Corridor – NBHC) eeluuringu etapi. See tähistab olulist sammu vesinikutaristu arendamisel, et toetada Euroopa üleminekut puhtale energiataristule ja tugevdada regiooni energiajulgeolekut.

2024. aasta aprillis andis Euroopa Komisjon Põhjamaade-Balti vesinikukoridori projektile Läänemere energiaturu vesinikuvõrkude ühendamise tegevuskava (BEMIP Hydrogen) raames ühishuviprojekti (PCI) staatuse. See staatuse avas projektipartneritele võimaluse taotleda Euroopa kaasrahastust kavandatavate tegevuste elluviimiseks.

2024. aasta oktoobris esitasid põhivõrguettevõtjad Euroopa ühendamise rahastu (Connecting Europe Facility – CEF) kaudu taotluse projekti teostatavusuuringu etapi kaasrahastamiseks.

Euroopa rahastusotsus peaks selguma 2025. aasta esimeses kvartalis, mis määrab projekti edasise arengusuuna ja rahastusvõimalused.

Vesinikukoridor aitab kaasa olemasoleva tööstuse süsinikehitmete vähendamisele ning loob uue kestliku tööstuse, mis toetab Euroopa majanduse rohepööret ja kindlustab selle energiasõltumatust.

Eesmärk 3: Eesti kliimaneutraalsuse saavutamine

Eesti on seadnud endale ambitsioonika eesmärgi, mille kohaselt peab alates 2030. aastast kogu summaarne aastane elektri lõpptarbimine olema kaetud taastuvenergiaga. Selle eesmärgi saavutamiseks peab Eesti elektri põhivõrguga olema võimalik liita vähemalt 5 500 MW tootmissuunalist võimsust.

Kuna põhivõrgu taristu arendamine – sealhulgas õhuliinide ja alajaamade planeerimine ning rajamine – on ajamahukas protsess, on vajalik pikaajaline ettevalmistus. Tänapäevaste prognooside kohaselt jõuab suurem osa uusi taastuvenergia tootmisvõimsuste arendajaid Eleringi liitumisprotsessi alles 2027.–2028. aastal, kuid ühendusi soovitakse riigi eesmärgist tulenevalt 2030. aastaks. Praegune liitumissüsteem, mis põhineb tehniliste lahenduste, planeeringute, hangete ja ehituste järjestikulisel elluviimisel, kujuneks sellises ajaraamis pudelikaelaks, aeglustades võrguühenduste loomist.

Selle väljakutse lahendamiseks alustasime 2023. aastal uue liitumiskontseptsiooni väljatöötamist, mis võimaldaks võrgu arendamist etteplaneeritult ning looks tulevikus võima-

luse pakkuda liitujatele fikseeritud hinnaga liitumisvõimalust. Fikseeritud hind suurendaks arendajate kindlustunnet ja võimaldaks paremat planeerimist pikaajaliste investeeringute tegemisel. Uue lahenduse rakendamine eeldab aga regulatiivse keskkonna muutust, et tagada võrgu arendamise ja liitumisprotsessi kiirem ning paindlikum elluviimine.

2024. aastal valmis elektrivõrgu arengukava esmane versioon, mis arvestab nii riigi taastuvelektri eesmärkide saavutamiseks vajalikke investeeringuid kui ka tegevusi kriisivalmiduse tõstmiseks. Lisaks käsitleb arengukava koostööd Elektrileviga, et koordineerida võrgu arendamist ning tagada süsteemi stabiilsus ja tõhusus.

Dokumendis on põhjalikult analüüsitud erinevaid taastuvelektri lisandumise stsenaariume Eesti maismaal, samuti on arvestatud mere- tuuleparkide ja päikeseenergia tootmisvõimsustega. Kui seni on Elering arendanud võrku laekunud liitumistaotluste alusel, siis plaanitavate seadusemuudatuste jõustumisel algab võrgu ettearendamine, mis kiirendab uute tootmisvõimsuste liitmist ja toetab taastuvenergia eesmärkide täitmist 2030. aastaks.

Eesmärgi saavutamiseks on hinnanguliselt vaja liita veel umbes 3000 MW uusi tootmisvõimsusi lisaks juba olemasolevatele ja liitumisprotsessi läbivatele taastuvelektri tootmisüksustele. Uue liitumismudeli ja võrgu ettearendamise rakendamine võimaldab seda eesmärki kiiremini ja tõhusamalt täita, tagades samal ajal elektrisüsteemi töökindluse ja pikaajalise jätkusuutlikkuse.

Teise olulise muudatusena hakkab Elering uusi tootmisvõimsusi liitma fikseeritud liitumistasu

alusel, mis tagab liitujatele selguse liitumiskulude osas ning lihtsustab äriplaanide koostamist ja investeerimisotsuste langetamist. Fikseeritud liitumistasu suurus sõltub sellest, kas uus elektrijaam liidetakse ülekandevõrguga 330-kilovoldisel või 110-kilovoldisel pingel.

Kui Riigikogu võtab vastavad seadusemuudatused vastu 2025. aasta kevadel, esitab Elering uued liitumise tüüptingimused ja metoodika konkurentsiametile kooskõlastamiseks. Plaani kohaselt võiks uus süsteem jõustuda 2025. aasta sügisel, kiirendades tootmisvõimsuste liitumisprotsessi ning toetades taastuvenergia eesmärkide täitmist.

Euroopa Liidu Taastekava (RRF) paketi raames teostatavad Lääne-Eesti ja saarte piirkonna 110 kV võrgutugevdused hõlmavad liinide rekonstrueerimist, uute liinide rajamist ja gabariitide tõstmist, et suurendada võrgu töökindlust ja läbilaskevõimet. Gabariitide tõstmine ning uute liinide ehitamine võimaldab vähendada piiranguid uute võimsuste liitmisel ja koormuste kasvul, mis on oluline taastuvenergia laiemaks integreerimiseks.

Oluline arendus on Lihula 330/110 kV alajaama rajamine, mis aitab vähendada Lääne-Eesti 110 kV liinide koormust, minimeerides pingelangusest tingitud negatiivseid mõjusid ja energiakadu. Nende investeeringute tulemusel paraneb võrgu läbilaskevõime ja töökindlus, moderniseeritakse vananenud taristu ning kõrvaldatakse võrgu pudelikaelad. Samuti suureneb elektrivõrgu vastupidavus kliimamuutustele, sealhulgas paraneb tormikindlus.

2024. aastal viisime läbi hankeid ja alustasime RRF (Euroopa Liidu taaste- ja vastupidavusrahu) investeeringute elluviimist. 2026. aas-

taks rekonstrueerime Kiisa–Rummu ja Mustvee–Paide õhuliinid, ehitame Võiküla–Orissaare paralleelliini, rajame Väikese väina teise 100 kV merekaabli ning laiendame Lihula ja Orissaare 110 kV alajaamasid. Lisaks on elluviimisel Paide–Kiisa 330 kV kõrgepingeliini rekonstrueerimine.

RRF investeeringud on kavas lõpule viia 2026. aasta lõpuks, mis aitab tagada elektrivõrgu stabiilsuse ning võimaldab uute tootmisvõimsuste ja tarbimise kasvu toetava võrguarhitektuuri väljaarendamist.

Selleks, et olla süsinikuneutraalse energia-süsteemi eestvedaja ja võimaldada Eesti elektritarbijatel kasutada tervikväärtusahe- las kliimaneutraalset energiat, oleme võtnud

suuna muuta Elering kliimaneutraalseks 2030. aastaks. See tähendab, et vähendame oma tegevusest tulenevat süsiniku jalajälge ning rakendame meetmeid, et ka energia transpordi keskkonnamõju oleks minimaalne.

Eesmärgi saavutamiseks keskendume võrgu opereerimise ja arendamise süsinikujalajälje vähendamisele, energiatõhususe suurendamisele ning roheenergia lahenduste kasutuselevõtule kogu elektri- ja gaasisüsteemis. Nii tagame, et Elering toetab Eesti energiasüsteemi üleminekut süsinikuvabale tulevikule, aidates samal ajal säilitada varustuskindluse ja konkurentsivõimelise energiaturu.

Eesmärk 4: pühendunud töötajad

Energiasektori talentide kõrge nõudlus, madal üldine töötuse tase ja palgafondi surve muudavad andekate inimeste hoidmise järjest keerulisemaks. Selleks, et säilitada tugev meeskond ning saavutada järgmise viie aasta ambitsioonikad eesmärgid, on kriitilise tähtsusega tugev meeskonnavaim ja hea töökultuur. Pühendunud töötajad on oma töös õnnelikumad, produktiivsemad ning suudavad anda suurema panuse Eleringi missiooni täitmisse.

Töötajate pühendumuse juhtimisel on oluline reaalsed tulemid, mis toetavad ettevõtte strateegiliste eesmärkide saavutamist. Oleme igal aastal läbi viinud pühendumuse uuringu ja seadnud eesmärgiks hoida ettevõtte pühendumuse indeks üle 70% taseme. 2024. aastal püsis meie inimeste pühendumuse indeksi tase kõrgel – 82% (2023: 84%), kusjuures uuringus osales 91% töötajatest.

Esmakordselt mõõtsime ka TRI*M indeksit, mis näitas Eleringi tulemuseks 86, mis on märkimisväärselt kõrgem kui Eesti juhtide ja tippspetsialistide keskmine tase (74). See peegeldab, et Eleringi töötajate seotus ja pühendumus on konkurentsitult kõrge.

Viimased aastad on olnud Eleringi jaoks erakordselt intensiivsed, kuna meie spetsialistid on viinud ellu kiirendatud riskide maandamise meetmeid, töötades ühiskonna kõrgendatud tähelepanu all ja erinevate osapoolte huvide vastandumise tingimustes. Et säilitada ja tugevdada meie meeskonna võimekust, keskendume ka järgmistel aastatel keskastme juhtide oskuste arendamisele, juhtimiskvaliteedi tõstmisele ning ühtse ettevõttekultuuri hoidmisele.

Eesmärk 5: kliendirahulolu

Eleringil on neli peamist teenusesegmenti: elektri- ja gaasivõrguteenus, elektri- ja gaasisüsteemiga liitumise teenus, elektri- ja gaasibilansiteenus ning taastuvenergia toetuste makseagentuur. Kuna energiasüsteem ja -turud läbivad kliima- ja geopoliitilistest väljakutsetest tingituna suuri muutusi, on Eleringi edu tihedalt seotud klientide rahuloluga. Eelkõige ootavad uued võrguühendustega liitujad, sealhulgas tuule- ja päikeseenergia tootjad, et Elering toimiks kiirelt ja tõhusalt.

Oleme teinud olulisi samme, et kujundada kliendikeskne töökultuur ning viime igal aastal klientide seas läbi tagasisideuuringu kõikides teenusesegmentides. See aitab hinnata nii teenuste täpsust kui ka üldist kliendirahulolu. Meie eesmärk on hoida kliendirahulolu üle 65% taseme.

2024. aasta küsitluse põhjal oli Eleringi kliendirahulolu 75% (2023. aastal 66%), mis näitab selget paranemist. Eelkõige on bilansiteenuse klientide rahulolu märgatavalt tõusnud, mida on toetanud sünkroniseerimise ja uute turgude läbipaistev kommunikatsioon. Samuti on hea tõdeda, et võrguteenuse kliendid hindavad kõige tähtsamaks teenuse kvaliteeti, mis on ka kõrgeima rahulolu tasemega aspekt.

Liitumisteenuse klientide seas on suurimad ootused liitumise kiiruse ja hinna parandamise osas. Selleks rakendame 2025. aastal fikseeritud liitumise hinna ja võrgu ettearendamise kohustuse kontseptsiooni, mis peaks kiirendama liitumisprotsessi ning looma suurema kindluse arendajatele.

Kuigi 2024. aasta tulemused olid mõjutatud välisteguritest, jätkame võrguteenuste ja turukorralduse optimeerimist, et tagada majanduslik jätkusuutlikkus ja kindlustada omanikele pikaajaline lisandväärtus.

Eesmärk 6: majandusliku lisandväärtuse loomine

Iga omaniku ootus on, et ettevõttesse paigutatud kapital tooks eesmärgipäraselt väärtust. Selle hindamiseks jälgime majandusliku lisandväärtuse metoodikat (EVA), mis võrdleb teenitud kasumit omanike oodatava kasumiga.

Kui 2023. aastal oli EVA positiivne, siis 2024. aasta EVA oli -5,5 miljonit eurot. Peamised mõjud tulenesid ITC (ülekandevõimsuste jaotustulu) vähenemisest, mis oli tingitud EstLink 2 ühenduse

väljalangemisest. Lisaks mõjutas tulemust ka elektritariifi uutele hinnapakettidele üleminek, mis võimaldas klientidel kohandada oma võrgulitumise mahtu aasta jooksul. See tingis vajaduse kohandada tariife ning viia need uuesti kooskõlla Konkurentsiametiga, mis avaldas täiendavat mõju ettevõtte tuludele.

Kuigi 2024. aasta tulemused olid mõjutatud välisteguritest, jätkame võrguteenuste ja turukorralduse optimeerimist, et tagada majanduslik jätkusuutlikkus ja kindlustada omanikele pikaajaline lisandväärtus.

MAJANDUSTEGEVUSE ÜLEVAADE JA 2024. AASTA MAJANDUSTULEMUSED

Majanduskeskkond

Elering on sõltumatu ja iseseisev Eesti elektri ja gaasi ühendüsteemihaldur, mille põhieesmärk on tagada Eesti tarbijatele igal ajahetkel usaldusväärne ja kvaliteetne energiavarustus.

Venemaa agressioon Ukraina vastu on olnud ka 2024. aastal oluliseks faktoriks, mis kujundab Eesti majanduslikku ja poliitilist keskkonda. Agressioonil on olnud oluline mõju nii toorme hindadele, sisemajanduse kogutoodangule, intressidele kui ka inflatsioonile. Venemaa agressioon Ukraina vastu vähendab nõudlust ja suurendab inflatsiooni kogu maailmas. Eesti on oma geopoliitilisest asukohast tulenevalt oluliselt mõjutatud. Samuti nõuab Eesti geograafiline lähedus Venemaale tugevat keskendumist julgeolekule. 2024. aastal suurenes kaitsekulutuste eelarve 1,33 miljardi euroni, mis on enam kui 3% SKP-st (sisemajanduse kogutoodangust), 2023. aastal jäi vastav näitaja pisut alla 3% SKP-st. 2025. ja 2026. aastaks on planeeritud julgeolekumaksu kogumine, et suurendada Eesti riigi kaitsevõimet kolmes osas: käibemaks suureneb

2 protsendipunkti võrra 22%-lt 24%-ni alates 01. juulist 2025, füüsilise isiku tulumaksu tõstatatakse 2% võrra alates 01. jaanuarist 2025 ning 1. jaanuarist 2026 rakendub julgeolekumaks, mis on 2% ettevõtte maksueelsest kasumist.

Kui 2023. aastal oli SKP (sisemajanduse kogutoodangu) kasv püsihindades negatiivne -3,1%, siis Eesti Panga prognoosi kohaselt eeldatakse 2024. aastal negatiivset SKP-d 0,7%. Uuesti positiivset SKP-d eeldatakse prognoosi kohaselt 2025. aastal. Kui majandus on 2022. ja 2023. aastal ning veel ka 2024. aastal näidanud langustrendi, siis alates 2016. aastast negatiivsel poolel olnud EURIBOR pöördus 2022. aastal tõusule ning 2023. aasta lõpul oli keskmine 6 kuu EURIBOR kogunisti 4%. 2024. aastal hakkas EURIBOR pisut langema ning alates 2024. aasta novembrist on langenud taas pisut alla 3%.

Paradoksaalselt jätkub vastuoluline olukord tööjõuturul, kus ühelt poolt on keeruline leida kvalifitseeritud tööjõudu, teisalt on töötuse määr pigem tõusutrendis. 2024. aastal ulatus töötuse määr kolmanda kvartali lõpul, mis

peegeldab ka eeldatavat aasta lõpu määra, 7,4%-ni (2023. aastal oli töötuse määr 6,4%). Samas on hindade kasv avaldanud olulist mõju palgasurvele, mille suurem mõju avaldus juba 2023. aastal ning jätkus 2024. aastal. Kui 2023. aastal oli keskmise brutopalka kasv 11,4%, siis 2024. aasta kolmandas kvartalis kasvas keskmise brutopalk võrreldes 2023. aasta kolmanda kvartaliga 8,1% (2023. aasta kolmandas kvartalis 10,4%). Eesti pank prognoosib 2024. aasta brutopalka kasvuks 7,8%. Brutopalka kasv aeglustub nii 2025. kui 2026. aastal vastavalt 5,9% ja 5,1%.

Pärast märkimisväärset inflatsiooni kasvu 2022. aastal tasemeni 19,4%, mis pisut aeglustus 2023. aastal ulatudes 9,2%, aeglustus üldine hinnakasv 2024. aastal 3,5%-ni. Võrreldes euroala keskmise inflatsiooniga oli inflatsioon 2022. aastal märkimisväärselt suurem ja kuigi vahe 2024. aastal kahanes, on Eesti inflatsioon protsendi võrra kõrgem ning mõjutab Eesti konkurentsivõimet üldiselt.

Hindade kasv avaldab mõju nii palgakuludele, energiakuludele, sh võrgukadudele kui muudele

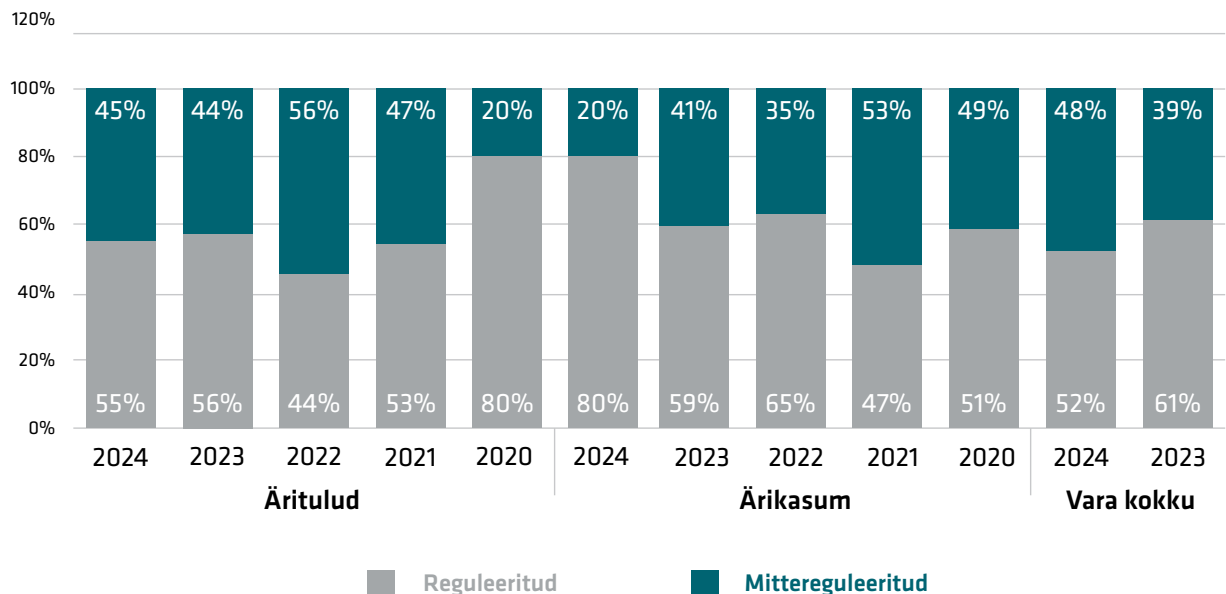
teenustele ning sel on oluline mõju investeringute maksumusele. Investeringute maksumust mõjutab ka asjaolu, et investeringute mahud elektrisektoris on seoses taastuvenergia investeringutega oluliselt kasvanud nii meil kui mujal ning kuigi ehitushinnaindeksi kasv on inflatsiooni kasvust madalam, olles 2023. aastal 6,1% ja eelduslikult jäädes 2024. aastal alla 3%, siis elektriinvesteringute maksumused on kordades kasvanud.

Majandustegevuse olemus

Eleringi majandustegevus jaguneb suuresti kaheks:

- a. reguleeritud elektri ja gaasi võrgutegevus;
- b. mittereguleeritud tegevusalad.

Reguleeritud võrgutegevus seisneb elektri ja gaasi ülekandmises ühingu omanduses olevate elektri- ja gaasi ülekandevõrkude kaudu. Võrgutegevus on ülekaalukalt olulisem kui muud tegevusalad nii käibe, kasumlikkuse kui ka varade osas, nagu on näha järgnevalt graafikult.

Võrgutegevus on reguleeritud tegevus ning lubatud võrgutasud kinnitab Konkurentsiamet. Regulaator hindab sealjuures võrgutasude taotluses esitatud kulude põhjendatust ning annab ette põhjendatud tootluse, mis on arvutatud *Capital Asset Pricing Model*'i alusel. Võrgutasud koosnevad nii elektri kui gaasi ülekande osas vajalikest tegevuskuludest, kapitalikulust ning lubatud tulukusest. Ärikasum saadakse reguleeritud vara ja kapitali põhjendatud tootluse (WACC) korrutisena.

Ettevõttel on kokku 36 elektri võrguteenuse klienti ning 9 gaasi võrguteenuse klienti (2023: 32 elektri võrguteenuse klienti ning 10 gaasi võrguteenuse klienti). Suurim osa ehk 92,2% võrguteenuse tuludest (2023. aastal 94,4%) tuleb klientidelt, kes on loomulike monopolidena tegutsevad reguleeritud jaotusvõrguettevõtjad. Võrguteenuse osas on suurimaks kliendiks Elektrilevi OÜ, kelle osa võrguteenuse tuludest ulatub 67,5%-ni (2023. aastal 91,1%). Elektrilevi on Eesti riigi omanduses oleva Eesti Energia AS-i kontserni kuuluv jaotusvõrguettevõtte.

Eleringi mittereguleeritud tegevusalad seisnevad peamiselt elektri ja gaasi bilansiteenuse osutamises.

Et tagada elektrisüsteemi stabiilne sagedus, peab süsteem olema tasakaalus, st tootmine peab igal ajahetkel võrduma tarbimisega. Selleks peavad ka kõik turuosalisel olema samamoodi tasakaalus ning enamik neist ostabki oma elektribilansi tasakaalustamise teenust sisse bilansihaldurilt. Elering omakorda osutab bilansihalduritele nende elektribilansi tasakaalustamise teenust. Elektribilansi bilansihaldureid, kellele Elering teenust osutab, on 18 (2023. aastal 19).

Gaasisüsteemi tasakaalustamise põhimõtteid on sarnased elektrisüsteemi tasakaalustamise

põhimõtetega. Ainuke erinevus seisneb selles, et gaasisüsteem ei pea olema igal hetkel tasakaalus. Kui gaasi tarbimine on juurdevoolust suurem, siis rõhk süsteemis alaneb ning vastupidi. Eleringi kui gaasi süsteemihalduri ülesanne on hoida rõhk lubatud piires. Selleks ostab ja müüb Elering gaasi bilansihalduritele bilansigaasi. Bilansihaldureid, kellele bilansigaasi ost ja müük toimub, on 12 (2023. aastal 11).

Bilansiteenuse mõju Eleringi kasumile on väheoluline, kuna bilansiteenuse hind arvutatakse selliselt, et sellest teenitav tulu kataks ära selle osutamiseks vajalikud kulud.

Majandustulemused

Olulisemad finantsnäitajad

	2024	2023	2022	2021	2020
Müügitulu (mln €)	214,3	244,7	387,0	201,4	137,1
Muud äritulud (mln €)	11,6	10,1	11,1	6,7	5,3
Ärikulud (mln €)	208,2	226,5	378,2	199,1	109,8
Ärikasum (mln €)	17,6	28,3	19,9	9,0	32,6
Kulumieelne ärikasum (mln €)	70,8	81,8	67,5	54,6	72,7
Finantstulud / (finantskulud) (neto) (mln €)	-2,3	-2,0	2,4	2,3	2,3
Tulumaks (mln €)	-4,3	2,3	0,0	1,6	5,0
Puhaskasum (mln €)	15,7	28,0	17,4	5,1	25,3
Ärikasumi marginaal	8,2%	11,6%	5,1%	4,5%	23,8%
Kulumieelse ärikasumi marginaal	33,0%	33,4%	17,5%	27,1%	53,0%
Puhaskasumi marginaal	7,3%	11,4%	4,5%	2,5%	18,5%
Omakapitali tootlus	3,8%	7,1%	4,5%	1,3%	6,5%
Omakapitali suhe varadesse	25,3%	28,2%	27,3%	32,3%	36,0%
Neto laenukohustus / kulumieelne ärikasum (mln €)	-0,4	0,1	1,2	4,8	3,9
Investeeringud põhivarasse (mln €)	233,1	183,6	118,8	78,8	85,0
Dividendid (mln €)	20,0	13,5	0,0	10,0	25,6

Kulumieelne ärikasum= Ärikasum+kulum

Omakapitali tootlus=Puhaskasum/keskmise omakapital

Omakapitali suhe varadesse=Omakapital/Varad kokku

Neto laenukohustus= Võlakohustused – raha ja raha ekvivalendid

Tulud

Tulud kokku moodustasid 225,9 miljonit eurot (2023. aastal 254,8 miljonit eurot). Ettevõtte olulisim tuluallikas oli võrguteenuste müük, mis moodustas müügitulust 57,9% või 124,1 miljonit eurot (2023. aastal 58,3% või 142,7 miljonit eurot). Võrgu ülekandeteenuste tulust moodustas 68,8% elektrivõrgu ülekandeteenuse tulud, 22,6% gaasi ülekande võrguteenuste tulud ning 8,6% muud võrguteenusetulud (2023. aastal 64,7%, 10,1% ja 25,2%). 2022.–2024. aastal kaeti Konkurentsiametiga kooskõlastatult tariifis mittesisalduvad elektri võrgukaod kogunenud võimsusjaotustasust eeldusel, et võimsusjaotustasu jääk on piisav piiriüleste investeeringute finantseerimiseks. Kokku võrguteenuste tulust 91,4% moodustas võrgutariifidega reguleeritud tulu (2023. aastal 74,8%).

60–86% ülekandetuludest nii elektris kui gaasis teenitakse oktoobrist kuni maini.

Võrreldes 2023. aastaga kasvasid 2024. aastal gaasiteenuste tulud märkimisväärselt, samal ajal kui elektri võrguteenuste tulud vähenesid 7,6%. Gaasi võrguteenuste hinnad, mis hakkasid kehtima alates 4. detsembrist 2023, tõid kaasa peaaegu kahekordse kasvu gaasi võrguteenuse müügitulus. Gaasi võrguteenuste tulude kasvu toetas ka gaasi tarbimise suurenemine, kus kogused kasvasid 8,5% võrra, 3,4 TWh-lt 3,7 TWh-ni.

Alates 1. jaanuarist 2024 hakkasid kehtima uued elektri võrgutasu hinnapaketid, mis sisaldavad osalist või täielikku püsitasukomponenti. See muudatus aitab maandada riski, mis kaasneb langevate ülekandemahtudega. Kuna ülemineku perioodil said kliendid hinnapakette valida lühikese etteteatamisega, avaldas see aga nega-

tiivset mõju aastastele võrguteenuste tuludele. Samas jäid elektri ülekandemahud 2023. aasta tasemele, ulatudes umbes 7 TWh-ni.

Bilansi- ja reguleerimisteenuse tulud vähenesid 10,8% ehk 9,8 miljonit eurot, ulatudes 81,2 miljoni euroni (2023. aastal 91,1 miljonit eurot). Samal ajal vähenesid ka bilansiteenuse tulud, millega kaasnes vastav langus bilansiteenustega seotud kuludes.

Kulud

Ärikulud kokku moodustasid 208,2 miljonit eurot (2023. aastal 226,5 miljonit eurot). Bilansiteenuste müügi langusega kaasnes ka vastav vähenemine bilansiteenuse ostukuludes. Bilansiteenuse energia ostukulud ja reguleerimisteenuse vahenduskulud vähenesid 8,7% ehk 7,2 miljonit eurot (2023. aastal langesid need 54,5% ehk 109,3 miljonit eurot).

Nii nagu 2023. aastal, vähenesid elektri- ja gaasivõrgukaod ka 2024. aastal. Kui 2023. aastal oli peamiseks mõjuteguriks hinnalangus, siis 2024. aastal oli elektrivõrgukadude vähenemine tingitud peamiselt 74,2% väiksematest kogustest. Võrgukadude kulud vähenesid 2024. aastal 23,8%, millest 95,2% moodustas elektrivõrgukadude vähenemine.

Tööjõukulud suurenesid 2024. aastal 12,5% ehk 1,8 miljonit eurot, ulatudes 16,9 miljoni euroni (2023. aastal kasv 11,0% ehk 1,7 miljonit eurot, kokku 15,1 miljonit eurot). Palgakulude tõus tulenes nii töötajate arvu suurenemisest kui ka tasude kasvust.

Amortisatsioonikulu jäi 0,6% väiksemaks kui samal ajal eelmisel aastal, ulatudes 53,1 miljoni

eurooni. Kahanemine on seotud peamiselt kasulike järelejäänud varade eluigade ülevaatusega, mille mõju on ligikaudu 1 miljon eurot (2023. aastal oli kasv 12,1% või 5,8 miljonit eurot, kulum 53,4 miljonit eurot).

Aruandeaasta ärikasumiks kujunes 17,6 miljonit eurot (2023. aastal 28,3 miljonit eurot).

2024. aastal teenis ettevõtte jätkuvalt soodsate intressiturutingimuste tulemusena netofinants-tulu 2,3 miljonit eurot, ületades 2023. aasta näitaja, mis oli 2,0 miljonit eurot.

2024. aastal maksis ettevõtte omanikele dividendide summas 20,0 miljonit eurot, millega kaasnes tulumaksukulu 4,3 miljonit eurot. 2023. aastal ulatusid dividendid 13,5 miljoni euroni, millega kaasnev tulumaksukulu oli 2,3 miljonit eurot. Aruandeaasta puhaskasum ulatus 15,7 miljoni euroni (2023. aastal 28,0 miljoni euroni).

Investeeringud

Ühingu investeeringud võib jaotada tavapärasteks ning piiriülesteks.

Tavapärased investeeringud tehakse eelkõige amortiseerunud elektri- ja gaasivõrgu osade väljavahetamiseks. Asendusinvesteeringute mahuks on keskmiselt ligikaudu 15-50 miljonit eurot aastas. 2024. aastal tegime asendusinvesteeringuid mahus 47,5 miljonit (2023. aastal 42,3 miljonit eurot).

Sarnaselt 2023. aastaga on ka 2024. aasta märksõnaks Mandri-Euroopa sagedusalaga sünkroniseerimisega seonduvad investeeringud, et olla selleks valmis 2025. aasta veebruaris.

Lisaks tavapärastele investeeringutele on Eleringil alanud ka intensiivne erakorraliste investeeringute programm ühenduste tugevdamiseks.

(miljonit eurot)	Investeering kokku	<= 2024	2025–2029	Investeering
Eesti-Läti 3. elektriliin	82	82	0	2011–2021
Sünkroniseerimine	323	282	41	2018–2029
Eesti-Soome gaasiühendus	136	136	0	2013–2024
Eesti-Läti gaasiühendus	44	44	0	2015–2024
GIPL	2	0	2	2025
Estlink 3	658	0	206	2023–2035
Eesti-Läti 4. liin	729	0	287	2024–2035
RRF	128	71	57	2022–2026
Kokku	2 102	616	592	

Finantseerimine

Ettevõtte on oma investeeringuid finantseerinud nii Euroopa Liidu vahenditest kui laenude ning võlakirjadega. 2023. aasta mais lunastas

ettevõtte väljastatud võlakirjad täies mahus ehk 225 miljoni euro eest. Ühingu intressikandvad kohustused bilansipäeva seisuga on järgmised:

(miljonit eurot)	2024	2023
Pikaajaliste pangalaenude amortiseeruv osa keskmise intressimääraga 4,27% (2023. aastal 3,57 %)	10,6	10,6
Intressivõlad	0,5	0,7
Kokku lühiajalised intressikandvad võlakohustused	11,1	11,3
Pikaajalised pangalaenud keskmise efektiivse intressimääraga 4,4% (2023. aastal 0,95%)	55,6	66,2
Kokku pikaajalised intressikandvad kohustused	55,6	66,2
Kokku intressikandvad võlakohustused	66,7	77,5

Elering emiteeris eurovõlakirjad nominaalväärtuses 225 miljonit eurot. Eurovõlakirjad olid noteeritud Londoni Väärtpaberibörsil lunastamistähtajaga 03.05.2023 ning kupongi intressimääraga 0,875%. Võlakirjad lunastati tähtaegselt.

Pangalaenud on võetud Euroopa Investeerimispangalt ning Põhjamaade Investeerimispangalt. Seisuga 31.12.2024 on nende laenude jääki põhiosa vastavalt 56,6 miljonit eurot ja 9,6 miljonit eurot (2023. aastal 63,8 miljonit eurot ja 13,0 miljonit eurot). Nii Eu-

roopa Investeerimispangalt kui Põhjamaade Investeerimispangalt võetud laenud on amortiseeruvad. Euroopa Investeerimispangalt võetud laenude viimane tagasimakse toimub aastal 2033 ja Põhjamaade Investeerimispangalt võetud laenude tagasimakseks planeeritud aastale 2032.

Lisaks intressikandvatele kohustustele finantseerib Elering investeeringuid ka allikatest, millega ei kaasne intressikulu. Peamine allikas on Euroopa Liidu tagastamatu abi. Elering on sõlminud finantseerimislepingud

Euroopa Liidu agentuuriga CINEA (European Climate Infrastructure and Environment Executive Agency) järgmiste projektide finantseerimiseks:

- a. Eesti ja Läti vaheline elektri ülekandeliin;
- b. Eesti ja Soome gaasivõrke ühendav merealune gaasitoru koos kaasneva infrastruktuuriga;

- c. Eesti ja Läti gaasivõrkude vahelise ühenduse tugevdamine;
- d. Sünkroniseerimiseks vajalikud investeeringud.

Kokkuvõtte prognoositavatest EL ja taaste-rahastu allikatest piiriülestele suurematele investeeringutele:

(miljonit eurot)	ELi abi laekumine kokku	ELi abi laekumine, <=2024	ELi abi laekumine, 2025–2029
Kokku	422,3	275,7	146,6

Teine finantseerimisallikas, millega ei kaasne intressikulud, on ülekoormustulu. See tekib olukordades, kus elektribörsi erinevate hinnapiirkondade (riikide) vahel tekivad hinnaerinevused ning elektribörs kannab hinnaerinevuste tõttu laekunud raha vastavate riikide põhivõrguettevõtjatele. Vastavalt Euroopa Liidu seadusandlusele tuleb sel viisil saadud raha kasutada eelkõige piiriüleste ülekandevõimsuste suurendamiseks. Elering

on 2024. aasta lõpu seisuga sel viisil kogunud 535,0 miljonit eurot, millest veel aruandekuupäevaga sidumata 336,7 miljonit eurot (2023. aasta lõpu seisuga 454,8 miljonit eurot, sidumata 31.12.2023 338,9 miljonit eurot).

Nii EL abi kui ka ülekoormustulu eest ehitatud varasid ei lisata reguleeritud varade arvestusse, seega nende kapitalikulud ei lülitata võrgutariifidesse

04

TÖÖTAJATE KAASAMISE JA MOTIVEERIMISE TEGEVUSKAVA „MEIE ELERING“

Eleringi suurim väärtus oma missiooni elluviimisel ja visiooni saavutamisel on meie inimesed koos oma teadmiste ja oskustega.

Eleringis töötas 2024. aasta lõpu seisuga 322 inimest (2023. aastal 291 inimest; 2022. aastal 272 inimest). Töötajate keskmine tööstaaž on pisut alla 11 aasta ning keskmine vanus 42 eluaastat (2023. aastal tööstaaž pisut üle 11 aasta ning keskmine vanus 42 eluaastat). Mehed moodustavad töötajaskonnast 73%, naised 27%.

Eleringi iseloomustab väike tööjõu voolavus. 2024. aastal vähenes vabatahtlik voolavus veelgi, ulatudes 4,9%ni (2023. aastal 7,7%; 2022. aastal 8,3%). Eleringi jaoks on oluline hoida tööjõu voolavus võrdlemisi madalal tasemel, et säilitada põhitegevuseks vajalik kõrge kompetentsitase. Tööjõuvoolavuse madalal hoidmiseks keskendume nii töötajate heaolu kui rahulolu suurendamisele, arengu toetamisele kui ka töötingimuste pidevale arendamisele. Enamik meie töötajatest on kõrgharidusega ning ligi pooled Eleringi töötajatest on omandanud magistri- või doktorikraadi.

Elering toetab töö ja õppimise tasakaalu ja ühendamist ning innustab oma töötajaid pidevale erialasele ja isiklikule arengule. Hariduse omandajatele ja edasiõppijatele võimaldab Elering õppekavast lähtuvalt paindlikku töökorraldust ning täiendavaid õppepuhkuse päevi, et soodustada nende professionaalselt arengut. Tudengite seas energeetikasektori tööandjana tuntuse suurendamiseks pakume Eleringis stipendiume, praktikavõimalusi ja objektikülastusi ning osaleme erinevatel karjäärimeksidel. Stipendiumiprogramm toetab Eesti ülikoolides õppivaid bakalaureuse- ja magistriõppe tudengeid, kellel on huvi energeetika ja infotehnoloogia valdkonda panustamise osas. See on osa Eleringi laiemast tegevusest, mille eesmärk on edendada energeetika ja IT arengut Eestis. Praktikaprogramm on suunatud reaalteaduste ja IT tudengitele, kes on omandanud oma eriala põhiteadmised ja soovivad saada praktilist kogemust energeetika valdkonnas. Praktika hõlmab tutvustavaid seminare ja väljasõite Eleringi objektidele (nt alajaamad, gaasi- ja mõõtejaamad). Lisaks tutvustatakse ettevõtet gümnaasiumi õpilastele

ja tudengitele nii töövarjutamise kui ka koolides läbiviidavate tundide kaudu. Eleringi inimeste juhtimise ja personalivaldkonna tegevusi suunab Eleringi inimeste juhtimise poliitika, mis keskendub järgmisele põhimõtetele: ühtne ettevõtte ja tugev maine tööandjana, kaasav juhtimiskultuur ning süsteemne talendijuhtimine.

Eleringi jaoks on oluline töötajate pühendumus ning just seetõttu oleme selle väärtuse seadnud Eleringi üheks strateegiliseks eesmärgiks. Kord aastas viime läbi töötajate pühendumuse uurin-gut, kus uurime indeksi komponentide koostõju rahulolu aspektidega. Uurime rahulolu oluliste töömotivatsiooni kujundavate teguritega nagu töö sisu ja töökorraldus, tööühkkonna, koostöö ja juhtimiskvaliteedi, muudatuste juhtimise ja eesmärkide kommunikatsiooni, arenguvõimaluste ja motivatsioonipaketiga.

Eleringi suurim väärtus oma missiooni elluviimisel ja visiooni saavutamisel on meie inimesed koos oma teadmiste ja oskustega.

Töötajate pühendumuse uuringu tulemuste järeltegevuste välja töötamiseks ja koordineerimiseks on loodud juhtrühm „Meie Elering“. „Meie Eleringi“ juhtrühm koostab uuringu tagasiside ja töötajate ettepanekute põhjal tegevuskava „Meie Elering“. Tegevuskava loomise eesmärgiks on tööandjana tugevuste hoidmine ja nende arendamine ning selgunud pühendumust pärssivate kitsaskohtade lahendamine. 2024. aasta pühendumuse uuring toimus 2024. aasta novembris, mil töötajate pühendumuseks kujunes 82% (2023. aastal 84%; 2022. aastal 80%). 2024. aastal lisaks kasutusel olnud pühendumuse mõõdikule, hakkasime kasutama ka rahvusvahelist pühendumuse koondindeksit

nimega TRI*M. Uuringu tulemustest järeldus, et välisvõrdluses Eesti keskmise ning Eesti juhtide ja tippspetsialistidega on eleringlaste pühendumus oluliselt kõrgem. Pühendumuse koondnäitaja TRI*M oli 86 punkti. Usume, et pidev töötajate kaasamine ja tagasiside küsimine aitab meil kujundada toetava ja motiveeriva töökeskkonna ning tagada kõrge pühendumus.

Eleringis väärtustame meeskonnatööd ja valdkondade vahelist sünergia loomist. Nende loomist erinevate tegevussuundade vahel ning valdkondlike poliitikate elluviimiseks oleme loonud Eleringi struktuuris alalised juhtrühmad, kuhu kuulub spetsialiste ja juhte Eleringi erinevatest struktuuriüksustest. Juhtrühmad võimaldavad ettevõttel luua sünergia erinevate teemade ja valdkondade vahel ning laiemat vaadet ja väljakutseid töötajale. Koostöö tugevdamiseks korraldame regulaarselt koostöö- ja meeskonnapäevi, mis soodustavad suhtlust nii meeskondade sees kui ka nende vahel. Ühtsustunde hoidmiseks ja meeskonnavaimu tugevdamiseks on Eleringis pikaajaline ühistegevuste ja koostöö traditsioon, mis toob kokku nii uued kui ka kogunud töötajad, aidates neil kogemusi vahetada ja üksteiselt õppida. Heaks traditsiooniks on saanud iga-aastased ühisüritused, näiteks aastase-minar, spordipäev, suveseminar ning ühendsüsteemihalduri loomist tähistav sündmus sügisel. Need ettevõtmised tugevdavad meie meeskonnatunnet ning aitavad kaasa avatud ja toetava töökeskkonna loomisele.

Elering väärtustab tervislikke eluviise ning toetab oma töötajaid nii füüsilise kui ka vaimse heaolu hoidmisel. Toetame lisaks spordikompensatsioonile ka osalemist erinevatel spordiga seotud üritustel ning võistlustel. 2024 aastal pälvisime taas Peaasi.ee poolt välja antava vaimset tervist väärtustava organisatsiooni hõbemärgise. See

tunnustus peegeldab meie järjepidevat panustamist töötajate heaolusse ja toetavasse töökeskkonda. Töötajatele suunatud kohustuslik tervisekontroll toimub iga kahe aasta järel, mis sisaldab lisaks üle 40-aastastele töötajatele ka koormustesti. 2024. aastal liitus Eleringiga 52 uut töötajat, mistõttu tähtsustame läbimõeldud sisselamise ja töötajate arendus-koolitustegevuste korraldust. Sisseelamisprogrammi kestus on Eleringis ligikaudu 2 kuud. Programmi vältel kohtub uus töötaja erinevate üksuste esindaja-

tega ning saab ülevaate ettevõtte tegevusvaldkondadest ning üksuste tööst, ettevõtte väärtustest, kultuurist ning Eleringi rollist ja vastutusest ühiskonnas. Mentorlus ja juhendamine on osa ettevõtte kultuurist. Lisaks erialase pädevuse loomisele ja hoidmisele suunatud koolitustele pakume ka muid, üldiste kompetentside kasvatamiseks vajalikke koolitusi alates vaimse ja füüsilise tervise toetamisest kuni rahatarkuse andmiseni. Fookuses on IT ja energeetika kompetentside ühendamine, teadmuse jagamine ettevõtte sees. Organisatsioonisisese teadmuse paremaks levitamiseks toimuvad seminari-need, kus ettevõttesisesed ja -välised esinejad tutvustavad oma valdkonna aktuaalseid või huvipakkuvaid teemasid. Eleringis väärtustame pidevat õppimist ja arengut, et tagada meie töötajate erialane pädevus ning uuendusmeelsus kiiresti arenevas energeetikasektoris.

Elering toetab juhtide arengut, olles koos nendega sõnastanud juhtimise hea tava ning korraldades juhtidele suunatud arendavaid koolitusi ning arenguprogramme. Lisaks teeme töökeskkonna pidevaks parendamiseks tihedat koostööd oma töötajatega, kogudes jooksvalt ideid ja vajadusi ning korraldades vähemalt kaks korda aastas koostöövestlusi. Kõikidele kontoritöötajatele on loodud avarad, valgusküllased ja hea sisekliimaga kaasaegsed töökohad. Liinidel töötavatel inimestel on spetsiifilised riided, mugavad lisaruumid pesemiseks ja riietumiseks ning riiete kuivatamiseks. Kontoris on võimalik kasutada ergonomilisi laudu ja toole. Samuti on ettevõttes juurdunud kaugtöö tegemine, milleks oleme võimaldanud mugavad digitaalsed töövahendid, et sõltumata töö tegemise asukohast oleks töö tegemine turvaline ja kaasaegne. Eleringis usume, et toetav töökeskkond ja pidev areng on võtmetegurid motiveeritud ja pühendunud meeskonna loomiseks.

05

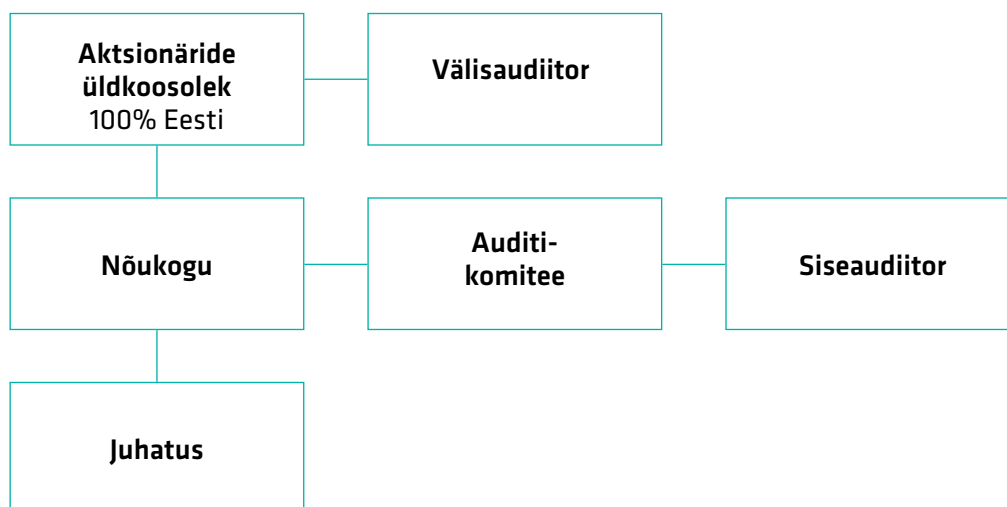

ÜHINGU JUHTIMINE

Eleringi ühingu juhtimine tugineb Äriseadustikule, Riigivaraseadusele, Eleringi põhikirjale ning Heal Ühingujuhtimise Tavale (HÜT), mis on koostatud Finantsinspektsiooni ja OMX Tallinna Väärtpaberbörsi poolt.

Elering on pühendunud heade ühingujuhtimise tavade järgimisele ning keskendub pidevale arengule selles valdkonnas. Strateegiliste eesmärkide saavutamise ja organisatsioonikultuuri kujundamise aluseks on kvaliteetne ühingujuhtimine. Ühingu juhtimise tava ja toimimine on Eleringis ellu viidud nii, et kõik töötajad tegutseksid Ühingu eesmärkide saavutamise nimel.

Ühingu juhtimise struktuur

Aktsionäride üldkoosolek

Üldkoosolek on Eleringi kõrgeim juhtimisorgan, mille pädevusse kuuluvad järgmised otsused: põhikirja muutmine, aktsiakapitali suurendamine ja vähendamine, nõukogu liikmete valimine ja tagasikutsumine, audiitorite valimine, erikontrolli määramine, majandusaasta aruande kinnitamine ja kasumi jaotamine. Samuti otsustab üldkoosolek ettevõtte ühinemise, jagunemise, ümberkujundamise või lõpetamise ning käsitleb muid küsimusi, mis on seaduse ja põhikirjaga tema pädevusse antud.

Üldkoosolek lähtub oma tegevuses, sealhulgas kokukutsumises ja avalikustatava teabe käsitlemisel, nii Äriseadustikust kui ka Riigivaraseadusest.

Elering AS-i ainuomanik on Eesti Vabariik, keda üldkoosolekul esindab alates 23.07.2024 kliimaminister Yoko Alender. Perioodil 17.04.2023–23.07.2024 oli ainuomaniku esindajaks kliimaminister Kristen Michael. Kuni 17. aprillini 2023 esindas üldkoosolekut majandus- ja taristuminister Riina Sikkut. Aktsionär teeb otsused üldkoosolekul või koosolekut kokku kutsumata.

Aasta jooksul toimus üks korraline üldkoosolek 28. juunil 2024. aastal, kus anti ülevaade nõukogu ja juhatuse tööst, kinnitati 2023. aasta majandusaasta aruanne, anti hinnang omanike ootuste täitmisele, kinnitati kasumi jaotamine 2023. aasta kohta, kinnitati muudetud põhikiri, nimetati audiitor ja seati ootused 2024. aastaks. Lisaks otsustas ainuaktsionär 9. veebruaril 2024 valida Gunnar Okk Elering AS nõukogu esimeheks ja Sirli Männiksaar Elering AS nõukogu liikmeks. 9. oktoobril 2024 otsustas ainuaktsionär kutsuda Rein Vaks'i nõukogu liikme kohalt tagasi ning määrata uueks nõukogu liikmeks Jaanus Uiga volituste pikkusega kolm aastat.

Nõukogu

Omaniku huvid ettevõttes on tagatud nõukogu liikmete kaudu. Nõukogu annab juhatusele juhised ettevõtte juhtimise korraldamiseks ja teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Lisaks vaatab nõukogu regulaarselt üle ja hindab ühingu strateegiat, põhitegevusi, riskihinnanguid, aastaaruannet ja eelarveid.

Ettevõtte põhikirja kohaselt toimuvad nõukogu korralised koosolekud vastavalt vajadusele, kuid mitte harvemini kui kord kolme kuu jooksul.

Nõukogu koosseis ja tasustamine

Nõukogu koosneb kolmest kuni seitsmest liikmest. Nõukogu liikmete arvu otsustab ning nõukogu liikmed valib ja kutsub tagasi omaniku esindaja ehk kliimaminister sõltumatu nime tamiskomitee soovitusel. Nõukogu töö korraldab nõukogu esimees. Nõukogu esimees määrab kindlaks nõukogu koosoleku päevakorra, juhatab nõukogu koosolekuid, jälgib nõukogu töö tõhusust, korraldab andmete operatiivset edastamist nõukogu liikmetele, tagab, et nõukogul oleks piisav aeg otsuste ettevalmistamiseks ja andmetega tutvumiseks ning esindab nõukogu suhtlemisel Eleringi juhatusega. Nõukogu töö korraldamiseks on üldkoosolek kehtestanud nõukogu töökorra.

2024. aastal toimus viis korralist ja neli elektroonilist koosolekut. Nõukogu kinnitas 2023. aasta majandusaasta aruande enne selle esitamist kinnitamiseks aktsionäride korralisele üldkoosolekule, kinnitas Eleringi strateegia aastateks 2025–2029 ning kinnitas 2025. aasta äritegevuse ning investeringute eelarved. Tavapäraselt käsitleb nõukogu oma koosolekutel regulatsioonidest ja seadustest tulenevaid küsimusi,

finantsküsimusi, sisekontrolli ning teisi olulisi teemasid seoses Eleringi põhitegevusega.

2024. aastal kuulusid Eleringi nõukogu koosseisu järgmised liikmed:

- Gunnar Okk, nõukogu esimees alates 04.03.2024, volitused kehtivad kuni 04.03.2027, varasemad kogemused energeetikasektoris, hetkel Põhjamaade Investeeringispanga nõukogu liige. Osales viiel korralisel ning kolmel elektroonilisel hääletamisel.
- Kaie Karniol alates 07.03.2022 – Rahandusministeerium riigivara osakonna juhataja, volitused kehtivad kuni 07.03.2025, osales viiel korralisel ning neljal elektroonilisel hääletamisel.
- Janek Stalmeister alates 22.05.2023 – ettevõtja, volitused kehtivad kuni 22.05.2026, osales viiel korralisel ning neljal elektroonilisel hääletamisel.
- Sirli Männiksaar alates 04.03.2024 – Ericsson Eesti tegevjuht, alates 04.03.2024, volitused kehtivad kuni 04.03.2027, osales viiel korralisel ja kolmel elektroonilisel hääletamisel.
- Jaanus Uiga alates 09.10.2024 – Kliimaministeeriumi asekanstler energeetika ja maavarade valdkonnas, volitused kehtivad kuni 09.10.2027, osales kahel korralisel ja ühel elektroonilisel hääletamisel.
- Rein Vaks alates 25.05.2023 – Energeetikaosakonna juhataja Kliimaministeeriumis, volitused kehtisid kuni 09.10.2024, osales kolmel korralisel ning kolmel elektroonilisel hääletamisel.

2024. aastal arvestati nõukogu liikmetele tasu (ei sisalda tasu komiteede liikmelisuse eest) järgnevalt:

Nõukogu liige	Tasu kokku 2024. aastal (tuhat eurot)	Tasu kokku 2023. aastal (tuhat eurot)
Gunnar Okk	16,5	0,0
Sirli Männiksaar	8,3	0,0
Janek Stalmeister	9,0	9,0
Kaie Karniol	9,0	9,0
Jaanus Uiga	2,3	2,3
Rein Vaks	8,3	13,5
Indrek Kasela	0,0	3,8
Timo Kyösti Rajala	0,0	7,5

Lahkumishüvitusi või muid makstavaid hüvesid nõukogu liikmetele ette nähtud ei ole. 2024. aastal lahkus nõukogust Rein Vaks (2023. aastal lahkusid nõukogust Jaanus Uiga, Timo Kyösti Rajala ja Indrek Kasela). Uueks nõukogu liikmeks valiti Jaanus Uiga (2023. valiti uueks nõukogu liikmeks Rein Vaks).

Nõukogu liikmed peavad vastama Äriseadustikus ja Riigivaraseaduses sätestatud nõuetele ning täitma neis seadustes nõukogu liikmetele kehtestatud kohustusi.

Juhatus

Juhatus on Eleringi juhtimisorgan, mis vastutab ühingu igapäevase juhtimise ja esindamise eest, tegutsedes kooskõlas seaduse ja ettevõtte põhikirja nõuetega. Lisaks korraldab juhatus ettevõtte raamatupidamist ja tagab selle vastavuse kehtivatele nõuetele.

Juhatusel on igapäevastes juhtimisotsustes täielik otsustusvabadus ning need tehakse iseseisvalt, ilma omaniku või nõukogu otsese sekkumiseta. Siiski vajab juhatus nõukogu nõusolekut tehinguteks ja toiminguteks, mis ületavad ühingu igapäevase majandustegevuse raame.

Juhatus tagab nõukogu liikmetele regulaarse ja piisava informatsiooni ettevõtte majandusliku olukorra ja majandustegevuse oluliste asjaolude kohta. Samuti teavitab juhatus nõukogu vastavalt vajadusele kõikidest olulistest muutustest, mis mõjutavad ettevõtte tegevust.

Juhatusel koosseis ja tasustamine

Vastavalt põhikirjale võib juhatus koosneda ühest kuni neljast liikmest. Juhatusel liige valitakse nõukogu poolt kuni viieks aastaks.

Eleringi põhikirja kohaselt võib ettevõtet kõigis õigustoimingutes esindada kaks juhatusel liiget ühiselt või juhatusel esimees üksinda.

Juhatusel liikmetega sõlmib nõukogu poolt volitatud isik lepingud, milles nähakse täpsemalt ette juhatusel liikme õigused ja kohustused ettevõtte suhtes ning tema töötasud.

Kui 2023. aastal oli Elering AS juhatus kolmeliikmeline, siis 2024. aastal lisandus juhatusse neljas liige.

Juhatusel liikmed:

- Kalle Kilk, juhatusel esimehena täidab muuhulgas Eleringi tegevjuhi igapäevaseid kohustusi, st juhib ja esindab ettevõtet, tagab tegevuste vastavust lepingutele ja seadustele, korraldab juhatusel tööd, koordineerib ühingu strateegia arendamist ja on selle rakendamise eestvedaja. Kalle Kilk'i juhatusel esimehe volitused algasid 04.07.2023 tähtajaga 31.12.2024. 09. oktoobril 2024 valiti Kalle Kilk juhatusel esimeheks ka alates 01.01.2025 ning tema volitused kehtivad kuni 31.12.2029;
- Riina Käi, juhatusel liikmena täidab muuhulgas finantsjuhi rolli. Riina juhib Eleringi finantstegevust, halduse, riskijuhtimise (sh füüsilise turbe) ja küberturbe valdkonda. Riina Käi juhatusel liikme volitused kehtivad kuni 31.12.2026;
- Erkki Sapp asus juhatusel liikme kohale alates 04. juulist 2023 ning tema vastutusalasse kuuluvad taastuvenergia valdkond, energiaturgude arendamine ning süsteemijuhtimine. Erkki Sappi juhatusel liikme volitused kehtivad kuni 31.12.2026;

- Reigo Kebja asus juhatuse liikme kohale alates 05.02.2024, et täita lisaks juhatuse liikme kohustustele varahaldusjuhi igapäevaseid ülesandeid. Reigo Kebja juhatuse liikme volitused kehtivad kuni 05.02.2029.

Tasustamine:

Põhikirjale vastavalt võib juhatuse liikmele tasu maksta üksnes temaga sõlmitud juhatuse liikme

lepingu alusel. Juhatuse liikmele võib ka maksta täiendavat tasu, arvestades tema töö tulemuslikkust kuni nelja kuutasu ulatuses. Preemiat võib maksta aastatulemuste alusel või muudel alustel nõukogu otsusest lähtuvalt. Juhatuse liikmete tasud on fikseeritud ja sätestatud juhatuse liikme lepingus. Pikaajalisi preemiasüsteeme Eleringis loodud ei ole. Juhatuse liikmele võib maksta lahkumishüvitist üksnes tagasikutsumisel nõukogu algatusel enne tema volituste tähtaja möödumist kolme kuutasu ulatuses.

2024. aastal olid Elering AS-i juhatuse liikmetele arvestatud tasud järgmised:

Juhatuse liige	Tasu kokku 2024 (tuhat eurot)	Tasu kokku 2023 (tuhat eurot)
Kalle Killk	180,0	177,0
Riina Käi	157,5	167,6
Erkki Sapp	120,9	51,0
Reigo Kebja	98,4	0,0
Taavi Veskimägi	0	146,1

Huvide konflikti vältimine

Juhatuse liikmed tegutsevad alati ettevõtte huvides ega tee otsuseid isiklikest huvidest lähtuvalt. Juhatuse liikmed ei kasuta Eleringile suunatud äri- või pakkumisi isiklikes huvides. Huvide konflikti tekkimisel teatab juhatuse liige sellest viivitamatult nõukogule ja teistele juhatuse liikmetele. Samuti informeeritakse huvide konflikti võimalusest enne ametilepingu sõlmimist.

Kui juhatuse liikmele, tema lähedasele või temaga seotud isikule tehakse äri- või pakkumine, mis on seotud Eleringi majandustegevusega, teavitab juhatuse liige sellest viivitamatult teisi juhatuse liikmeid ja nõukogu esimeest, tagades sellega läbipaistvuse ja usaldusväärsuse juhtimises.

Juhatuse liikmete huvide konflikti vältimise nõue on selgesõnaliselt sätestatud juhatuse liikme lepingus, tagades, et juhatuse liikmed tegutsevad alati ettevõtte huvides ja väldivad isiklike huvide põrkumist ühingu huvidega.

Juhatuse liige väldib huvide konflikti tekkimist enda ja ettevõtte huvide vahel ning teavitab viivitamatult Eleringi nõukogu oma otsesest või kaudsest huvist ettevõtte tehtavate tehingute suhtes. Samuti teavitab juhatuse liige otsekohe nõukogu, kui ilmneb olukord, mis võib põhjustada huvide konflikti.

Tehingute tegemise juhatuse liikmega või tehingute, milles juhatuse liikmel on isiklik huvi, otsustab nõukogu, määrates kindlaks tehingute tingimused, et tagada läbipaistvus ja ettevõtte huvide kaitse.

Juhatuse liikmed deklareerivad endaga seotud osapooled ning nendega teostatud tehingute summad tuuakse välja majandusaasta aruandes. Elering ei ole 2024. aastal teinud juhatuse liikme-

tega teenistuslepingu kehtivuse ajal ega nendega seotud osapooltega ühtegi tehingut (2023. aastal ei teinud juhatuse liikmetega ega nendega seotud osapooltega ühtegi tehingut).

Auditikomitee

Nõukogu valib kuni viieliikmelise auditikomitee, mille ülesandeks on teostada järelevalvet riskijuhtimise, sisekontrolli ja finantsaruandluse üle. Auditikomitee toimib nõukogu nõuandva organina, käsitledes raamatupidamise, finantsaruandluse, vandeaudiitori sõltumatuse kontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli, siseauditi, eelarve koostamise ja tegevuse seaduslikkusega seotud küsimusi.

Komitee liikmed valitakse tähtajaliselt kolmeks aastaks. Komitee liikmed valivad endi seast esimehe, kes korraldab auditikomitee tegevust. Auditikomitee esimeheks ei või olla nõukogu esimees.

Auditikomitee liikmed 2024. aastal olid järgmised:

- Janek Stalmeister (ettevõtja), auditikomitee liige alates 25.06.2020, volitusi pikendati pärast tähtaja möödumist;
- Kaie Karniol (Rahandusministeeriumi riigivara osakonna juhataja), auditikomitee liige alates 07.03.2022;
- Villem Vohu (Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse energeetika valdkonna juht), auditikomitee liige alates 25.10.2024;
- Jaanus Uiga (Kliimaministeeriumi energeetika ja maavarade asekanstsler), auditikomitee liige alates 25.10.2024;

- Rein Vaks (Kliimaministeeriumi energeetikaosakonna juhataja), auditikomitee liige perioodil 14.03.2023–23.10.2024.

2024. aastal kogunes auditikomitee 4 korda: 20.03, 05.06, 19.09, 04.12 (2023. aastal 6 korda). Auditikomitee käsitles järgmisi teostatud siseauditeid: liitumisprotsessi audit, sagedusreservide audit, talumistasude audit. Lisaks vaadati üle küberturbe tõhustamise tegevuskava, audi-

tikava, hinnati välisaudiitori tööd, käsitleti riskihindamise ning sisekontrolli teemasid ning finantsaruandluse teemasid, samuti siseaudiitori valikukriteeriume. Siseauditi teenus on ostetud sisse välise teenuse pakkuvalt. Siseaudiitorile maksti siseauditi teenuse osutamise eest 2024. aastal 44,6 tuhat eurot (2023. aastal 37,4 tuhat eurot) ja vihjeliini monitooringuteenuste osutamise eest 5,5 tuhat eurot (2023. aastal 5,6 tuhat eurot).

2024. aastal maksti auditikomitee liikmetele tasu järgnevalt:

Auditikomitee liige	Tasu kokku 2024. aastal (tuhat eurot)	Tasu kokku 2023. aastal (tuhat eurot)
Janek Stalmeister	0,8	0,9
Kaie Karniol	0,8	0,9
Villem Vohu	0,2	0,0
Jaanus Uiga	0,3	0,6
Rein Vaks	0,8	0,6
Indrek Kasela	0,0	0,4

Juhatus ja nõukogu koostöö

Juhatus ja nõukogu teevad tihedat koostööd, et tagada Eleringi huvide parim kaitse. Juhatus ja nõukogu töötavad ühiselt ettevõtte strateegia arendamisel. Juhatus lähtub juhtimisotsuste tegemisel nõukogu antud strateegilistest juhistest.

Juhatus teavitab nõukogu regulaarselt kõigist olulistest asjaoludest, mis mõjutavad ettevõtte tegevuse planeerimist ja äritegevust, ning juhib eraldi tähelepanu olulistele muutustele Eleringi äritegevuses. Juhatus edastab nõukogule asjakohased andmed, sealhulgas finantsaruanded, piisava ajavaruga enne nõukogu koosoleku toimumist. Nõukogu nõudmisel annab juhatuse liige teavet ettevõtte ja juhatuse tegevuse kohta kas suuliselt või kirjalikult ning tagab nõukogule juurdepääsu ettevõtte tegevust kajastavale teabele.

Ettevõtte juhtimisel lähtutakse seadustest, Eleringi põhikirjast, üldkoosoleku ja nõukogu koosolekute otsustest ning püstitatud eesmärkidest.

Teabe avaldamine

Eleringi veebilehel www.elering.ee on välja toodud õigusaktidest tulenevalt avaldamisele kuuluvate andmete loetelu. Veebilehelt leiab majandusaasta aruanded, majandustulemused, tegevusnäitajad, põhitegevuse ülevaate, struktuuri, strateegia kokkuvõtte, uudised, teated ja muu olulise informatsiooni, mis on vajalik investoritele ja üldsusele. Veebileht on kättesaadav ka inglise keeles. Kogu veebilehel esitatud teavet, sealhulgas uudiseid ja teateid, uuendatakse pidevalt, et tagada aktuaalne ja ajakohane informatsioon.

Finantsaruandlus ja auditeerimine

Eleringi juhatus avalikustab igal aastal majandusaasta aruande ja majandusaasta jooksul ka kvartaalsed finantstulemused. Majandusaasta aruanne koostatakse vastavalt **IFRS standarditele** ja auditeeritakse vastavalt **ISA standarditele**. Nõukogu koosolekul, kus vaadatakse läbi majandusaasta aruanne, osaleb nõukogu kutsel ka ettevõtte audiitor. Üldkoosolekule esitatakse majandusaasta aruanne kinnitamiseks, millele on alla kirjutanud

juhatuse liikmed. Lisaks esitatakse üldkoosolekule nõukogu aruanne majandusaasta aruande kohta.

Elering valib välisaudiitori avaliku hankeprotsessi kaudu, pöördudes ainult rahvusvaheliselt tunnustatud ja kvaliteetseid auditeerimisteenuseid pakkuvate ettevõtete poole.

Välisaudiitor määratakse üldkoosoleku otsusega, seejärel sõlmib juhatus audiitorteenuse lepingu. Lepingus määratakse kindlaks audiitori tööülesanded, ajakava ja tasu. Samuti tagatakse, et leping ei sea audiitorile mingeid takistusi Eleringi tegevuse objektiivsel hindamisel.

2022. aasta kevadel viidi läbi uus hange audiitori leidmiseks aastateks 2022-2024, võimalusega pikendada kuni 2026. Hanke võitis AS PricewaterhouseCoopers. Ettevõtte juhindub välisauditi teostamisel Eesti Vabariigi õigusaktidest, rahvusvahelistest auditeerimisstandardidest ja audiitorühingu riskijuhtimise reeglitest, sealhulgas 2016. aastal jõustunud Euroopa Liidu audiitoritegevuse valdkonna alasest määrusest. 2024. aastal maksis Elering majandusaasta aruande auditeerimise eest vastavalt esitatud arvetele 41 tuhat eurot (2023. aastal 46,0 tuhat eurot) (näidatud tasu ei sisalda käibemaksu).

Lisaks Eleringi finantsaruandluse hindamisele on välisaudiitor 2024. aasta jooksul osutanud järgnevaid teenuseid:

- teostanud tegevusalade aruande kontrolli kooskõlas elektrituru seaduse §-s 17 esitatud nõuetega;
- koostanud aruande auditi tähelepanekute Riigikontrollile;
- teostanud tehingute seaduslikkuse kontrolli vastavalt Riigikontrolli nõuetele.

Välisaudiitori tegevuse üle teostab järelevalvet auditikomitee vastavalt audiitortevgevuse seadusele.

Riskijuhtimine ja riskid

Elering täidab väga olulist avalikku ülesannet – osutada elektri- ning gaasivõrguteenust ülekandevõrgu kaudu üle kogu riigi, mis on seaduse kohaselt elutähtis teenus. Seetõttu koosneb ühingu riskijuhtimine kahest osast:

- äriühingu riskijuhtimine

Eleringi kui äriühingu riskijuhtimise eesmärk on tuvastada riskid, mis võivad ohtu seada ühingu strateegiliste eesmärkide saavutamise ning seejärel viia need riskid ühingu poolt aktsepteeritavale tasemele. Seega tegeleb ühingu riskijuhtimine riskidega ühingu perspektiivist. Äriühingu riskijuhtimisel kasutab ühing COSO ERM riskijuhtimise raamistikku.

- elutähtsa teenuse riskijuhtimine

Eleringi kui elutähtsa teenuse osutaja riskijuhtimine tegeleb energiavarustuse riskidega elektri ja gaasi lõpptarbija perspektiivist. Täpsemalt on eesmärgiks hinnata hädaolukorrani viia võiva võrguühenduse katkemise tõenäosust ja ulatust energiatarbijatele. Seejärel koostatakse taasteplaanid taolisteks olukordadeks, mis võimaldavad võrguühendust kiirelt ja efektiivselt taastada. Elutähtsa teenuse riskijuhtimisel kasutab ühing hädaolukorrasedades sätestatud riskijuhtimise raamistikku.

Äriühingu riskijuhtimine

Riskijuhtimise toimimise eest vastutab juhatus, andes selle tulemustest aru auditikomiteele ja nõukogule. Igapäevaselt korraldab riskijuhtimist ühingu riskijuht, kes allub finants- ja riskijuhtimise eest vastutavale juhatuse liikmele. Riske hindavad eelkõige valdkonnapõhised riskide töörühmad:

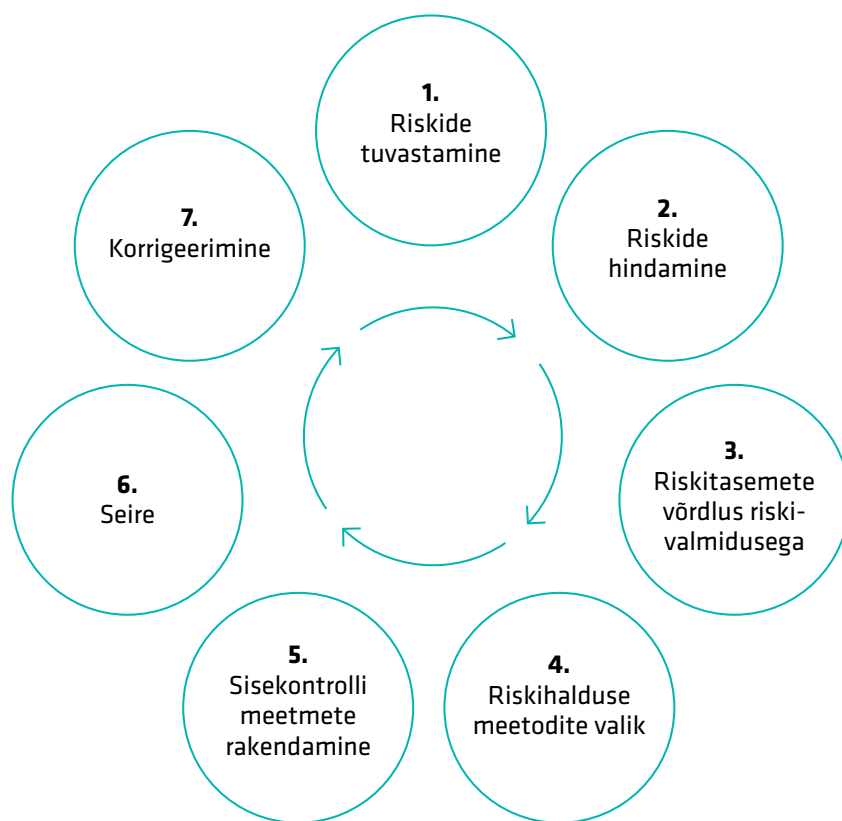
- energiasüsteemi riskide töörühm
- tegevusriskide töörühm
- finantsriskide töörühm
- vastavusriskide töörühm
- IT-riskide töörühm.

Töörühmade antud riskihinnangud vaatab üle riskikomitee ning kinnitab juhatus.

Koos riskihinnangutega esitatakse juhatusele ka nimekiri täiendavatest maandavatest meetmetest, mis on vajalikud riskide lubatud tasemele viimiseks ning seal hoidmiseks. Need vormistatakse kas juhatuse koosoleku otsuse alusel tööülesannetena (kui on tegemist ühekordsete tegevustega) või ühingu kordade muudatustena (kui on tegemist pidevate tegevustega).

Ühingu sisekontrolli süsteemi (sh kordade täitmist) hindab sõltumatu siseaudiitor, kes annab hindamise tulemustest perioodiliselt aru auditikomiteele. Siseaudiitoriks oli aruandeaastal Ernst & Young Baltic AS.

Riskijuhtimine on pidev protsess, mida iseloomustab järgnev pilt:

1. Riskide tuvastamine – kirjeldatakse eesmärkide täitmist ohustada võivad stsenaariumid ning paigutatakse need kategooriatesse.
2. Riskide hindamine – analüüsitakse riski tõenäosust ja mõju, mille alusel määratakse riski tase vastava maatriksi abil.
3. Riskide taset võrreldakse ühingu riskivalmidusega. Ühing on defineerinud riskivalmiduse taseme, mida ollakse valmis võtma ilma täiendavaid riskimaandamise meetmeid kasutusele võtmata. Ühing ei pea põhjendatuks aktsepteerida kõrge ja väga kõrge taseme jääkriske seoses oma erilise rolliga ühiskonnas, milleks on elutähtsa teenuse osutamine.
4. Riskihalduse meetodid valitakse vastavalt eelmises punktis kirjeldatud riski võrdlusele ühingu riskivalmidusega. Kui uue riski puhul on riski tase kõrgem ühingu riskivalmidusest, siis otsitakse sobivaid maandamise meetodeid, milleks võib olla riski vältimine või riski vähendamine. Kui riski tase on madal või keskmine, siis võib olla meetodiks ka riskiga leppimine.
5. Sisekontrolli meetmed tagavad ühingu eesmärkide saavutamist takistavate sündmuste ennetamise, õigeaegse avastamise, nendele kiire reageerimise ja tekkiva kahju minimeerimise.
6. Seire seisneb sisekontrollimeetmete kohta andmete kogumises, nende analüüsimises ning aruandluses juhtorgani-tele.

7. Korrigeerimine tähendab muudatuste sisseviimist sisekontrolli meetmetesse kohe, kui seire tulemusena selgub, et mõni meede ei saavuta seatud eesmärki või on tekkinud võimalus sama eesmärki saavutada sobivamate meetmetega.

Riskide hindamise käigus kinnistus teadmine, et välised ohud on endiselt suured.

Jätkus Venemaa algatatud sõda Ukraina vastu koos sellest tulenevate geopoliitiliste pingetega. Ajaloolistel ning geograafilistel põhjustel on meie regiooni energiataristu olnud tihedalt seotud Venemaa taristuga, mistõttu on Venemaal võimalik Eesti energiataristut mõjutada mitmel moel. Geopoliitilise ohu jätkuvalt kõrge tase on peamiseks põhjuseks suurimatele riskidele:

- füüsiline rünne energiasüsteemi taristule;
- elektrisüsteemi häirimine;
- küberrünnak.

Aastal 2024 põhines Balti ja Soome regiooni gaasivarustus täielikult LNG-l. Kütteperioodi alguseks sügisel oli Lätis asuvasse maa-alusesse gaasihoidlasse Incukalnsis varutud piisavalt gaasi kogu regiooni talvise gaasitarbimise katmiseks. Lisaks töötasid LNG terminalid: Soomes Inkoos ja Haminas ning Leedus Klaipėdas. Paldiskisse on loodud tehniline võimekus LNG regasifitseerimise laeva (FSRU) kiireks vastuvõtuks. Poola ja Leedu vaheline gaasiühenduse GIPL tehnilist ülekandemahtu on suurendatud, mille tulemusena aitab ka see ühendus kaasa regiooni gaasi varustuskindlusele.

25.12.2024 vigastas laev ankruga Eesti ja Soome elektrisüsteeme ühendavat Estlink 2 merealust kaablit nimivõimsusega 650 MW. Prognoositav

vigastuse parandamise ning ühenduse taaskäivitamise eeldatav aeg on augustis 2025. Elering koos teiste Balti süsteemihalduritega on taoliste sündmuste võimalustega arvestanud oma riskianalüüsides ning toimepidevuse plaanides. Seega ohtu elektrivarustuse katkemisele ühegi tarbija jaoks ei esinenud. Sellegipoolest on sündmus kahetsusväärne selle poolest, et tõenäoliselt sellel on negatiivne mõju elektri hindadele terves Baltikumis.

Riskistsenaariumite hulgas on erilisel kohal endiselt elektrisüsteemi häirimise oht, mis võib väljenduda selles, et kõik elektrilised ühendused Baltimaade ja Venemaa vahel katkevad. Tagajärjeks oleks Balti elektrisüsteemi töö nn. saarestunud olekus. See tähendab, et Balti elektri-

süsteem ei oleks vahelduvvooluühenduste abil ühendatud ühegi teise elektrisüsteemiga (alalisvooluühendused Põhjamaade ja Poolaga jääksid alles), mis tähendab suuremat haavatavust suuremate süsteemisiseste häiringute korral. Selleks puhuks on Baltimaade ja Poola elektri süsteemihalduritel kokku lepitud tegevuskava Balti elektrisüsteemi ühendamiseks sünkroontööle Mandri-Euroopa elektrisüsteemiga läbi Poola. 2024. aasta lõpuks oli juba peaaegu kogu sünkroniseerimiseks vajalik investeerimisprogramm ellu viidud, seega on Balti elektrisüsteem võimeline ka saarestunud olekus stabiilselt toimima. Kirjeldatud risk lakkab olemast veebruaris 2025, mil kogu Balti elektrisüsteem ühendatakse lahti Venemaa elektrisüsteemist.

Väliste ohtude endiselt kõrge tase väljendub ka jääkriskides:

tk	Madal	Keskmine	Kõrge	Väga kõrge	Kokku
Energiasüsteemi riskid	2	7	1	1	11
Finantsriskid	1	4	1	2	8
IT-riskid	2	6	1	1	10
Tegevusriskid	6	4	2	0	12
Vastavusriskid	1	4	1	0	6
Kokku	12	25	6	4	44

Ühingu riskitaluvus ei luba aktsepteerida kõrge ja väga kõrge tasemega jääkriske. Nagu tabelist näha, osutusid 7 riski ühingu riskitaluvuse piirist kõrgemaks. Nende maandamiseks on juhatus kinnitanud mitmeaastase tegevuskava, mille tulemusena langevad jääkriskid lähiaastatel lubatud tasemele.

Elutähtsa teenuse riskijuhtimine

Elutähtsa teenuse riskijuhtimine põhineb hädaolukorraseaduses ning selle alamaktides sätestatud nõuetel ja põhimõtetel. Seaduse kohaselt peab iga elutähtsa teenuse osutaja koostama elutähtsa teenuse riskianalüüsi ja toimepidevuse plaani ning esitama need kinnitamiseks seaduses sätestatud elutähtsat teenust korraldavale asutusele, milleks on Eleringi puhul kliimaministeerium.

Riskianalüüs käsitleb:

- Elutähtsa teenuse sisu ja nõutavat taset;
- Elutähtsa teenuse osutamiseks vajalikke ressursse;
- Võimalikke ohte, mis võivad kaasa tuua elutähtsa teenuse katkemise;
- Riskistsenaariumite kirjeldusi ning nende riskiklasside omistamist õigusaktides etteantud kriteeriumite alusel;
- Ennetavaid meetmeid, mille eesmärgiks on riskistsenaariumite realiseerumise tõenäosuse ja/või mõju vähendamine.

Toimepidevuse plaani kõige olulisemaks osaks on riskianalüüsis leitud olulisemate riskistsenaariumite taasteplaanide kirjeldus. Igale riskistsenaariumile koostatakse üks või mitu taasteplaani, milles kirjeldatakse, kuidas toimub energiavarustuse taastamine ning kui kaua see võib aega võtta olukorras, kui see riskistsenaarium realiseeruks. Lisaks on toimepidevuse plaanis veel kirjeldatud ühingu kriisikomisjoni tööd, hädaolukorras infovahetust kliimaministeeriumiga, olulisemate energiavarustuse taastamisel osalevate lepingupartnerite võimekusi jms.

Riskistsenaariumid käsitlevad järgmiste ohtude realiseerumist:

- Ilmastik (torm, erakordne külmalaine jms);
- Elektri tootmisvõimsuste ebapiisavus;
- Gaasitarnete katkemine;
- Inimlikud eksitused;
- Füüsilised rünnakud taristu vastu;

- Küberrünnakud;
- Seadmete tehnilise seisukorra halvenemine;
- Naaberelektrisüsteemide mõju;
- Jms.

Elektri ja gaasi elutähtsa teenuse riskianalüüsid tuvastasid järgmised riskid seaduses sätestatud kriteeriumite alusel:

	Elekter	Gaas
Väga kõrge	0	0
Kõrge	7	0
Oluline	1	2
Keskmine	4	5
Madal	4	4
Kokku	16	11

Kokkuvõte

Vaatamata endiselt kõrgele ohutasemele väliskeskkonnas, on juhatuse veendunud, et riskijuhtimise tulemusel on riskid hästi hallatud nii äriühingu strateegiliste eesmärkide saavutamise kui ka elutähtsa teenuse klientide energiavarustuse seisukohalt. See ei tähenda, et riskistsenaariumite realiseerumine oleks täiesti välistatud. Elering on teinud ning teeb ka edaspidi tööd selle nimel, et viia riskide realiseerumise tõenäosus ning mõjud aktsepteeritavale tasemele.

Eetilised põhimõtted ja korruptsiooni ennetamine

Elering on äriühing, kus valitseb null-tolerants korruptsiooni suhtes.

ÜRO Global Compact pakt toob välja neli peamist korruptsiooni tagajärge äriühingutele:

- Risk rikkuda seadusi, kuna korruptsioon on selgelt seadusevastane tegevus

Elering soovib olla ühiskonnas õiguskuulekuse mõttes eeskujuks teistele äriühingutele ning seda saab teha ainult täites ise õigusaktide nõudeid.

- Mainerisk

Eleringi ülesannete hulka kuulub mitmeid tegevusi, mille mõju ulatub väljaspoole tavapärast äritegevust. Me peame oma erapooletu ja läbipaistva tegevusega tagama toimivad ja efektiivsed elektri- ning gaasiturud, korraldame taastuvelektri toetuste kogumist ja väljamaksmist, soovime kaasa rääkida riigi energia- ning kliimapoliitikate kujundamisel jne. Seda kõike on võimalik teha ainult omades laitmatut reputatsiooni.

- Finantsrisk

Korruptsiooni tulemusena on võimalik kannata märkimisväärselt suurt majanduslikku kahju. See võib avalduda näiteks suuremates ostukuludes, ostetud seadmete madalamas kvaliteedis jne.

- Ühingusisese usalduse kadumine

Kui töötajad märkavad, et ühingus võimaldatakse ebaetilist käitumist, siis see toob kaasa tõsise usalduse kaotuse ühingu vastu, lojaalsuse vähenemise ning üldise firmakultuuri languse.

Selleks, et loetletud negatiivseid tagajärgi vältida, tuleb korruptsiooni tekkimist ennetada.

Ühingu nõukogu on kinnitanud dokumendi „Korruptsioonivastase tegevuse poliitika“, mis keskendubki eelkõige korruptsiooni ennetusele. Poliitika käsitleb järgmisi korruptsiooni ennetamise aspekte:

- Altkäemaks/korruptiivne tulu

Poliitika defineerib altkäemaksu ja korruptiivse tulu ning välistab juhtorganite ning töötajate igasuguse seotuse sellega.

- Huvide konflikt

Sätetatud on kohustus vältida igasugust huvide konflikti, defineeritud on seotud osapoolte mõiste ning tehtud kohustuslikuks huvide konfliktist teatamine.

- Toetused ja annetused

Eleringil on lubatud toetusi ja annetusi anda ainult kooskõlas Riigivaraseadusega ning ühingu vastava korraga.

- Kingitused ja külalislahkus

Kingitused ning külalislahkus on lubatud ainult hea äritava piires, mis on poliitikas defineeritud.

- Kahtlustest teavitamise kohustus ja kord

Kõik töötajad on kohustatud viivitamatult teavitama ühingut „Korruptsioonivastase tegevuse poliitika“ rikkumise või rikkumise kahtluse korral.

Lisaks korruptsioonivastase tegevuse poliitikale on ühingu üheksas erinevas korras korruptsiooniohu tekke võimalust takistavaid sätteid.

Riskianalüüs tuvastas, et kõige tõenäolisem korruptsiooniohuga kokkupuutekoht on hanked. Seetõttu on vastavas hangete korras tehtud töötajatele kohustuslikuks paljude ennetavate meetmete järgimine. Näiteks on seatud kohustus esitada juhatuse koosolekule eelnevalt hanke dokumentatsioon ning pakkumuste laekumise järel juhatus kinnitab hanke tulemused. Sõlmitud hankelepingutesse on õigus muudatusi teha ainult juhatuse otsusega. Laekunud arvete menetlemisel on infotehnoloogiliste vahenditega tagatud „nelja silma“ printsiibi kasutamine.

Eelpool kirjeldatud korruptsiooni ennetamise meetmetel on küll väga tähtis roll korruptsiooni riski vähendamisel, kuid mitte vähem oluline pole töötajate enda suhtumine ning eetilised tõekspidamised.

Ühingu majandustarkvaras on täpne arvepidamine kõigi varade üle, ka nende varade, mis on küll kasutuses, kuid mille raamatupidamislik jääkväärtus on null. Varasid saab maha kanda ainult vastava akti koostamisel, mille peavad kinnitama nii vara omanik, tema otsene juht kui valdkonna eest vastutav juhatuse liige.

Ühingu siseveebis on rubriik „Korruptsiooni ennetamine“, milles töötajad leiavad juhendmaterjale korruptsiooni äratundmise ning vältimise kohta. Kõik töötajad on andnud elektroonilise kinnituse juhendmaterjalidega tutvumise kohta.

Regulaarselt toimuvad korruptsiooni ennetamise koolitused, milles osalemine on kohustuslik kõigile töötajatele. Koolituse pearõhk on võimalike potentsiaalsete korruptsiooniolukordade kiire äratundmine. Ühiskonnas on tihti esinenud korruptsioonijuhtumeid, milles osalised panid

toime seadusevastase teo, ise sellest aru saamata ja isiklikku kasu mitte saades. Koolituse läbimine võimaldab Eleringi töötajatel paremini ära tunda võimalikke korruptsiooniohtlikke olukordi ja reageerida neile ennetavalt.

Audiitorbüroo EY teostas meie tellimusel aastal 2022 konsultatsioonitöö, mille eesmärgiks oli selgitada välja nõrgad kohad Eleringi korruptsiooni ennetuses. Selleks viisid nad läbi töötajate küsitluse, uurisid sisekordasid ning tegid intervjuusid võtmeisikutega. Tulemusi võrreldi mh EY Global Integrity Report 2022 tulemustega. EY järeldus: „Läbiviidud korruptsiooniriskide hindamise tulemuste kohaselt on Eleringi korruptsiooni jääkriski tase: madal.“

Ühing ostab sõltumatult osapoolelt vihjeliini teenust, millele saavad nii ühingu töötajad kui ka kõik teised inimesed anonüümselt vihjeid esitada võimalikest korruptsionikahtlustest. Aastal 2024 ei laekunud vihjeliinile ühtegi vihjet, samuti ei tuvastatud muul viisil Eleringis ühtegi korruptsioonijuhtumit ja juhatus on veendunud, et kasutuselevõetud korruptsiooni ennetavad abinõud aitavad ka tulevikus korruptsiooniriskil jääda minimaalseks.

Eelpool kirjeldatud korruptsiooni ennetamise meetmetel on küll väga tähtis roll korruptsiooni riski vähendamisel, kuid mitte vähem oluline pole töötajate enda suhtumine ning eetilised tõekspidamised. Töötajate suhtumist saab suunata nii kesk- kui tippjuhtide isikliku eeskujuga. Samuti on siseveebis saadaval ühingu eetikakoodeks. See sisaldab üldisi tõekspidamisi ja põhimõtteid, mida töötajatelt eeldatakse.

06

VASTUTUSTUNDLIKKUSE PÕHIMÕTETE JÄRGIMINE ELERINGI TEGEVUSES

Panus ÜRO säästva arengu eesmärkidesse

Eleringi tegevusel on oluline mõju pea kõikidele ÜRO üleilmsetele säästva arengu eesmärkidele, kuid tulenevalt Eleringi põhitegevuse eesmärgist tagada varustuskindlus kliimaneutraalsel moel on meie põhifookus kahel eesmärgil:

SDG 7 Jätkusuutlik energia

7 JÄTKUSUUTLIK ENERGIA

Meie eesmärk on tagada juurdepääs taskukohasele, usaldusväärsele, jätkusuutlikule ja kaasaegsele energiale. Usume, et sotsiaalmajanduslikult odavaim energia on saavutatav vaid tõhusalt toimiva ja läbipaistva regionaalse energiaturu kaudu, mis tugineb töökindlale ja nutikale energiavõrgule.

Meie visioon on tagada varustuskindlus kliimaneutraalsel moel, kasutades digitaalseid

tööriistu, et muuta energiavõrk paindlikumaks, efektiivsemaks ja tulevikukindlaks.

SDG 13 Kliimamuutuste vastased meetmed

13 KLIMAMUUTUSTE VASTASED MEETMED

Eleringi kliimapolitiika eesmärk on tagada Eesti varustuskindlus kliimaneutraalsel viisil, et saavutada kliimaneutraalsele majandusele üleminekul Eleringi strateegilised eesmärgid. Mõtleme kaasa ja panustame Pariisi kliimakokkuleppega seatud Euroopa kliimaeesmärkide saavutamisse, olles eestvedajaks elektri- ja gaasisüsteemide kliimaneutraalseks muutmisel.

Oleme võtnud Euroopa Liidust ambitsioonikama eesmärgi – muuta Elering 2030. aastaks kliimaneutraalseks, et võimaldada energiatarbijatel kasutada kliimaneutraalset energiat kogu väärtusahela ulatuses, sealhulgas ülekandeteenuse osas. See samm tugevdab Eesti energiasüsteemi

keskkonnasõbralikkust, konkurentsivõimet ja varustuskindlust.

Vastutustundliku ettevõtluse põhimõtted

Elering on välja töötanud vastutustundliku ettevõtluse põhimõtted, mis on integreeritud ettevõtte juhtimisse ning annavad sisendi strateegia kujundamisse. Need põhimõtted on kinnitanud ettevõtte juhatus, tagades, et vastutustundlikkus on lahutamatu osa Eleringi tegevusest ja pikaajalistest eesmärkidest.

Põhimõtete eesmärk on selgitada Eleringi rolli ühiskonnas ja kirjeldada ettevõtte seost vastutustundliku ettevõtluse kontseptsiooniga. Need määratlevad Eleringi jaoks olulised rahvusvahelised jätkusuutlikkuse ja ESG raamistikud, millest lähtume ESG teemade juhtimisel, ning sõnastavad vastutustundliku ettevõtluse fookusteemad keskkonna (E), sotsiaalse mõju (S) ja vastutustundliku juhtimispraktika (G) valdkondades. Põhimõtete dokument on avalik ja kättesaadav Eleringi veebilehel <https://elering.ee/vastutustundlik-ettevotlus>.

Vastutustundliku ettevõtluse fookusteemad ja nende juhtimine

Elering juhib oma ühiskondlikku mõju ESG valdkondade ja fookusteemade kaudu, mis on valitud lähtuvalt ettevõtte tänastest mõjukohtadest ja võimalusest ühiskondlikke protsesse mõjutada.

Fookusteemad on jaotatud alateemadeks ning nende juhtimiseks oleme koostanud ESG tegevuskava koos täpsemate valdkondlike tegevuskavade ja suunistega. Lisaks juhime ESG teemasid valdkondlike poliitikate ja strateegiate kaudu, tagades süsteemse ja läbimõeldud lähenemise jätkusuutlikkusele.

ESG tegevuskavas määratleme aastapõhised eesmärgid ning uuendame dokumenti jooksvalt vastavalt muutuvatele oludele ja prioriteetidele. Tegevuskava kinnitatakse ettevõtte eelarve osana ka Eleringi nõukogus, mis tagab ESG põhimõtete integreerimise ettevõtte strateegilisse juhtimisse.

Eleringi ESG valdkonnad ja fookusteemad:

Keskkonnamõju juhtimine (E)	Sotsiaalse mõju juhtimine (S)	Vastutustundlik juhtimispraktika (G)
<div><div>1. Kliimamõju vähendamine</div><div>2. Taastuvenergiele orienteeritud võrgu arendamine</div><div>3. Keskkonnareostuse ärahoidmine ja jäätmed</div><div>4. Elurikkuse suurendamine ja elusloodusele negatiivse mõju vähendamine</div><div>5. Kontoritegevusest tuleneva keskkonnamõju vähendamine</div></div>	<div><div>Ühiskondlik mõju majandusele ja kogukonnale</div><div><div>1. Varustuskindlus ja majanduse konkurentsivõime tugevdamine</div><div>2. Põhitegevusest tuleneva negatiivse mõju vähendamine kogukonnale</div><div>3. Taristu ohutus</div><div>4. Innovatsioon ja teaduse edendamine</div><div>5. Kvaliteetne klienditeenindus</div></div><div><div>Positiivne mõju Eleringi töötajatele</div><div><div>1. Tervist toetav ja ohutu töökeskkond</div><div>2. Mitmekesisus ja võrdne kohtlemine</div><div>3. Kaasav juhtimiskultuur</div><div>4. Koolitus ja arendustegevus</div><div>5. Järelkasv</div></div></div></div>	<div><div>1. Läbipaistvus ja avatus</div><div>2. Aus ja eetikapõhimõttest lähtuv juhtimine</div><div>3. Vastutustundlikud kriteeriumid tarnijatele ja koostööpartneritele</div><div>4. Andmekaitse</div><div>5. Küberturvalisus</div></div>

Keskkonnamõju juhtimine

Elering arvutab igal aastal oma kasvuhoonegaaside jalajälge ning viib vastavalt kliimanetraalsuse saavutamise tegevusplaanile ellu meetmeid, et jõuda 2030. aastaks nulljalajäljeni. Peamiste tegevuste hulka kuuluvad maagaasi ja SF6 kasvuhoonegaasi heite vähendamine, autopargi emissioonide vähendamine ning elektritarbimise optimeerimine ettevõtte objektidel.

Mõistame, et keskkonnamõjude vähendamine algab igapäevastest väikestest otsustest ja sammudest töökorralduses. Meie eesmärk on minimeerida Eleringi tegevuse keskkonnamõju, rakendades jätkusuutlikke lahendusi. Selleks sorteerime prügi, vähendame digijalajälge, toodame oma tarbeks päikeseenergiat kontoris ja alajaamades, kogume vihmavett ning kasutame vaid ausa kaubanduse kohvi ja teed. Kõik need sammud aitavad kaasa keskkonnasäästlikule ja vastutustundlikule tegutsemisele, toetades üleminekut kliimanetraalsele energiavõrgule.

Kliimanetraalse varustuskindluse tagamiseks peab Elering tagama, et ülekandevõrguga saaks liita võimalikult palju taastuvenergiat. Selle eesmärgi saavutamiseks toetab Elering riiki 2030. aastaks kogu aastase tarbimise katmisel taastuvelektriga.

Elering on oma tegevused selles valdkonnas fokuseerinud neljale võtmetemale. Esmalt on oluline elektrivõrgu arengukava, mis määratleb pikaajalise suuna võrgu arendamisel. Teiseks on arendamisel uus liitumise kontseptsioon, mis võimaldab võrgu ettearendamist ja loob liitujatele fikseeritud hinnaga liitumisvõimaluse. Kolmandaks keskendutakse võrguga liitumise protsessi arendamisele ja investeringute realiseerimisele, et tagada tootmisvõimsuste

kiire ja sujuv liitumine. Neljas oluline suund on elektrisüsteemi juhtimise arendamine, et tagada süsteemi töökindlus ning varustuskindlus ka muutuva energiabilansi tingimustes.

Lisaks arendab Elering koos partneritega Põhja-Balti vesinikukoridori projekti, et tulevikus oleks võimalik taastuvenergiast toodetud vesinikku transportida riikide vahel Soomest Saksamaani ja vastupidi.

Elering arvutab igal aastal oma kasvuhoonegaaside jalajälge ning viib vastavalt kliimanetraalsuse saavutamise tegevusplaanile ellu meetmeid, et jõuda 2030. aastaks nulljalajäljeni.

2024. aastal jätkusid Euroopa taastekava investeringute tööd, mille eesmärk on tõsta Lääne-Eestis taastuvenergia liitmise võimekust.

Selle raames paigaldati Väikesesse väina teine merekaabel ning demonteeriti tammil olnud nõukogudeaegne õhuliin, tänu millele ei ole enam ohtu lindude, eriti luikede liikumisele.

Elering töötab selle nimel, et minimeerida ja leevendada varustuskindluse tagamiseks vajaliku taristu otsest keskkonnamõju. Hoolduste õige planeerimise ning ohtlike ja tavajäätmete nõuetekohase käitlemise kaudu tagame, et elektri- ja gaasiseadmetest tulenev keskkonnarisk oleks viidud miinimumini.

Tegevused alajaamades

Peame iga-aastast arvestust keskkonna reostumise ärahoidmisega seotud kulude kohta (nt õliga seotud tööd, ohtlike jäätmete utiliseerimise mahud), mille eesmärk on seadmete hooldustöödega ja vananenud seadmete utiliseerimisega potentsiaalset reostust ära hoida. Vanemates alajaamades teeme jooksvalt vajalikke parendusi, et vähendada võimalikku negatiivset keskkonnamõju.

Uute alajaamade ehitamisel ja uute seadmete lisamisel on oluline arvestada Euroopa Liidus jõustuva F-gaaside määrusega (EL) nr 2024/573, mille kohaselt on alates 1. jaanuarist 2028 keelatud kasutusele võtta uusi 52–145 kV nimipingega jaotlaid, milles isoleeriva või voolu katkestava keskkonnana kasutatakse fluoritud kasvuhoonegaase või mis põhinevad neil gaasidel. Sellest lähtudes on Elering alates 1. aprillist 2025 korraldatavates hangetes võtnud suunise hankida uusi, kuni 110 kV (ka) nimipingega jaotlaid, milles ei kasutata isoleeriva või voolu katkestava keskkonnana fluoritud kasvuhoonegaase.

Lisaks võivad töötavate alajaamade seadmed tekitada ümbruskonda häirivat müra. Kuigi mõõt-

mistulemused ei näidanud piirväärtuste ületamist, asendasime 2024. aastal kohalike elanike kaebuste lahendamiseks Endla 110 kV alajaama trafode seinad alternatiivsete paneelidega, et vähendada mürataset ja parandada elukeskkonna kvaliteeti.

Tegevused kõrgepingeliinidel

2024. aastal demonteerisime ja utiliseerisime mittekasutuses olevad liinilõigud L183/L184 Laagri haru ja L109/L110 Ellamaa haru. Selle tulemusel eemaldati kokku 22 masti, üle 14 jooksva kilomeetri juhet, ligikaudu kuus jooksvat kilomeetrit piksekaitsetrossi ning kaheksa masti jagu betoonvundamente.

Seoses Väikese väina kaabli ehitusega demonteeriti ja utiliseeriti L174A Muhu-Orissaare õhuliini osast 7,7 jooksvat kilomeetrit juhet ja kiudoptilist piksekaitsetrossi. Samuti eemaldati 30 masti, sealhulgas kaks metallmasti koos betoonvundamentidega, vabastades piirkonna vananenud taristust ja suurendades keskkonnasäästlikkust.

Tegevused gaasitorustikel

2024. aastal vahetasime välja 124 vana toru eri kohtades toruliinidel, mille kogupikkus oli 1492 meetrit. Lisaks renoveerisime 15 amortiseerunud gaasitoru, kasutades komposiitmuhve ja uuendatud isolatsiooni, kogupikkuses 1047 meetrit. Kokku uuendasime 2024. aastal gaasitoruliine 2539 meetri ulatuses.

Torustike korrosioonikaitse tagamiseks uuendati katoodjaamade anoodmaandus kolmes jaamas. Eleringi gaasivõrgus on torustike kaitse tagatud isereguleeruvate korrosioonikaitsejaamadega, mis kohanduvad vastavalt keskkonnatingimustele. See lahendus vähendab torude korrosioonikii-
rust, aidates kaasa sellele, et asendamist vajavate torude hulk gaasivõrgus hakkab vähenema.

Tegevused toruliinide sulgemissõlmedel

Rajasime Varudi, Kalmaru, Lokuta, Navesti ja Veriora liinikraanisõlmedes mobiilse kompressor-seadme kasutamiseks vajalikud ühendused. See loob eeldused, et tulevaste torustike hooldus- ja remonditööde käigus on võimalik oluliselt vähendada maagaasi sattumist atmosfääri, aidates kaasa keskkonnajalajälje vähendamisele ja kliimaeesmärkide saavutamisele.

Kõrgepingeliinide kaitsevööndid pakuvad elupaiku mitmele looma- ja taimeliigile, kuid teatud liikidele võivad need laiad alad kujutada väljakutset. 2024. aastal rajasid Elering ja Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK) koostöös Ida-Virumaal, Alutaguse vallas mitu lendoravatele vajalikku rohekoridori, võimaldades neil turvaliselt ületada liinikoridori ja säilitada oma liikumisteed.

Eleringil on lisaks maapealsele taristule ka merealune taristu, mille riikidevahelised ühendused asuvad Soome lahes. Kommunikatsioonide ehitamisel on oluline hinnata nende mõju mere elurikkusele. 2024. aastal viis Keskkonnaseirete Amet läbi uuringud Balticconnector'i gaasitoru paigaldusalal, mille tulemused näitasid, et selline taristu võib hoopis soodustada elurikkuse kasvu – näiteks kasutavad väikesed kalad toru varjuna, mis loob neile kaitstud elukeskkonna.

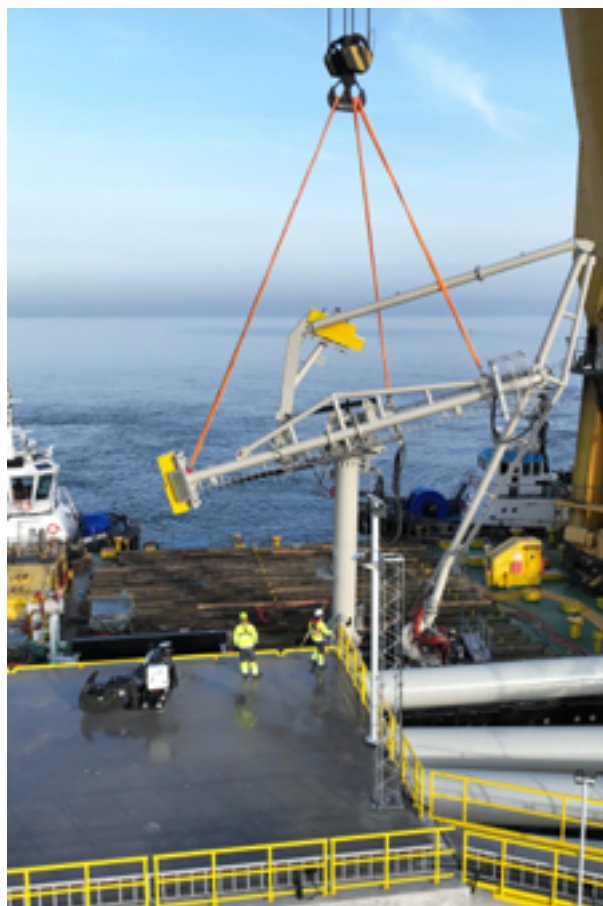

Sotsiaalse mõju juhtimine

Eleringi tegevuste mõju töötajatele on käsitletud peatükis „Töötajate kaasamise ja motiveerimise tegevuskava „Meie Elering“.

Varustuskindluse tagamisel on tehnilise aspekti kõrval viimastel aastatel üha enam esile kerkinud julgeolekumõõde. 2024. aastal sõlmisime mitmeid koostööleppeid teiste asutustega, et tugevdada taristu kaitset. Lisaks lõime avariitaastesüsteemide võimekuse, mis võimaldab füüsilise rünnaku korral taristu kiiresti taastada ning minimeerida selle mõju energiavarustusele.

2024. aasta lõpus on Mandri-Euroopa sagedusala ühinemiseni jäänud vaid loetud päevad. Kõik ettevalmistused sünkroniseerimiseks on aegsasti tehtud ning riskistsenaariumid maanda-

tud, et 2025. aasta veebruaris toimuv sagedusala vahetus mööduks tarbijatele märkamatult.

Gaasi valdkonnas keskendusime 2024. aastal tariifstruktuuri muutmise ettevalmistusele, et optimeerida võrgu arendamist sarnaselt varasematele elektritariifi muudatustele. 2025. aasta jooksul on eesmärk jõuda kooskõlastatud otsuseni, mis tagab gaasituru tõhusama toimimise ja pikaajalise jätkusuutlikkuse.

Lisaks viidi läbi Eesti gaasitarbimise uuring aastani 2050, mis analüüsis tuleviku gaasitarbimise võimalikke arenguid. Uuring võttis arvesse maagaasi ja biometaaniga konkurentsivõimet ning nende rolli Eesti kliima- ja energiapoliitika eesmärkide täitmisel.

Elering panustab taristu disaini, et minimeerida põhitegevusest tulenevat negatiivset mõju kogukonnale ning muuta energiataristu kohalikele elanikele visuaalselt paremini sobivaks. 2024. aasta alguses püstitasime Mustveesse Eleringi kolmanda disainmasti „Sookureke“, mis seob insenertehnilise lahenduse looduslähedase esteetikaga. Lisaks sai Kuusalu alajaam uue visuaalse ilme, mille kaunistuseks on kaunis liblikakujundus, mis täiendab piirkonna maastikupilti ja on hästi nähtav Tallinn–Narva maanteel.

Elering juhib igal aastal tähelepanu taristu juures ohutule käitumisele, viimastel aastatel koostöös Päästeameti ja Elektrileviga, et jõuda laialdasema kuulajaskonnani. Taristu märgistuse uuendamist jätkatakse järjepidevalt ning samuti teostatakse liinide ja gaasitrasside korralisi ülevaatusi – seda nii jalgsi, ATV-dega, droonide kui ka laserskaneerimise abil.

Meie kliendid ja nende rahulolu Eleringi teenustega on meile väga oluline. Korraldame igal

aastal kliendirahulolu-uuringu ning uuendamine selle põhjal kliendipoliitikat, et tagada parem teenindus ja sujuvam koostöö. Infosüsteemide arendamine ja uuendamine on pidev protsess, mille eesmärk on andmevahetuse ja -töötluse automatiseerimine ja optimeerimine. 2024. aastal jõudis lõpule mitmeid aastaid kestnud aktiivne arendusprotsess üleriigilise andmevahetusplatvormi uuendamiseks. Uus platvorm, Estfeed, hõlmab kõiki Eesti elektri mõõtepunkte ja nende andmeid, võimaldades tõhusamat turuandmete haldamist ja kasutamist.

Jätkuvalt panustame vähemalt 1% käibest teadus- ja arendustegevusse ning teeme viljakat koostööd TalTechiga, pakkudes stipendiume, korraldades praktikavõimalusi ning andes sisendit õppeprogrammidesse, et toetada tulevaste energiaspektori spetsialistide arengut ja innovatsiooni edendamist.

Teadus- ja arendustegevus

Vastavalt Eleringi omaniku ootusele panustame üks protsent käibest teadus- ja arendustegevusse. Teadus- ja arendustegevuse projektide eesmärk on toetada Eleringi strateegiliste eesmärkide täitmist, tagades varustuskindluse kliimaneutraalsel moel ning aidates kaasa Eesti majanduse konkurentsivõimele.

2024. aastal jätkusid tegevused, mille eesmärk oli hinnata Eesti energiasüsteemi vajadusi ja võimalusi kliima- ja energiapoliitika eesmärkide saavutamise kontekstis. Peamine fookus oli kliimaneutraalse juhitava elektritootmise võimaluste analüüsimisel, sealhulgas selleks vajalike kütuste kasutamise hindamisel.

2030. aasta perspektiivis vajab Eesti lisaks kavandatavatele taastuvelektri tootmisvõimsustele

ka juhitavaid tootmis- ja salvestusvõimsusi, et tagada nii varustuskindlus kui ka piisav reserv elektrisüsteemile. Kliimakindla majanduse seaduse eelnõu kohaselt peab 2040. aastaks elektri

ja soojuste tootmine toimuma igal ajahetkel süsinikuneutraalselt, sealhulgas ka varustuskindluse tagamiseks. Selle eesmärgi saavutamiseks tuleb välja selgitada vajalikud tehnoloogiad ja kütuseallikad, et tagada üleminek kliimaneutraalsele energiavarustusele.

Selle raames kerkisid olulised küsimused: kas kohalikest taastuvkütustest, näiteks biometaanist, piisab või tuleb kasutusele võtta vesinik? Kas vesiniku kasutamiseks on tehnoloogia olemas ning kas on võimalik luua vajalik taristu ja tarneahel? 2024. aastal keskendus Elering just nendele küsimustele, et leida teadus- ja arendustegevuse kaudu vastused, mis suunavad tuleviku energiasüsteemi arengut ja investeringuid.

Hindamaks tulevikus metaangaasi (maagaasi ja biometaani) ülekandevõrgu vajadust, on oluline

mõista, millistes sektorites ja kui suurtes mahutes seda kasutatakse. 2024. aastal uuendas Elering Eesti gaasitarbimise prognoosi, mida eelnevalt koostati 2021. aastal, enne täiemahulise sõja algust Ukrainas. Venemaa torugaasi tarnete lõppemine Euroopas ja selle asendamine LNG-ga on oluliselt mõjutanud piirkonna gaasiturgu ja tarbimisdünaamikat.

Uuendatud prognoosi kohaselt on 2027. aastaks oodata mõningast gaasitarbimise taastumist – tarbimine võiks ulatuda 3,8 TWh-ni, võrreldes 2023. aasta 3,5 TWh-ga. 2030. aastaks võib gaasitarbimine oluliselt kasvada, eeldusel, et Eestisse rajatakse uusi gaasielektrijaamu, mis võiksid tõsta tarbimise kuni 5,2 TWh-ni.

Pärast 2030. aastat prognoositakse gaasitarbimise langust, kuna elektrifitseerimine ja suurem taastuvenergia toodang vähendavad gaasielektrijaamade tururuumi. Samas tiputarbimises nii kiiret langust ei prognoosita, sest gaasi kasutatakse endiselt külmal ajal perioodidel soojus- ja elektrisüsteemi tipukoormuste katmiseks.

Kui 2040. aastaks soovitakse saavutada süsinikuneutraalne soojus- ja elektritootmine, tuleb hinnata võimalikke alternatiive, sealhulgas CO₂ püüdmine, biometaani kasutamine ja vesiniku kasutamine. Arvestades, et tipukoormuse katlamajade ja elektrijaamade töötunnid on piiratud, võib eeldada, et CO₂ püüdmisega seotud investeeringud oleksid suured ja fossiilse CO₂ utiliseerimine kulukas.

Tartu Ülikool ja Tallinna Tehnikaülikool hindasid hiljuti Eesti biometaani tootmise potentsiaali uuringus „Kestliku biogaasi tootmise ja kasutuselevõtu suurendamise võimaluste analüüs“. Selle põhjal on Eesti siseriiklik biometaani tootmise tehniline ja majanduslik potentsiaal 0,8–1,4 TWh,

millest 0,5 TWh on juba kasutuses, peamiselt transpordisektoris. Seega oleks potentsiaalne uus biometaani tootmise maht 0,3–0,9 TWh, mis tõenäoliselt ei ole piisav, et muuta soojuse- ja elektritootmise tipu- ja reservvõimsus süsinikuneutraalseks.

Seetõttu on selge, et ilma taastuvelektrist toodetud vesinikuta ei ole võimalik tagada piisavalt süsinikuneutraalseid kütuseid, et saavutada elektritootmise süsinikuneutraalsus igal ajahetkel. Vesiniku kasutamise võimaluste ja vajaliku taristu arendamine saab olema kriitilise tähtsusega Eesti pikaajaliste energiapoliitika eesmärkide täitmisel.

Hindamaks, kas vesinikku on võimalik kasutada gaasielektrijaamade kütusena, kui fossiilne maagaas ei ole enam vastuvõetav, tellis Elering vastavasisulise uuringu. Uuringu eesmärk oli välja selgitada, kas gaasielektrijaama tehnoloogia tarnijad plaanivad pakkuda sobivaid lahendusi vesinikelektrijaamade rajamiseks ning olemas-

olevate jaamade ümberehitamiseks vesinikkütusele.

Uuringu koostamise käigus suhtles konsultant muuhulgas suurimate gaasielektrijaama tehnoloogia tarnijatega. Uuringust selgus, et stabiilsel koormusel töötavate gaasielektrijaamade jaoks on tehnoloogilised lahendused juba täna olemas, et muuta elektrijaama seadmed vesiniku kasutamiseks sobivaks. Samas nõuab tänane tehnoloogia jaama käivitamisel ja alla koormamisel maagaasi (või biometaan) ja vesiniku segu kasutamist.

Tehnoloogia tarnijad prognoosivad, et 2030. aastaks suudavad nad pakkuda täielikult vesinikul töötavaid lahendusi, mis võimaldaksid elektrijaamadel töötada ainult vesiniku baasil. Sellise lahenduse rakendamine eeldaks aga vesiniku taristu olemasolu, sealhulgas torustiku või piisavalt suure mahuti ühendamist elektrijaamaga, et tagada konstantne ja piisav vesiniku voog.

Uuring kinnitab, et kuigi vesiniku kasutamine elektritootmises on tehnoloogiliselt võimalik, sõltub selle laiem rakendamine vesiniku tootmise ja taristu arengust. See seab pikaajalise eesmärgina vajaduse arendada vesiniku transpordi ja ladustamise võimekust, et kindlustada vesinikupõhise elektritootmise töökindlus ja majanduslik otstarbekus.

Vesiniku ülekandetaristu planeerimisega on Elering koos regionaalsete partneritega alustanud „Põhjamaade-Balti vesinikukoridor“ projekti raames. Põhjamaade-Balti vesinikukoridor (Nordic-Baltic Hydrogen Corridor) on vesiniku transiiditaristu projekt, mis läbib kuut riiki ja võimaldab transportida 100% vesinikku (mitte metaani ja vesiniku segu) Soomest läbi Baltikumi ja Poola Saksamaale või vastupidi.

Projekti eesmärk on ühendada Läänemere ida- ja lõunakaldal asuvad riigid ühtseks vesinikusüsteemiks ja -turuks, aidates samal ajal kaasa Euroopa Liidu ja liikmesriikide kliima-, energia- ja julgeolekupoliitika eesmärkide saavutamisele. Projekt on lisatud üle-euroopalisse võrgu arengukavasse (TYNDP) ning 2024. aasta alguses andsid Euroopa Komisjon ja Parlament sellele Euroopa ühishuvi projekti (PCI – Projects of Common Interest) staatuse. PCI staatus võimaldab süsteemihalduritel taotleda projektile kaasrahastust Euroopa fondidest.

2024. aasta suvel valmis Põhjamaade-Balti vesinikutaristu eelteostatavusuuring, mille käigus analüüsiti potentsiaalseid vesiniku voogusid Soome ja Saksamaa vahel, hinnati torustiku rajamise tehnoloogilisi võimalusi, tehnilisi parameetreid ning majanduslikke aspekte.

Põhjamaade-Balti vesinikukoridori loomine loob tehnilised ja majanduslikud eeldused Eesti siseriikliku vesinikutaristu arendamiseks, mis ilma piisava turumahuta ei tekiks. Mandri-Eestit läbiv vesinikukoridor, mis suunaks suuri vesinikuvoogusid Soomest Kesk-Euroopa suunas, võiks toimida Eesti vesinikumajanduse katalüsaatorina ja siseriikliku vesinikutaristu baasvõrguna.

Baasvõrgu olemasolu annaks võimaluse likviidse vesinikuturu tekkeks Eestis, aidates soodsamalt opereerida ja balansseerida siseriiklikku võrku. Lisaks looks see võimaluse rajada haruühendusi piirkondadesse, kus on potentsiaali vesinikku tarbiva energiamahuka tööstuse arendamiseks või suurtes mahtudes vesiniku tootmiseks. Seejuures soodustab infrastruktuuri areng Eesti tööstussektori süsinikuneutraalsusele üleminekut ja tugevdab riigi energeetilist sõltumatust.

Vastutustundlik juhtimispraktika

Läbipaistva töökorralduse tagamiseks korraldame turuosalistele vähemalt kord kvartalis ning vajadusel tihedamini elektri- ja gaasituru nõukodasid ning võrguteenuse klientide nõukodasid. Need kohtumised annavad turuosalistele esimesena ülevaate neid puudutavatest teemadest ning pakuvad platvormi avatud aruteluks. Uute reeglite ja arenduste loomisel viime läbi avalikke konsultatsioone, et koguda turuosaliste arvamusi ning võtta ettepanekuid arvesse.

Elering täidab andmekaitse ja läbipaistvusnõudeid nii lepingutes kui ka andmete kogumisel. Meie veebilehel on selgitus selle kohta, kuidas Elering andmeid töötleb ning kuidas tarbijad saavad oma tarbimis- ja tootmisandmeid jagada soovitud isikutega Eleringi kliendiportaali kaudu.

Oleme pühendunud „Hea äriühingu juhtimise tavade“ järgimisele, seades kõrged standardid korruptsiooni ennetamisele ja siseaudititele. Igal aastal hindame põhjalikult ettevõtte riske, mis võivad ohustada strateegiliste eesmärkide saavutamist, tagades seeläbi usaldusväärse ja vastutustundliku juhtimise.

Eleringi töövõtjad peavad täitma kõiki Eleringi töötervishoiu ja -ohutuse nõudeid ning järgima regulatsioone, mis kehtestavad kõlbelisuse ja ametialase professionaalsuse nõuded kõikidele riigihangete partneritele. Ehitusega tegelevatele töövõtjatele on kehtestatud jäätmete sorteerimise ja utiliseerimise nõuded, et vähendada keskkonnamõju ja tagada vastavus jätkusuutlikkuse põhimõtetele. Lisaks on olulisemates lepingutes sätestatud andmekaitse nõuded, mis laienevad ka lepingupartneritele.

Elering valib koostööpartnereid peamiselt riigi-

hangete kaudu, tagades protsessi läbipaistvuse ja konkurentsi. Kõik valitud partnerite nimed on avalikustatud riigihangete registris, võimaldades järelevalvet ja läbipaistvust.

Isikuandmete töötlemise osas on Eleringis rakendatud selged protsessid, mida toetavad regulaarsed koolitused töötajatele ning auditeerimised, et tagada andmekaitse nõuete täitmine ja infoturbe kõrge tase.

Küberturvalisuse tagamiseks rakendame süsteemseid turvameetmeid, mille eesmärk on kaitsta ärisaladust sisaldavat teavet ja isikuandmeid, samuti tagada elutähtsa teenuse osutamiseks vajalike süsteemide kaitse küberohtude eest. Elering panustab pidevalt küberturvalisuse arendamisse, et tagada energia- ja andmevahetussüsteemide vastupidavus võimalike rünnakute vastu.

Vastutustundliku ettevõtluse indeksi kuldmärgis

**VASTUTUSTUNDLIKU
ETTEVÕTLUSE INDEKS**
KULDTASE 2023

Eleringi vastutustundliku tegevuse monitoorimise üheks võimaluseks on Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi korraldatav iga-aastane CSR (Corporate Social Responsibility) indeks.

See on enesehindamise vormis antav hinnang ettevõtete vastutustundlikule tegutsemisele, mille tulemus kehtib kaks aastat.

Elering saavutas vastutustundliku ettevõtluse kuldmärgise juba esimesel osalemisel 2019. aastal ning kordas sama tulemust ka 2021. ja 2023. aasta indeksis. Kuldmärgise saamine näitab selgelt Eleringi pühendumust vastutustundlike teemade juhtimisele, ületades seadusest tulenevaid miinimumnõudeid ning panustades jätkusuutliku ja läbipaistva ettevõtluse edendamisse.

07

Sisukord

Finantsseisundi aruanne	70
Koondkasumiaruanne	71
Rahavoogude aruanne	72
Omakapitali muutuste aruanne	73
Lisa 1. Elering AS ja selle äritegevus	74
Lisa 2. Ülevaade olulistest arvestuspõhimõtetest	74
Lisa 3. Arvestuspõhimõtete kasutamisel rakendatud olulised raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused	84
Lisa 4. Uued arvestuspõhimõtted	85
Lisa 5. Finantsriskide juhtimine	87
Lisa 6. Segmendiaruandlus	94
Lisa 7. Hoiused ja deposiidid pankades	98
Lisa 8. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	99
Lisa 9. Varud	101
Lisa 10. Materiaalne põhivara	102
Lisa 11. Immateriaalne põhivara	104
Lisa 12. Võlakohustused	105
Lisa 13. Võlad tarnijatele ja muud võlad	107
Lisa 14. Lepingulised kohustused ja tulevaste perioodide tulud	109
Lisa 15. Omakapital	110
Lisa 16. Müügitulu	111
Lisa 17. Muud äritulud	112
Lisa 18. Kaubad, toore, materjal ja teenused	113
Lisa 19. Mitmesugused tegevuskulud	114
Lisa 20. Tööjõukulud	115
Lisa 21. Finantstulud ja -kulud	116
Lisa 22. Kasutusrent	117
Lisa 23. Saldod ja tehingud seotud osapooltega	118
Lisa 24. Tingimuslikud kohustused ja siduvad tulevikukohustused	120
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	122
Kasumi jaotamise ettepanek	125
Tegevjuhtkonna allkirjad 2024. aasta majandusaasta aruandele	126
Eleringi müügitulu vastavalt EMTAK 2008-le	127

Finantsseisundi aruanne

tuhandetes eurodes

Lisa

31.12.2024

31.12.2023

VARAD

Käibevara

Raha ja raha ekvivalendid	5,7	94 330	65 533
Lühiajalised deposiidid	5,7	40 000	110 000
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	5,8	65 785	51 790
Varud	9	20 537	20 247
Käibevara kokku		220 652	247 570

Põhivara

Investeering sidusettevõttesse		99	73
Pikaajalised nõuded		1 366	3 610
Materiaalne põhivara	10	1 371 743	1 196 634
Immateriaalne põhivara	11	25 362	19 879
Põhivara kokku		1 398 570	1 220 196

VARAD KOKKU

1 619 222   **1 467 766**

KOHUSTUSED

Lühiajalised kohustused

Võlakohustused	12	11 124	11 323
Võlad tarnijatele ja muud võlad	13	103 616	93 613
Lühiajalised kohustused kokku		114 740	104 936

Pikaajalised kohustused

Võlakohustused	12	55 637	66 186
Muud pikaajalised kohustused		1 251	1 705
Liitumistasudest tulenev lepinguline kohustus	14	135 364	133 183
Tulevaste perioodide tulud	14	902 532	747 717
Pikaajalised kohustused kokku		1 094 784	948 791

KOHUSTUSED KOKKU

1 209 524   **1 053 727**

OMAKAPITAL

Aksiakapital	15	229 890	229 890
Kohustuslik reservkapital	15	20 123	18 721
Jaotamata kasum	15	159 685	165 428
OMAKAPITAL KOKKU		409 698	414 039
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		1 619 222	1 467 766

Lisad lehekülgedel 80 kuni 124 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Koondkasumiaruanne

tuhandetes eurodes

	<i>Lisa</i>	<i>2024</i>	<i>2023</i>
Müügitulu	16	214 282	244 748
Muud äritulud	17	11 606	10 053
Kaubad, toore, materjal ja teenused	18	-128 044	-149 907
Mitmesugused tegevuskulud	19	-10 146	-8 051
Tööjõukulud	20	-16 932	- 15 050
Põhivara kulum	10,11	-53 112	-53 445
Ärikasum		17 654	28 348
Finantstulud	21	4 564	5 444
Finantskulud	21	-2 242	-3 415
Kasum enne tulumaksustamist		19 976	30 377
Tulumaksukulu	15	-4 317	-2 340
Aruandeaasta kasum		15 659	28 037
Aruandeaasta koondkasum		15 659	28 037

Lisad lehekülgedel 80 kuni 124 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Rahavoogude aruanne

tuhandetes eurodes

Lisa

1.01.2024-
31.12.2024

1.01.2023-
31.12.2023

Rahavood äritegevusest

Kasum enne tulumaksu		19 976	30 377
Korrigeerimised:			
• Kasum materiaalse põhivara müügist	17	-28	-51
• Materiaalse põhivara kulum ja väärtuse langus, immateriaalse põhivara amortisatsioon	10, 11	53 112	53 445
• Kasutatud ja amortiseeritud toetused, liitumistasud ja ülekoormustasu	14,17	-13 486	-7 747
• Intressikulud	21	1 947	3 365
• Intressitulu	21	-4 495	-5 423
• Kasum kapitaliosaluse meetodil		-26	-20
Rahavood äritegevusest enne käibekapitali muutust		57 000	73 946
• Varude muutus	9	-290	2 151
• Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	8	-2 105	22 508
• Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	13	10 165	996
• Liitumis- ja muude teenustasude tulevaste perioodide tulu muutus	14	4 134	58 955
Käibekapitali muutused		11 904	84 610
Makstud tulumaks	15	-4 317	-2 340
Makstud intressid	13, 21	-3 586	-4 570
Saadud intressid	8, 21	5 321	4 372
Kokku rahavood äritegevusest		66 322	156 018

Rahavood investeerimistegevusest

Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetused	10, 11, 13	-240 842	-167 826
Raha paigutamine üle 3-kuuliste deposiitidele	7	-180 000	-200 000
Üle 3-kuuliste deposiitide lõppemisel raha tagastus arveldusarvele	7	250 000	140 000
Põhivara soetamiseks saadud sihtfinantseerimine	14	83 026	38 644
Laekunud materiaalse põhivara müügist	10, 17	31	134
Laekunud ülekoormustasu	8, 13, 14	80 825	118 418
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-6 960	-70 630

Rahavood finantseerimistegevusest

Lunastatud võlakirjad	12	0	-225 000
Tagasimakstud pangalaenu	12	-10 558	-10 558
Tagasimakstud rendikohustused	12	-7	-84
Makstud dividendid	15	-20 000	-13 500
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-30 565	-249 142

Raha ja raha ekvivalentide netomuutus		28 797	-163 754
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	7	65 533	229 287
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	7	94 330	65 533

Lisad lehekülgedel 80 kuni 124 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Omakapitali muutuste aruanne

tuhandetes eurodes

	<i>Aktiikapital</i>	<i>Kohustuslik reservkapital</i>	<i>Jaotamata kasum</i>	<i>Kokku</i>
Saldo seisuga 31.12.2022	229 890	17 850	151 762	399 502
Aruandeaasta koondkasum	0	0	28 037	28 037
Kokku aruandeaasta koondkasum	0	0	28 037	28 037
Tehingud omanikega:				
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	871	-871	0
Makstud dividendid	0	0	-13 500	-13 500
Kokku tehingud omanikega	0	871	-14 371	13 500
Saldo seisuga 31.12.2023	229 890	18 721	165 428	414 039
Aruandeaasta koondkasum	0	0	15 659	15 659
Kokku aruandeaasta koondkasum	0	0	15 659	15 659
Tehingud omanikega:				
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	1 402	-1 402	0
Makstud dividendid	0	0	-20 000	-20 000
Kokku tehingud omanikega				
Saldo seisuga 31.12.2024	229 890	20 123	159 685	409 698

Täpsem informatsioon aktiikapitali ja muude omakapitali kirjete kohta on esitatud lisas 15.

Lisad lehekülgedel 80 kuni 124 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Elering AS ja selle äritegevus

Elering AS, edaspidi „Elering,“ 31. detsembril 2024 lõppenud majandusaasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Elering AS on registreeritud Eesti Vabariigis ja juriidiline aadress on Kadaka tee 42, 12915 Tallinn, Eesti. Elering AS-i põhitegevus on elektri ja gaasi ülekanne Eesti Vabariigis.

Eleringi majandustegevust reguleerivad Eesti Vabariigi ja Euroopa Liidu seadused. Konkurentsiamet teostab järelevalvet Eleringi võrgutegevuse ning bilansiteenuse osutamise üle, sh kinnitab võrgutariifid ning vastavate lepingute tüüptingimused.

Eleringi ainuaktsionär on Eesti Vabariik.

Eleringi raamatupidamise aastaaruande on juhatus kinnitanud 19.03.2025. Vastavalt Eesti Vabariigi Äriseadustikule esitatakse majandusaasta aruanne heakskiitmiseks Eleringi nõukogule ja kinnitamiseks aktsionäride üldkoosolekule.

Lisa 2. Ülevaade olulistest arvestuspõhimõtetest

Koostamise alused. Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega („IFRS“), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, lähtudes soetusmaksumuse printsiibist. Käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud peamised arvestuspõhimõtted on esitatud alljärgnevalt. Neid arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõikidele aruandes esitatud perioodidele, välja arvatud juhul, kui on viidatud teisiti.

Muudatused esitusviisis

2024. aasta majandusaasta aruandes on muudetud finantsaruannetes kajastatud informatsiooni esitusviisi. Eelmise perioodi võrdlusandmete esitus on viidud vastavusse uue esitusviisiga.

Vastavalt IAS 7 tuleb kõik investeerimis- ja finantseerimistegevuse rahavood näidata brutosummas ja juhul kui maksed ja laekumised on teostatud kliendi nimel või siis laekumiste ja maksete käive on kiire ja tähtajad lühikesed. Sellest tulenevalt vaadati üle kolmekuuliste deposiitide kajastamine rahavoogude aruandes ning alates 2024.aastast on üle kolmekuulised deposiidid kajastatud rahavoogude aruandes brutomeetodil ning korrigeeritud on ka võrdlevaid andmeid. 2023. aastal kajastatud üle kolmekuuliste deposiitide muutus summas -60 000 on 2024. aasta majandusaasta aruande võrdlevates andmetes

kajastatud real Raha paigutamine üle 3-kuuliste deposiitidele summas -200 000 tuhat eurot ja real Üle 3-kuuliste deposiitide lõppemisel raha tagastus arveldusarvele summas 140 000 tuhat eurot.

Arvestus- ja esitusvaluuta. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes, mis on arvestus- ja esitusvaluuta. Eleringi aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Välisvaluuta ümberarvestus. Välisvaluutas toimunud tehingud arvestatakse ümber arvestusvaluutasse tehingupäeval kehtivate Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel.

Finantsvarad

Klassifitseerimine

Elering klassifitseerib finantsvarad järgmises mõõtmiskategoorias:

- varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Klassifitseerimine sõltub Eleringi ärimudelist finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Võlainstrumendid. Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Eleringi ärimudelist finantsvarade haldamisel ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest. Eleringi kõik võlainstrumendid on klassifitseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse mõõtmiskategooriasse.

Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum kasumiaruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel.

Seisuga 31. detsember 2024 ja 31. detsember 2023 olid järgnevad Eleringi finantsvarad klassifitseeritud järgmistes kategooriates:

- nõuded ostjate vastu,
- pangadeposiidid,
- raha ja raha ekvivalendid.

Väärtuse langus

Elering hindab korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate võlainstrumentide oodatavat krediidi-kahjumit tuleviku informatsiooni baasil. Rakendatav väärtuse languse metoodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud.

Nõuetele ostjate vastu rakendab Elering IFRS 9 järgi lubatud lihtsustatud lähenemist ning arvestab nõuete allahindlust nõuete pikkuse oodatava krediidikahjumina nõuete esmasel kajastamisel. Elering kasutab allahindluste maatriksit, kus allahindlus arvutatakse nõuetele lähtudes erinevatest aegumiste perioodidest.

Investeeringisreitinguga raha ja raha ekvivalentide ja pangadeposiitide osas on hinnatud, et krediidirisk ei ole märkimisväärselt suurenenud.

Varud. Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mitтетagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus leitakse, arvates tavapärasel äritegevuses kasutatavast hinnangulisest müügihinnast maha hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügi valmisolekusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

Materiaalne põhivara. Materiaalset põhivara kajastatakse jääkväärtuses, mis on saadud vara ajaloolise soetusmaksumuse vähendamisel akumuliseeritud kulumis- ja väärtuse languse võrra. Vara ajalooline soetusmaksumus sisaldab kulutusi, mis on otseselt seotud vara omandamisega.

Kui materiaalne põhivara koosneb oluliselt erineva kasuliku tööeaga koostisosadest, võetakse osad arvele iseseisvate põhivaraobjektidena.

Materiaalse põhivara kajastamiskriteeriumitele vastavate maa kasutusõiguste eest tehtud maksed kajastatakse materiaalse põhivarana. Maa kasutusõiguste kulutused amortiseeritakse lepinguperioodi jooksul, mis ei ületa 99 aastat.

Maad ei amortiseerita. Muude materiaalse põhivara objektide kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit, et kajastada soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahet kuluna varade hinnanguliste eluigade jooksul:

<i>Kasulik eluiga aastates</i>	
Ehitised	25–40
Rajatised – elektriliinid, gaasitrassid	30–60
Masinad ja seadmed – elektriülekandeseadmed, gaasi seadmed	7–40
Muu materiaalne põhivara	3–20
Maa kasutusõigused	99

Müügist ja mahakandmisest saadavad kasumid ja kahjumid, mis leitakse müügist saadud tulu ja vara jääkväärtuse vahena, kajastatakse kasumiaruandes kirjel „Muud äritulud“ või „Muud ärikulud“.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse esmalt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara otstarbekohasesse seisundisse viimiseks, ning laenukasutuse kulutustest, mis on seotud varadega, mille kasutusvalmidusse viimine vältab pikema perioodi jooksul. Pärast esmast arvele võtmist kajastatakse immateriaalset põhivara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Omandatud tarkvara litsentse kapitaliseeritakse nende omandamiseks ja tööseisundisse viimiseks tehtud kulutuste põhjal.

Immateriaalseid põhivarasid amortiseeritakse lineaarsel meetodil nende kasulike eluigade jooksul:

<i>Kasulikud eluead aastates</i>	
Tarkvara litsentsid	3–5 aastat

Rendilepingud. Rendilepingud on lepingud, millega antakse üle õigus mingi vara kasutamist teatud ajavahemikul tasu eest kontrollida. Selliste lepingute puhul nõuab IFRS16 rentnikult kasutusõiguse alusel kasutatava vara ja rendikohustuse kajastamist. Kasutusõiguse alusel kasutatavat vara amortiseeritakse ja kohustuse pealt arvestatakse intressi. Erandina on rendilepingud, mille rendiperiood on 12 kuud või lühem ja ei sisalda ostuoptsioone ja rendilepingud, mille alusvara väärtus on madal (väheolulised rendilepingud). Selliste lepingute tasutud kasutusrendimakseid kajastatakse kasumiaruandes lineaarselt

rendiperioodi jooksul. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega ehk et rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt.

Finantskohustused. Finantskohustused liigitatakse järgmistesse kategooriatesse: (a) kauplemiseesmärgil hoitavad, mis hõlmab ka tuletisinstrumente ja (b) muud finantskohustused. Eleringil on ainult „Muude finantskohustuste“ kategoorias olevaid finantskohustusi.

Muud finantskohustused võetakse esmalt arvele nende õiglasest väärtusest, millest on maha arvatud tehingukulutused, ning kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse finantsseisundi aruandes maksmisele kuuluvas summas. Pikaajalisi kohustusi kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Soetusmaksumuse ja lunastusmaksumuse vahe kajastatakse kasumiaruandes intressikuluna laenukohustuste lepinguperioodi jooksul, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Tingimustele vastavate varade laenukasutuse kulutused kapitaliseeritakse varade soetusmaksumusse.

Kohustuslik reservkapital. Vastavalt äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Tulude arvestus

Tulude arvestus. Müügitulu on tulu, mis tekib Eleringi tavapärase äritegevuse käigus. Müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida Eleringil on õigus saada lubatud kaupade või teenuste kliendile üleandmise eest ja millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Elering kajastab müügitulu siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse üle kliendile.

Elektri ülekandeteenus. Elering mõõdab ülekantud elektri koguseid kaugloetavate arvestitega klientide liitumispunktides. Nendes punktides ülekantud elektri mahtude ning reguleeritud ülekandetariffide alusel arvutatakse ülekandeteenuse maksumus. Müügitulu teenuste osutamisest kajastatakse perioodil, millal teenuseid osutatakse.

Gaasi ülekandeteenus. Elering mõõdab ülekantud gaasi koguseid kaugloetavate arvestitega klientide liitumispunktides. Nendes punktides ülekantud gaasi koguste ning reguleeritud ülekandetariffide alusel arvutatakse ülekandeteenuse maksumus. Müügitulu teenuste osutamisest kajastatakse perioodil, millal teenuseid osutatakse.

Elektri bilansiteenus. Elering koostab igatunniselt Eesti elektrisüsteemi elektribilansi, mis koosneb Eleringi enda ning Eleringiga bilansilepingu sõlminud bilansihaldurite elektribilanssidest kilovatt-tundides (kWh). Elektribilansid koostakse Eleringi enda ning jaotusvõrguettevõtjatelt saadud mõõteandmete võrdlemisel bilansihaldurite bilansiplaanidega. Kauplemisperioodidel, mil bilansihaldurite bilansipiirkonnas tegelik elektri tarbimine mõõteandmete alusel ületab nende bilansiplaanides esitatud elektri koguseid, müüb Elering bilansihalduritele puudujääva energia. Kauplemisperioodidel, mil olukord on vastupidine, ostab Elering bilansihalduritelt ülejääva elektri. Bilansienergia ostu- ja müügihinnad arvutab Elering igaks kauplemisperioodiks Konkurentsiameti poolt heakskiidetud metoodika alusel. Elering käsitleb ennast bilansienergiat müües teenuse põhiosutajana, kuna Elering on vastutav Eesti elektribilansi tasakaalus hoidmise eest. Müügitulu teenuste osutamisest kajastatakse perioodil, millal teenuseid osutatakse.

Gaasi bilansiteenus. Elering koostab igapäevaselt Eesti gaasisüsteemi bilansi, mis koosneb Eleringi enda ning Eleringiga bilansilepingu sõlminud bilansihaldurite gaasibilanssidest kilovatt-tundides (kWh). Gaasibilansid koostakse Eleringi enda ning jaotusvõrguettevõtjatelt saadud mõõteandmete võrdlemisel bilansihaldurite bilansiplaanidega. Kauplemisperioodidel, mil bilansihaldurite bilansipiirkonnas tegelik gaasi tarbimine mõõteandmete alusel ületab nende bilansiplaanides esitatud koguseid, müüb Elering bilansihalduritele puudujääva gaasi. Kauplemisperioodidel, mil olukord on vastupidine, ostab Elering bilansihalduritelt ülejääva gaasi. Bilansigaasi ostu- ja müügihinnad arvutab Elering igaks kauplemisperioodiks Konkurentsiameti poolt heakskiidetud metoodika alusel. Elering käsitleb ennast bilansienergiat müües teenuse põhiosutajana, kuna Elering on vastutav Eesti gaasibilansi tasakaalus hoidmise eest. Müügitulu teenuste osutamisest kajastatakse perioodil, millal teenuseid osutatakse.

Elektri põhivõrguettevõtjate vaheline piiriüleste transiidivoogude hüvitamise mehhanism. Põhivõrguettevõtjate vaheline hüvitamise mehhanism (ITC) on EL määruse nr 838/2010 kohaselt ette nähtud piiriüleste energiavoogude kompenseerimiseks, milles osalevad üle 30 Euroopa riigi põhivõrguettevõtjad. Mehhanism töötab selliselt, et Euroopa põhivõrguettevõtjad hüvitavad ITC fondi kaudu teistele põhivõrguettevõtjatele piiriülestest energiavoogudest põhjustatud lisakulud. Süsteemihaldur saab fondist hüvitist kui riiki on läbinud teiste riikide turuosaliste põhjustatud transiidivood ning maksab fondi juhul, kui vastav riik on aruandeperioodil eksportinud või importinud elektrit. Vastavat arvestust peetakse selleks volitatud administraatorite poolt Šveitsis, kes esitavad andmed mehhanismi liikmetele igakuiselt maksmisele kuuluvate netosummadena. Nimetatud netosummad kajastab Elering koondkasumiaruandes vastavalt sellele, kas tegu on netotuluga või netokuluga „Müügitulu“ lisas muude elektrivõrguteenuste hulgas või „Kaubad, toore, materjal ja teenused“ lisas muude kulude koosseisus.

Gaasi põhivõrguettevõtjate vaheline piiriüleste transiidivoogude hüvitamise mehhanism. 01. jaanuarist 2020 alustas tegevust Eesti ja Läti gaasisüsteeme ühendav gaasitsoon, mis tõi muudatused ka gaasivõrguga ülekandeteenuse pakkumise tasude osas. Seni on ülekandeteenuse eest tasu kogutud ainult ülekandesüsteemist väljuva gaasi mahu pealt ning ülekandeteenuse tasu maksjad on olnud võrgulepingute alusel ülekandevõrguga ühendatud kliendid, enamasti jaotusvõrgud. Alates jaanuarist liigub osa ülekandeteenuse tasudest gaasivõrgu sisendpunktidesse. Sellised sisendpunktide tasud on

ühtlustatud kolmes riigis: Eestis, Soomes ja Lätis. See tähendab, et turuosalise vaatest on gaasi sisetamine Soome, Eesti või Läti sisendpunktidest võrdse kuluga ning gaasi liikumine kolme riigi siseselt toimub ilma täiendavate ülekandetasudeta. Tagamaks ülekandetulude sõltumatused turuosaliste poolt eelistatud sisendpunktist, sõlmisid Eesti, Soome ja Läti põhivõrguettevõtjad omavahelise kompensatsioonilepingu (gaasi ITC). Kompensatsioonileping sätestab, et kolme riigi sisendpunktidest kogutud ülekandetulu kuulub omavahelisele jaotamisele proportsionaalselt riigi gaasitarbimisega. See tagab põhivõrguettevõtjate sisendtulude suhtelise stabiilsuse olenemata sellest, millist sisendpunkti gaasiturg mingil konkreetsel ajaperioodil eelistab. Nimetatud summad kajastab Elering koondkasumiaruandes netotuluna „Müügitulu“ lisas muude gaasivõrguteenuste hulgas.

Liitumistasude kajastamine. Elektrivõrguga liitumisel peavad kliendid tasuma liitumistasu, mille määramise aluseks on võrguga liitumiseks ehitatavale infrastruktuurile tehtavad tegelikud kulutused. Juhatus on jõudnud järeldusele, et liitumistasud ei kujuta endast võrguteenuse osutamisest eraldiseisvat teostamiskohustust ja seega ei kajastata müügitulu liitumistasudelt kohe. Klientidelt saadud liitumistasud kajastatakse lepingulise kohustusena ja kajastatakse ühtlaselt tuluna kliendisuhete hinnangulise kestvuse jooksul, milleks on 25 aastat.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Ülekoormustasu. Olukordades, kus riikidevaheliseks elektri ülekandeks on turuosalistelt soove rohkem kui on tehniliselt võimalik elektrit üle kanda, müüakse piiriülese elektri ülekandeõigusi vastavatel oksjonitel. Kõigi oksjonitulude jagamisel on kasutusel printsiip, mille kohaselt 50% neto oksjonituludest kuulub kummagi riigi põhivõrguettevõtjale. Oksjonite liigid on:

1. Järgmise päeva turu oksjonitulu on sisuliselt elektribörsi Nord Pool Eesti ja naaberhinnapiirkondade börsihindade vahe igal tunnil. Elektribörs kogub oma kauplemismehhanismi kaudu nimetatud hinnavahe ja kannab selle üle vastavatele põhivõrguettevõtjatele.
2. Pikaajalise ülekandevõimsuse oksjon, mille eesmärgiks on ülekandevõimsuse puudujäägist tulevane piirkondadevahelise hinnariski maandamine. Eesti ja Läti süsteemihaldurid Elering AS ja AS „Augstsprieguma tikls“ pakuvad rahalist ülekandeõigust optsiooni kujul FTR- Forward Transmission Rights (kuni 31.12.2018 PTR - Physical Transmission Right) aasta, kvartali ja kuu ette. FTR ostnud turuosalisel on õigus samas mahus järgmise-päeva turu (vt. p.1) tunnioksjoni tulule. Oksjoneid korraldab ja tulu jaotab süsteemihaldurite volitusel üleeuroopaline ühtne jaotamiskeskond (Single Allocation Platform - SAP), mida opereerib Joint Allocation Office (JAO).

Järgmise päeva turu ja FTR (kuni 31.12.2018 PTR) oksjonitelt laekunud tulude netosumma kajastamisel võetakse arvesse EL määruse 943/2019 artikkel 19 nõudeid, mille kohaselt tuleb ülekoormustasu kasutada eelkõige uute riikidevaheliste ühendusvõimsuste ehitamiseks ja jaotatud ülekandevõimsuse

tegeliku kättesaadavuse tagamiseks. Kui nendel eesmärkidel ei ole võimalik saadud tulu kasutada, võetakse tulu arvesse võrguteenuse tariifi vähendamisel.

Kui saadud tulu kasutatakse uute ühendusvõimsuste ehitamiseks, kajastatakse seda analoogselt sihtfinantseerimisega algselt bilansis edasilükkunud tuluna, mis hiljem amortiseeritakse tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul. Kui saadud tulu kasutatakse tariifide vähendamiseks, kajastatakse tulu ülekoormuse tekkimise perioodis, ehk perioodis, mil ettevõttel tekkis nõudeõigus järgmise päeva turu ja FTR oksjonitel tekkiva netotulu osas. Vt lisa 3.

Sihtfinantseerimine. Sihtfinantseerimine võetakse arvele selle õiglasest väärtusest, kui eksisteerib piisav kindlus, et Elering vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ning sihtfinantseerimine leiab aset. Kulude kompenseerimiseks ette nähtud sihtfinantseerimise tulu kajastatakse vastavate kulude kajastamise perioodil.

Varade sihtfinantseerimist kajastatakse finantsseisundi aruandes brutomeetodil, mille kohaselt võetakse vara üles selle soetusmaksumuses. Juhul kui sihtfinantseerimine on saadud mitterahalise vara üleandmise teel, siis kajastatakse sihtfinantseerimine õiglasest väärtusest. Saadud sihtfinantseerimine võetakse arvele kohustusena kui edasilükkunud tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Toetused elektritootjatele. Vastavalt seadusele peab Elering osalema seaduses sätestatud tingimustele vastavate elektritootjate (eelkõige taastuvaid energiaallikaid kasutavate elektrijaamade) toetamise skeemis. Elering kogub toetusi tarbijatelt ning jaotusvõrguettevõtjatelt ja maksab need tingimustele vastavatele elektritootjatele välja.

Vastavalt regulatsioonile koostab Elering hinnangu toetuste suuruse kohta järgmise kalendriaasta jooksul, lähtudes hinnangutest, millised on nende tootjate poolt toodetava elektri hulk ning milline on lõpptarbijatele osutatavate võrguteenuste maht Eestis. Elering kasutab seda hinnangut, et määrata järgmise kalendriaasta toetusesumma tarbitava võrguteenuse ühe kWh (kilovatt-tunni) kohta, võttes arvesse ka erinevused prognoositud ja tegelike makstud toetuste summade vahel eelmisel perioodil (novembrist oktoobrini), ülelaekunud summalt teenitud intressi või alalaekunud summalt tasutud intressi ning toetuste haldamiseks tehtavaid põhjendatud kulutusi.

Erinevatel põhjustel erineb klientidelt saadud taastuvenergia tasu alati väljamakstud toetuste summast. Väljamakstavast summast rohkem või vähem kogutud tasude summad kajastatakse bilansis kas real „Võlad tarnijatele ja muud võlad“ (ülejäägi korral) või real „Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded“ (puudujäägi korral). Need saldod võetakse arvesse järgmise perioodi tasumäära arvestamisel, nagu eelpool kirjeldatud. Toetuste kogumine ja maksmine ei mõjuta oluliselt Eleringi koondkasumit. Vaata ka lisa 8 ja 13.

Toetused biogaasi tootjatele. Vastavalt seadusele peab Elering osalema seaduses sätestatud tingimustele vastavate biogaasi tootjate toetamise skeemis. Biogaasi toetused kompenseerib Eleringile Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium. Elering kui süsteemihaldur organiseerib biogaasi tootjatega lepingute sõlmimist, toetuste kasutamise järelevalvet ja toetuste väljamaksmist.

Lepingu elluviimiseks vajalike tegevuste rahastamine toimub ettemaksena Eleringi poolt esitatud kvartaalsete kulude prognoosi alusel. Erinevatel põhjustel erineb biogaasi tootjalt saadud tegelike kulude summad kulude prognoosist. Saadud ettemakse summast rohkem või vähem väljamakstavad toetuse summad kajastatakse bilansis kas real „Võlad tarnijatele ja muud võlad“ (ülejäägi korral) või real „Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded“ (puudujäägi korral). Toetuste kogumine ja maksmine ei mõjuta oluliselt Eleringi koondkasumit. Vaata ka lisa 8 ja 13.

Maksustamine. Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis Eleringi aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt.

Jaotatud kasumi maksumääraks on 22% ehk 22/78 väljamakstavalt netosummalt. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Maksuvabastuse eelduseks on tingimus, et dividendi saanud ja edasi maksval äriühingul oli dividendide saamisel vastavas äriühingus vähemalt 10% suurune osalus. Varasemalt regulaarsetele dividendidele kehtinud madalam maksumäär 14% ehk 14/86 dividendide netosummast ei ole enam kohaldatav alates 1. jaanuarist 2025. Enne antud kuupäeva saadud madalama maksumääraga maksustatud dividendide edasi jaotamisel on võimalik rakendada üleminekusätet. Alates 1. jaanuarist 2026 rakendub 2% julgeolekumaks residendist äriühingu majandusaasta kasumile enne tulumaksustamist. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisa 15.

Maksumäärad.

Aastal 2024 kehtisid järgmised maksumäärad:

Maks	Maksumäär
Sotsiaalmaks	33% töötajatele tehtud väljamaksetelt ja erisoodustustelt
Töötuskindlustusmakse	0,8% töötajatele tehtud väljamaksetelt
Erisoodustuste tulumaks	20/80 töötajatele tehtud erisoodustustelt
Maamaks	0,1-1,0% maa maksustatavalt väärtuselt aastas alates 2024 (varasemalt 0,1-2,5%)
Aktiisimaks elektrilt	1,45 eurot/MWh elektrienergia kohta alates 01.05.2024 (1 eurot/MWh elektrienergia kohta (alates 01.05.2020 kuni 30.04.2024)
Aktiisimaks gaasilt	47,81 eurot/tuhat m ³ alates 01.05.2024 (40 eurot/tuhat m ³ alates 01.05.2020 kuni 30.04.2024)
Ettevõtja tulumaks ettevõtlusega mitteseotud kuludelt	20/80 ettevõtlusega mitteseotud kuludelt

Lisa 3. Arvestuspõhimõtete kasutamisel rakendatud olulised raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused

Elering kasutab hinnanguid ja eeldusi, mis mõjutavad raamatupidamise aastaaruandes kajastatud summasid ning varade ja kohustuste bilansilist maksumust järgmisel majandusaastal. Hinnanguid ja eeldusi vaadatakse pidevalt üle ja need põhinevad juhtkonna kogemusel ja muudel teguritel, kaasa arvatud eeldatavatel tulevastel sündmustel, mida peetakse mõistlikuks antud olukorras. Lisaks hinnangutele kasutab juhtkond eeldusi ka arvestuspõhimõtete rakendamise protsessis. Eeldused, millel on kõige olulisem mõju raamatupidamise aastaaruandes kajastatud summadele, ja hinnangud, mis võivad põhjustada olulisi korrigeerimisi varade ja kohustuste bilansilises maksumuses järgmisel majandusaastal, hõlmavad:

Materiaalse põhivara kasulikud eluead. Materiaalse põhivara (lisa 10) objektide hinnangulised kasulikud eluead põhinevad juhtkonna hinnangutel vara kasutamise perioodi kohta. Majanduslike eluigade hinnang põhineb ajaloolisel kogemusel ning võtab arvesse kasutatavust äritegevuses ja varade füüsilist seisundit. Aruandeaastal oli materiaalse vara kulum 49 488 tuhat eurot (2023: 48 300 tuhat eurot). Kui amortisatsioonimäärasid suurendatakse/vähendatakse 10% võrra, suureneks/väheneks amortisatsioonikulu aastas 4 949 tuhande euro (2023: 4 830 tuhat eurot) võrra.

Aruandeaastal muudeti osaliselt põhivara kasulike eluigade pikkust, et need vastaksid täpsemalt vara tegelikule elueale. Muudatuse mõju vähendab kulumu suurust 900 tuhande euro ulatuses.

Ülekoormustasu (ÜKT) kajastamine. Vastavalt lisa 2 kirjeldatud arvestuspõhimõttele sõltub ülekoormustasu kajastamine sellest, kummal EL määruse 714/2009 artiklis 16 toodud eesmärgil saadud tulu tulevikus kasutatakse - kas uute ülekandevõimsuste ehitamiseks (sel juhul kajastatakse seda tulevaste perioodide tasu kohustusena kuni ehituse lõpuleviimiseni, kui ehitis valmib, siis alustatakse tuluarvestust vastavalt vara amortisatsiooniperioodile) või võrgutariifide jooksvaks vähendamiseks (sel juhul kajastatakse ÜKT tasu kasumiaruandes). Ülekoormustasude raamatupidamislik kajastamine nõuab juhtkonna hinnangute tegemist. Juhtkond on hinnanud, et alates 1. juulist 2014 kasutatakse saadud ülekoormustasu uute ühendusvõimsuste ehitamiseks. Alates 2022 kasutatakse ülekoormustasu ka kadude ja tegevuskulude katteks. 2024. aastal tekkinud ülekoormustasu summas 98 559 tuhat eurot (2023. a 127 869 tuhat eurot) on kajastatud tulevaste perioodide tasu kohustusena (lisa 14). Alates 1. juulist 2014 kogutud summasid kasutatakse ülepiirilise ülekandevõimsuse suurendamise finantseerimiseks, näiteks Eesti ja Läti vahelise kolmanda elektri ülekandeliini ehitamiseks. Konkurentsiameti otsusega on lubatud katta kaoelektri hinna vahe ülekoormustasu (võimsusjaotustulu) vahenditest kuni 31.12.2024 ning osaliselt 2023. aastal ka elektrienergia ülekande võrguteenuse osutamise seotud põhjendatud kulude katmiseks.

Lisa 4. Uued arvestuspõhimõtted

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid Eleringile kohustuslikuks alates 01.01.2024

IAS 1 ja IFRS rakendusjuhendi nr 2 muudatused: „Arvestuspõhimõtete avalikustamine”, mis rakendub 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

IAS 1 muudeti, kohustuste liigitamise osas lühi- või pikaajaliseks. Muudatused selgitavad, et kohustused liigitatakse kas lühi- või pikaajalisteks, olenevalt aruandeperioodi lõpus eksisteerivatest õigustest. Kohustused on pikaajalised, kui ettevõttel on aruandeperioodi lõpus sisuline õigus lükata tasumine edasi vähemalt kaheteistkümne kuu võrra. Juhend ei nõua enam sellist tingimusteta õigust. 2022. aasta oktoobri muudatus kehtestas, et pärast aruandekuupäeva järgitavad laenukohustused ei mõjuta võlgade liigitamist lühi- või pikaajaliseks aruandekuupäeval. Juhtkonna ootused, kas nad kasutavad hiljem arveldamise edasilükkamise õigust, ei mõjuta kohustuste klassifitseerimist. Kohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui tingimust rikutakse aruandekuupäeval või enne seda, isegi kui laenuandja annab sellest tingimusest loobumise pärast aruandeperioodi lõppu. Seevastu laen liigitatakse pikaajaliseks, kui laenulepingut rikutakse alles pärast aruandekuupäeva. Lisaks täpsustavad muudatused võlgade klassifitseerimisnõudeid, mida ettevõtte võib arveldada selle konverteerimisel omakapitaliks. Arveldamine on määratletud kui kohustise kustutamine raha, muude majanduslikku kasu sisaldavate ressurssidega või ettevõtte enda omakapitaliinstrumentidega. Erand kehtib konverteeritavatele instrumentidele, mida võidakse konverteerida omakapitaliks, kuid ainult nende instrumentide puhul, mille konverteerimisoptsoon on klassifitseeritud omakapitaliinstrumendiks liitfinantsinstrumendi eraldi komponendina.

2024. aasta aprillis andis IASB välja uue standardi IFRS 18 finantsaruannetes esitamise ja avalikustamise kohta, keskendudes kasumiaruande uuendamisele. IFRS 18-s kasutusele võetud peamised uued mõisted on seotud:

- kasumiaruande struktuuriga;
- kohustusliku avalikustamisega finantsaruannetes teatud kasumi või kahjumi tulemuslikkuse näitajate kohta, mis on esitatud väljaspool ettevõtte finantsaruandeid (st juhtkonna määratletud tulemusnäitajad); ja
- täiustatud agregeerimise ja jaotamise põhimõtetega, mida kohaldatakse peamiste finantsaruannete ja lisade suhtes üldiselt.

IFRS 18 asendab IAS 1; paljud teised standardis IAS 1 olemasolevad põhimõtted jäetakse väheste muudatustega alles. IFRS 18 ei mõjuta finantsaruannete kirjete kajastamist ega mõõtmist, kuid see võib muuta seda, mida ettevõtte kajastab oma „ärikasumi või -kahjumina“. IFRS 18 rakendub 1. jaanuaril 2027 või hiljem algavatele aruandeperioodidele ja seda kohaldatakse ka võrdlusandmetele. Ettevõtte alles hindab antud muudatuse mõju Ühingu aruandele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 01. jaanuaril 2024. algaval aruandeaastal, Eleringile olulist mõju ei ole.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, olulist mõju Eleringile ei ole.

Lisa 5. Finantsriskide juhtimine

Eleringis teostatakse riskijuhtimise funktsiooni vastavalt rahvusvaheliselt tunnustatud *Enterprise Risk Management Model*'i metoodikale, mis on välja töötatud Treadway komisjoni toetavate organisatsioonide komitee (COSO) poolt. Eleringi riske hinnatakse neljas kategoorias: strateegia-, tegevus-, finants-, ja väliste riskide suhtes. Finantsriskid hõlmavad tururiski (sh elektri ja gaasi hinna risk, valuutarisk, intressimäära risk), krediidiriski ja likviidsusriski. Finantsriskide juhtimise funktsiooni peamised eesmärgid on kehtestada riskidele avatud positsioonide piirmäärad ja seejärel tagada, et avatus riskidele jääb nende piirmäärade raamesse. Riskijuhtimist jälgitakse juhatuse tasemel ning tulemustest kantakse ette auditikomiteele. Eleringi finantsriske juhitakse Eleringi finantsosakonnas.

Alljärgnevas tabelis on toodud Eleringi finantsvarade ja finantskohustuste klassid vastavalt IFRS 9 mõõtmiskategooriatele:

Finantsvarad

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses		
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 7)	94 330	65 533
Lühiajalised deposiidid (lisa 7)	40 000	110 000
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisa 8)	65 785	51 790
Finantsvarad kokku	200 115	227 323

Finantskohustused

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses		
Võlad tarnijatele ja muud võlad (lisa 13)	89 527	88 598
Võlakohustused (lisa 12)	66 761	77 509
Finantskohustused kokku	156 288	166 107

Krediidirisk

Elering on avatud krediidiriskile, mis seisneb selles, et finantsinstrumendi üks pool võib põhjustada finantskahju teisele poolele oma kohustuse täitmata jätmise tõttu. Avatus krediidiriskile tuleneb Eleringi müügitegevusest krediidingimustel ja vastaspooltega tehtavatest muudest tehingutest, mille tulemusena Elering kajastab finantsvarasid. Eleringi riskijuhtimise põhimõtete kohaselt on Eleringi lühiajaliselt vabu rahalisi vahendeid lubatud paigutada järgmistesse finantsinstrumentidesse: kriteeriumitele vastavate krediidasutuste üleöödeposiidid ja tähtajalised deposiidid. Lühiajaliselt vabade rahaliste vahendite paigutamisel juhindutakse järgmistest printsiipidest: likviidsuse tagamine, kapitali säilitamine, intressitulu teenimine.

Krediidiriskile avatud finantsvarad olid bilansipäevadel järgmised:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 7)	94 330	65 533
Lühiajalised deposiidid (lisa 7)	40 000	110 000
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisa 8)	65 785	51 790
Finantsseisundi aruandes kajastatud varade avatus krediidiriskile kokku	200 115	227 323

Elering struktureerib enda poolt võetavat krediidiriski taset, kehtestades tehingupartneritele või tehingupartnerite rühmadele aktsepteeritavad riskipiirangud või abinõud krediidiriski maandamiseks. Elering on kehtestanud kriteeriumid krediidasutustele finantsvarade hoidmiseks. Nimetatud kriteeriumid sätestavad maksimaalsed lubatavad limiidid sõltuvana krediidasutuse krediidireitingust, kapitali adekvaatsusest ning omakapitalist. Krediidiriski taseme piirangud kinnitatakse regulaarselt juhtkonna poolt. Selliseid riske jälgitakse jooksvalt ning aruanne esitatakse juhatusele üks kord aastas.

Eleringi raamatupidamistalitus koostab laekumata nõuete aruande iganädalaselt ning esitab selle Eleringi finantsjuhile. Informatsioon krediidiriski kohta on avalikustatud lisa 8.

Oodatava krediidikahjumi mõõtmiseks rühmitatakse nõuded ostjatele lähtudes krediidiriski ühistest tunnustest ning aegumise perioodist. Oodatavad krediidikahjumi määrad põhinevad viimase 12 kuu kuni 31. detsember 2024 või vastavalt kuni 31. detsember 2023 maksedistsipliinil ning vastavatel perioodidel esinenud ajaloolistel krediidikahjumitel. Ajaloolised kahjumid on korrigeeritud eesmärgiga kajastada jooksvat ning tuleviku informatsiooni, mis puudutab makromajanduslikke faktoreid ning ostjate võimet nõuete maksmiseks. Elering on hinnanud, et SKP ja töötuse määr riikides, kus toimub selle kaupade ja teenuste müük, on kõige relevantsemad näitajad ning korrigeerib vastavalt ajaloolisi kahjumäärasid, lähtudes nende näitajate oodatavast muutusest.

Ülevalpool kirjeldatud põhimõtete alusel nõuete allahindlused seisuga 31. detsembri 2024 olid ebaolulised ja seisuga 31. detsember 2023 ei olnud. Kuigi raha ja raha ekvivalendid ja pangadeposiidid kuuluvad samuti IFRS 9 oodatava krediidikahjumi mudeli alla, siis tuvastatud väärtuse langus oli ebaoluline 31. detsembri 2024 ja 31. detsembri 2023 seisuga.

Krediidiriski kontsentratsioon. Elering on avatud krediidiriski kontsentratsioonile. Juhtkond jälgib ja avalikustab krediidiriski kontsentratsiooni aruannete põhjal, kus on loetletud riskid seoses vastaspoollega, mille puhul nõuete saldode kogusumma ületab 5% Eleringi omakapitalist. Seisuga 31.12.2024 oli Eleringil üks vastaspool (31.12.2023: üks vastaspool), mille puhul nõuete saldode kogusumma oli 17 061 tuhat eurot (31.12.2023: 20 401 tuhat eurot) ehk 27% ostjate laekumata arvetest (31.12.2023: 45%). Nii 2024 kui ka 2023 oli kõige suurema nõuete summaga vastaspooleks 100% riigile kuuluva grupi tütarfirma, mis on loomuliku monopolina tegutsev elektri jaotusvõrguettevõtja. Seega ei pea juhatuse krediidiriski kontsentratsioonist tulenevaid riske kuigi olulisteks.

Raha on paigutatud kuute pankka. Informatsioon pankade krediidireitingute kohta on toodud lisas 7.

Tururisk

Elering on avatud tururiskile. Tururisk tuleneb peamiselt elektri hinna muutusest, avatud positsioonidest välisvaluutades ning intressikandvates varades ja kohustustes. Juhtkond kehtestab aktsepteeritavate avatud positsioonide piirmäärad, mida jälgitakse igapäevaselt. Selle meetodi kasutamine ei välista aga täielikult kahjumeid, vaid ainult piirab nende maksimaalset ulatust.

Sensitiivsus allpool loetletud tururiskide suhtes põhineb ühe teguri muutusel, eeldades, et kõik ülejäänud tegurid jäävad konstantseks. Praktikas on see ebatõenäoline ja muutused mõnedes tegurites võivad olla omavahel seotud, näiteks intressimäära muutused ja valuutakursside muutused.

Elektri hinnarisk. Elering ostab elektrit võrgukadude kompenseerimiseks peamiselt elektribörsilt. Võrgutasude arvutamisel kasutatakse eelmise perioodi keskmist elektri börsihinda. Olukorras, kus börsihind erineb tariifide arvutamisel kasutatust, ei kompenseerita vahet järgmisel tariifiperioodil. Eleringi hinnangul võib antud risk põhjustada küll kasumi kõikumist lühiajaliselt, kuid siiski ei ohusta ühingu jätkusuutlikkust. Seetõttu ei ole selle riski maandamiseks kasutatud finantsinstrumente. 2023. aastal ja 2024. aastal kõrgete energiahindade valguses kasutati tariifis mittesisalduva kaoelektri kulu katmiseks võimsusjaotustulu.

Gaasi hinnarisk. Elering ostab gaasi võrgukadude kompenseerimiseks. Olukorras, kus võrgutariifide arvutamisel eeldatud gaasi hind erineb tegelikust hinnast, ei kompenseerita vahet järgmisel tariifiperioodil. Tulemuseks on olukord, kus gaasi hinna muutudes võib Elering saada kasu või kahju gaasi ostul lühiajalisel perspektiivis. Eleringi hinnangul ei ole risk võimaliku kahju tekitamiseks suur ja seetõttu ei ole selle riski maandamiseks kasutatud finantsinstrumente.

Valuutarisk. Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus vahetuskursi muutuste tõttu. Kuna enamike Eleringi tehingute ja saldode alusvaluutaks on euro, ei ole Elering avatud olulisele valuutariskile. Eleringis on seatud eraldi piirmäärad avatud valuutapositionidele sõltuvalt valuutast ning kestvusest. Tehingud muudes valuutades on ebaolulise suurusega: seisuga 31.12.2024 kui ka 31.12.2023 ei olnud Eleringil finantsinstrumente muudes valuutades.

Intressimäära risk. Muutuva intressimääraga finantsinstrumendid tekitavad Eleringile rahavoogude intressimäära riski, st riski, et turuintressimäärade suurenedes kasvavad Eleringi intressikulud. Samas, lühiajaliste deposiitide puhul mõjutab turuintressimäärade muutus Eleringi intressitulu vabade vahendite investeerimisel uutesse deposiitidesse. Elering on seisuga 31.12.2024 seadnud minimaalseks fikseeritud intressiga võlakohustuste piirmääraks 50% kõigist võlakohustustest. Elering on teataval määral kaitstud intressimäärade muutuse vastu tänu sellele, et vastavalt regulatsioonile arvestatakse tariifide arvutamisel viimase viie aasta turu keskmist intressimäära. Kuna Elering ei kajasta intressikandvaid finantsinstrumente õiglases väärtuses, ei mõjuta turuintressimäärade muutus olemasolevate varade ega kohustuste bilansilist väärtust ega nendest tulenevat intressitulu ega -kulu.

Seisuga 31. detsember 2024 moodustasid Eleringi võlakohustustest 100% korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud muutuva intressimääraga pikaajalised pangalaenud (31.12.2023: moodustasid 100% Eleringi korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud muutuva intressimääraga pikaajalised pangalaenud). Laenukohustuste kirjeldus on toodud lisas 12.

Pangalaenude ujuv intress põhineb vastavalt lepingule 3 või 6 kuu Euriboril ning see fikseeritakse vastavalt kas kvartaalselt või kaks korda aastas.

Seisuga 31.12.2024 moodustasid muutuva intressiga pangalaenud 66 195 tuhat eurot (31.12.2023: 76 744 tuhat eurot).

Kui seisuga 31.12.2024 oleks Eleringi võlakohustuste, mis on avatud rahavoogude intressimäära riskile, intressimäärad olnud 50 baaspunkti (2023: 50 baaspunkti) võrra kõrgemad ja kõik teised muutujad

oleksid jäänud konstantseks, oleks majandusaasta kasum olnud 357 tuhande euro (2023: 384 tuhande euro) võrra väiksem.

Eleringi intressikandvateks finantsvaradeks on üleöödeposiidid ja tähtajalised deposiidid. Üleöödeposiitidel fikseeritakse intress iga päev, tähtajalistel deposiitidel fikseeritakse intress kogu deposiidi perioodiks. Seetõttu ei ole Elering avatud finantsvaradest tuleneva intressimäära muutuse riskile.

Eleringil ei olnud muid intressimäära muutusele avatud riskiga finantsinstrumente.

Likviidsusrisk. Likviidsusrisk on risk, et Eleringil võib tekkida raskusi finantskohustuste täitmisel. Eleringil on igapäevane vajadus vabade rahaliste vahendite järele. Eleringi eesmärk on saavutada stabiilne finantseerimisbaas, mis koosneb peamiselt kohustustest pankade ees ja võlakirjadest. Likviidsusrisi juhib Eleringi finantsosakond, jälgides likviidsuspositsiooni ning teostades regulaarseid likviidsuse stressiteste erinevate stsenaariumite korral, mis hõlmavad nii tavapäraseid kui ka keerulisemaid turutingimusi.

Järgnevas tabelis esitatakse kohustused seisuga 31.12.2024 ja 31.12.2023 nende lepinguliste tähtaegade järgi. Likviidsustabelis avaldatud summad on lepingulised diskonteerimata rahavood. Järgnevate perioodide laenude rahavoogude arvestuse aluseks on kasutatud bilansipäeva seisuga kehtivaid laenuintressimäärasid.

Finantskohustuste likviidsusanalüüs seisuga 31.12.2024 on alljärgnev:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Nõudmiseni ja kuni 1 kuu</i>	<i>1 kuni 12 kuud</i>	<i>12 kuud kuni 5 aastat</i>	<i>Üle 5 aasta</i>	<i>Kokku</i>
Kohustused					
Võlad tarnijatele ja muud võlad (lisa 13)	68 219	21 308	0	0	89 527
Võlakohustused (lisa 12)*	1 246	12 085	46 130	16 810	76 271
Tulevased maksed kokku	69 465	33 393	46 130	16 810	165 798

*Koos intressidega

Finantskohustuste likviidsusanalüüs seisuga 31.12.2023 on alljärgnev:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Nõudmiseni ja kuni 1 kuu</i>	<i>1 kuni 12 kuud</i>	<i>12 kuud kuni 5 aastat</i>	<i>Üle 5 aasta</i>	<i>Kokku</i>
Kohustused					
Võlad tarnijatele ja muud võlad (lisa 13)	60 199	28 399	0	0	88 598
Võlakohustused (lisa 12)*	0	13 861	43 893	34 357	92 111
Tulevased maksed kokku	60 199	42 260	43 893	34 357	180 709

*Koos intressidega

Elering hoiab raha likviidsetel pangadeposiitidel ja hoiustel. Seisuga 31.12.2024 oli Eleringil raha ja raha ekvivalente mahus 94 330 tuhat eurot ja lühiajalisi deposiite mahus 40 000 tuhat eurot (31.12.2023 seisuga oli raha ja raha ekvivalente mahus 65 553 tuhat eurot ning lühiajalisi deposiite mahus 110 000 tuhat eurot). Lisainformatsioon on toodud lisas 7.

Kapitali juhtimine

Eleringi peamiseks eesmärgiks kapitaliriski juhtimisel on tagada Eleringi jätkusuutlikkus, et kindlustada tulu aktsionärile ja tagada kindlustunne kreditoridele ning säilitada seejuures optimaalne kapitali struktuur, vähendamaks kapitali hinda. Selleks, et säilitada või parandada kapitali struktuuri, on Eleringil võimalik reguleerida aktsionäridele makstavaid dividende, tagastada aktsionäridele osa sissemakstud aktsiakapitalist, emiteerida uusi aktsiaid või võlakirju ning võtta uusi laene.

Vastavalt majandusharus levinud praktikale kasutab Elering kapitali struktuuri jälgimiseks omakapitali ja varade suhet, mis saadakse jagades omakapitali kogusumma varade kogusummaga bilansipäeva seisuga. Eleringi eesmärgiks on säilitada omakapitali ja varade suhe vahemikus 20% - 45%.

Omakapitali osakaal koguvaradest on toodud järgnevas tabelis:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Lisa</i>	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
Omakapital	15	409 698	414 039
Varad kokku		1 619 222	1 467 766
Omakapitali ja varade suhe		25,3%	28,2%

Finantsinstrumentide õiglane väärtus

Õiglane väärtus on summa, mille eest võib finantsinstrumenti vahetada huvitatud osapoolte vahelises jooksvas tehingus, mis ei ole sündmüük või likvideerimine ning mida väljendab kõige paremini aktiivne noteeritud turuhind.

Alljärgnevalt on toodud õiglates väärtuses kajastatavate finantsinstrumentide analüüs väärtuse hindamise meetodi järgi. Erinevaid tasemeid defineeritakse sõltuvalt hindamisel kasutatavatest sisenditest järgmiselt:

Tase 1: identsete varade või kohustuste (korrigeerimata) noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel.

Tase 2: muud sisendid kui 1. tasemele liigitatavad noteeritud hinnad, mis on vara või kohustuse puhul kas otseselt või kaudselt jälgitavad.

Tase 3: vara või kohustuse puhul mittejälgitavad sisendid.

Finantsinstrumentide hinnangulised õiglased väärtused on määratud kindlaks Eleringi poolt, kasutades kättesaadavat turuinformatsiooni selle olemasolu korral ja asjakohaseid hindamismetodoloogiasid. Lisaks kasutatakse hinnanguid turuandmete tõlgendamiseks, et määrata kindlaks õiglane väärtus.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad. Ostjate vastu nõuete ja muude finantsnõuete bilansilised maksumused on ligilähedased nende õiglastele väärtustele (tase 3).

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud kohustused. Tarnijatele võlgnevuste ja muude võlgade bilansilised maksumused on ligilähedased nende õiglastele väärtustele (tase 3).

Muutuva intressimääraga pikaajaliste laenukohustuste (tase 3) õiglane väärtus määratakse kindlaks, kasutades hindamistehnikaid, mis põhinevad eeldatavatel rahavoogudel, mis on diskonteeritud sarnase krediidiriski (2024:3,568% ja 2024: 4,661%) ja järelejäänud lunastustähtajaga instrumentide turuintressimääradega.

Finantskohustuste õiglase väärtuse analüüs seisuga 31.12.2024 on alljärgnev:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Õiglane väärtus</i>	<i>Jääkväärtus</i>
Pangalaenud	57 964	66 195

Finantskohustuste õiglase väärtuse analüüs seisuga 31.12.2023 on alljärgnev:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Õiglane väärtus</i>	<i>Jääkväärtus</i>
Pangalaenud	63 902	76 744

Lisa 6. Segmendiaruandlus

Eleringi juhatus on kõrgeim äritegevust puudutavate otsuste langetaja. Elering on määranud põhitooted ja teenused, mis toodavad tulusid ja kasumit, ning on üles ehitanud metoodika, mille alusel jaotatakse tulud ja kulud ning varad toodetele.

Juhatus kasutab juhtimisotsuste tegemiseks ning Eleringi majandustulemuste hindamiseks tootepõhist segmendiarvestust.

Eleringis on eristatud kolm toodet ja teenust, mida esitatakse eraldi avalikustatavate segmentidena, ja mitmed väiksemad tooted ja teenused, mis on esitatud koos kui „Muud tulud ja kulud”:

1. reguleeritud elektrivõrguteenus, mis seisneb regulaatori (Konkurentsiamet) poolt eelnevalt kooskõlastatud tariifidega elektri võrguteenuse osutamises ja põhivõrguettevõtjate vahelise hüvitamise mehhanismi (ITC) kaudu saadud hüvitistes;
2. reguleeritud gaasivõrguteenus, mis seisneb regulaatori (Konkurentsiamet) poolt eelnevalt kooskõlastatud tariifidega gaasi võrguteenuse osutamises ja põhivõrguettevõtjate vahelise hüvitamise mehhanismi (ITC) kaudu saadud hüvitistes;
3. bilansiteenus (kuigi arvestust peetakse eraldi elektri- ja gaasibilansi teenuste vahel, on need kaks koondatud ühte avalikustatavasse segmenti, kuna neil on ühised äriprotsessid ning sarnased omadused, kliendid ja sarnane regulatiivne keskkond);
4. muud tulud ja kulud.

Muud segmendid sisaldavad mitmeid väiksemaid tooteid ja teenuseid (nt liitumistasud, välisabi, ülekoormustasu, renditulu jm), mille osakaal üksikult nii Eleringi müügitulust kui ka EBITDA-st on ebaoluline ja mida ei võeta Konkurentsiameti poolt võrguteenuse tariifide ja bilansiteenuse hinnametoodika kujundamisse arvesse. Ükski nendest toodetest ja teenustest ei ületa kvantitatiivseid kriteeriume, mille puhul oleks nõutav nende kohta eraldi informatsiooni avalikustamine.

Juhatusesele esitatakse segmendiaruanded samade raamatupidamispõhimõtete alusel ning vormis, mida on kasutatud käesolevas raamatupidamise aastaaruandes.

Kõik tulud-kulud, mida on võimalik otse allokeerida konkreetsele segmendile, on kajastatud vastava segmendi all. Kulud, mis ei ole otseselt seostatavad ühe segmendiga, jaotatakse proportsionaalselt. Käituri-tena kasutatakse kas segmendi müügitulude proportsiooni või otseselt segmendiga seotud tööaja jaotust segmentide lõikes. Neto finantstulud/kulud jaotatakse kõigile segmentidele vastavalt eelmise perioodi lõpu bilansi pika- ja lühiajaliste intressikandvate võlakohustuste proportsioonile. Tulumaksukulu on kajastatud ainult reguleeritud elektrivõrguteenuste segmendis, kuna dividendid makstakse välja elektri tegevusalast.

Kõik olulised bilansikontod, mida on võimalik otse jaotada segmentide vahel, on kajastatud vastava segmendi all. Otsemeetodiga mitte jaotuvad bilansikirjed jaotatakse segmentidele bilansikirjete

kaupa, kasutades erinevaid käitureid: kas segmenti põhivarade proportsiooni või otseselt segmentiga seotud töötajate tööaja jaotust.

Juhatus hindab segmentide majandustegevust peamiselt müügitulu, EBITDA (puhaskasum, millele on liidetud tulumaks, netofinantskulu ja põhivara kulum) ning puhaskasumi alusel. EBITDA ei ole IFRS-i kohaselt määratletud tulemuslikkuse näitaja. Eleringi EBITDA määratlus ei pruugi olla võrreldav sarnaselt pealkirjastatud tulemuslikkuse näitajate ja teiste majandusüksuste avalikustatavate andmetega.

Elering on registreeritud Eesti Vabariigis ja selle põhivara asub samuti Eestis. Eleringil oli aruandeperioodil üks klient, kellega tehingutelt teenitav tulu on rohkem kui 10% Eleringi tulust. Suurima kliendi tulu on seotud elektri ülekande segmentiga ja moodustab aruandeperioodil 76 539 tuhat eurot (2023: 79 718 tuhat eurot).

Müügitulu klientide asukoha põhised on ära toodud allpool.

Segmentiaruanne, 1.01.2024–31.12 2024

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Reguleeritud elektri võrguteenus</i>	<i>Reguleeritud gaasi võrguteenus</i>	<i>Bilansi- teenus</i>	<i>Muud</i>	<i>Kokku</i>
Müügitulu kolmandatelt osapooltelt	92 842	30 836	79 778	10 826	214 282
Müügitulu kokku	92 842	30 836	79 778	10 826	214 282
Muud äritulud	323	0	0	11 283	11 606
Tulud kokku	93 165	30 836	79 778	22 109	225 888
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-42 852	-5 950	-75 455	-3 787	-128 044
Mitmesugused tegevuskulud ja tööjõukulud	-14 762	-7 049	-3 025	-2 241	-27 078
EBITDA	35 551	17 837	1 298	16 081	70 766
Kulum ja amortisatsioon (lisa 10,11)	-32 262	-7 309	-371	-13 170	-53 112
Neto finantstulud (-kulud) (lisa 21)	1 574	536	21	191	2 322
Tulumaks (lisa 15)	-4 317	0	0	0	-4 317
Aruandeaasta kasum	546	11 064	948	3 102	15 659

Vara kokku	592 716	173 592	26 260	826 654	1 619 222
Kohustused kokku	305 391	97 829	24 176	782 128	1 209 524
Lisandumised materiaalsesse põhivarasse (lisa 10)	30 265	24 241	0	170 094	224 600
Lisandumised immateriaalsesse põhivarasse (lisa 11)	3 824	1 079	175	4 029	9 107

Segmendiaruanne, 1.01.2023–31.12 2023

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Reguleeritud elektri võrguteenus</i>	<i>Reguleeritud gaasi võrguteenus</i>	<i>Bilansi- teenus</i>	<i>Muud</i>	<i>Kokku</i>
Müügitulu kolmandatelt osapooltelt	125 644	17 106	84 707	17 291	244 748
Tehingud segmentide vahel	-23	42	-20	0	0
Müügitulu kokku	125 622	17 148	84 687	17 291	244 748
Muud äritulud	279	0	0	9 774	10 053
Tulud kokku	125 901	17 148	84 687	27 065	254 801
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-52 476	-6 937	-82 698	-7 796	-149 907
Mitmesugused tegevuskulud ja tööjõukulud	-12 876	-5 671	-2 338	-2 216	-23 101
EBITDA	60 549	4 540	-349	17 053	81 793
Kulum ja amortisatsioon (lisa 10,11)	-34 061	-8 259	-200	-10 925	-53 445
Neto finantstulud (-kulud) (lisa 21)	1 483	259	33	254	2 029
Tulumaks (lisa 15)	-2 340	0	0	0	-2 340

Aruandeaasta kasum	25 631	-3 460	-516	6 382	28 037
Vara kokku	589 482	158 044	19 382	700 858	1 467 766
Kohustused kokku	283 701	91 083	20 335	659 608	1 053 727
Lisandumised materiaalsesse põhivarasse (lisa 10)	26 539	12 453	137	135 823	174 952
Lisandumised immateriaalsesse põhivarasse (lisa 11)	3 101	714	623	3 675	8 112

Müügitulu klientide asukoha järgi, 1.01.2024–31.12.2024

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Reguleeritud elektri võrgu- teenus</i>	<i>Reguleeritud gaasi võrguteenus</i>	<i>Bilansiteenus</i>	<i>Muud</i>	<i>Kokku</i>
Eesti	89 312	27 657	46 171	5 251	168 391
Läti	0	1 441	10 202	0	11 643
Soome	0	1 738	3 500	5 512	10 750
Leedu	0	0	18 675	2	18 677
Muud	3 530	0	1 230	61	4 821
Müügitulu kokku	92 842	30 836	79 778	10 826	214 282

Müügitulu klientide asukoha järgi, 1.01.2023–31.12.2023

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Reguleeritud elektri võrgu- teenus</i>	<i>Reguleeritud gaasi võrguteenus</i>	<i>Bilansiteenus</i>	<i>Muud</i>	<i>Kokku</i>
Eesti	99 952	14 675	48 486	5 214	168 327
Läti	107	0	11 005	0	11 112
Soome	8	2 430	1 642	11 766	15 846
Leedu	0	0	23 573	183	23 756
Muud	25 578	0	1	128	25 707
Müügitulu kokku	125 645	17 105	84 707	17 292	244 748

Lisa 7. Hoiused ja deposiidid pankades

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Lisa</i>	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
Raha ja raha ekvivalendid	5	94 330	65 533
Lühiajalised deposiidid*	5	40 000	110 000

* Seisuga 31.12.2024 on sõlmitud järgmised lühiajalise deposiidi lepingud

Seisuga 31.12.2022 kuus lepingut summas 35 000 tuhat eurot oli sõlmitud Coop Pank AS-iga. Lepingute tähtaeg oli jaanuar - mai 2023 ja intressimäärad 0,25%-2%. Üks leping summas 15 000 tuhat eurot oli sõlmitud Luminor Bank AS-iga. Lepingu tähtaeg oli 01.01.2023 ja intressimäär 0,00%. Kõik lepingud on eurodes.

Pank	Tuhandetes eurodes	Intress	Tähtaeg
Coop Pank AS	20 000	3,46%	aprill 2025
Coop Pank AS	20 000	3,46%	mai 2025

Hoiused ja deposiidid pankades:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
Hoiused ja deposiidid pankades:		
mis omavad Moody 'se krediitreitingut A2	10 272	966
mis omavad Moody 'se krediitreitingut Aa2*	9 228	6 335
mis omavad Moody 'se krediitreitingut Aa3*	58 025	25 676
mis omavad Moody 'se krediitreitingut A3	15 972	32 124
mis omavad Moody 'se krediitreitingut Baa1	833	432
Kokku hoiused ja deposiidid pankades	94 330	65 533

*Kaks krediitireitinguta panka, milles Elering raha hoidis, on Moody'se krediitireitinguga Aa2 ja Aa3 rahvusvaheliste pankade Eestis registreeritud tütarfirmad.

Lisa 8. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

tuhandetes eurodes

31.12.2024

31.12.2023

Nõuded ostjate vastu

Ostjatelt laekumata arved	63 412	45 408
▪ sh nõuded FTR tehingute eest	10 472	0
▪ sh ebatõenäoliselt laekuvate nõuete reserv	-26	-116
Muud nõuded	1 261	4 855
▪ sh arvestuslikud nõuded ITC maksjate vastu	1 003	3 638
▪ sh tagatistasud	9	9
▪ sh intressinõuded	249	1 075
Finantsvarad kokku finantsseisundi aruande saldol „nõuded ostjate vastu ja muud nõuded“ (lisa 5)	64 673	50 263
Maksunõuded	277	549
Ettemaksud	835	978
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded kokku	65 785	51 790

Ostjate vastu esitatud nõuete krediitkvaliteedi analüüs:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
Ostjatelt laekumata arved, mille tähtaeg ei ole veel saabunud		
• Jaotusvõrguettevõtjad	22 319	22 141
• Muud kliendid	40 047	22 957
Ostjatelt laekumata arved kokku, mille tähtaeg ei ole veel saabunud	62 366	45 098
Ostjatelt laekumata arved, mille laekumistähtaeg on möödas, kuid mis ei ole ebatõenäoliselt laekuvad		
• laekumistähtajast on möödas 1 kuni 90 päeva jaotusvõrgu ettevõtjad	0	0
• laekumistähtajast on möödas 1 kuni 90 päeva muud kliendid	1 046	310
Ostjatelt laekumata arved kokku, mille laekumistähtaeg on möödas, kuid mis ei ole ebatõenäoliselt laekuvad	1 046	310
Ostjatelt laekumata arved kokku, mille laekumistähtaeg on möödas	1 072	426
Ebatõenäoliselt laekuvate arvete reserv	-26	-116
Nõuded ostjate vastu kokku	63 412	45 408

Eleringi arvestuspõhimõtete kohaselt hinnatakse reeglina nõuded, mille maksetähtajast on möödunud üle 90 päeva, alla täies ulatuses. Üle 90 päeva maksetähtaega ületavate nõuete allahindluse kogusummat korrigeeritakse tuginedes varasemale kogemusele selle kohta, kui palju ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuetest hilisemal perioodil laekub ning kui palju nõuetest, mille maksetähtajast polnud aruandeperioodi lõpu seisuga möödunud üle 90 päeva, jääb hilisemal perioodil laekumata. Samuti võetakse nõuete hindamisel arvesse muid individuaalseid ja erakorralisi mõjusid nagu globaalne majandusolukorra halvenemine.

Aruandeaastal vähendati ebatõenäoliselt laekuvate nõuete reservi 92 tuhande euro ulatuses ja tehti nõuete allahindlusi summas 2 tuh EUR (2023: 116 tuh EUR). Andmed seotud osapooltele esitatud nõuete kohta on avalikustatud lisas 23.

Lisa 9. Varud

tuhandetes eurodes

	31.12.2024	31.12.2023
Diislikütus	9 265	9 326
Mahuvarugaas	579	213
Gaas maagaasihoidlas	10 708	10 708
Varud kokku	20 537	20 247

Elering hoiab avariireservelektrijaamade jaoks reservkütuse varu, gaasi võrguteenuste osutamise jaoks mahuvarugaasi varu ja gaasi bilansiteenuse jaoks bilansigaasi. Elering hoiab gaasi varustuskindluse tagamiseks gaasi Inčukalnsi maagaasihoidlas.

Lisa 10. Materiaalne põhivara

tuhandetes eurodes

	Maa	Maa kasutus- õigused	Ehitised	Rajatised	Masinad ja seadmed	Muu	Lõpeta- mata ehitus	Kokku
Materiaalne põhivara								
1.01.2023								
Soetusmaksumus 01.01.2023	6 570	7 404	72 291	708 200	639 352	552	113 419	1 547 788
Akumuleeritud kulum	0	-462	-16 048	-217 269	-245 134	-490	0	-479 403
Jääkmaksumus 01.01.2023	6 570	6 942	56 243	490 931	394 218	62	113 419	1 068 385
Ettemaksed	0	0	0	0	628	0	0	628
Materiaalne põhivara kokku 01.01.2023	6 570	6 942	56 243	490 931	394 846	62	113 419	1 069 013
Liikumised								
1.01.2023–31.12.2023								
Lisandumised	650	236	0	0	0	0	174 065	174 951
Ümberliigitatud lõpetamata ehitusest	0	0	6 362	48 506	67 556	53	-123 054	-577
Kasutusrendi ümberklassifitseerimisel vara liikumised	0	0	0	0	-24	0	0	-24
Ümberklassifitseerimine gruppide vahel jääkväärtuses	0	0	0	-883	883	0	0	0
Kapitaliseeritud laenukulutused (lisa 21)	0	0	0	0	0	0	551	551
Müük ja mahakandmine jääkväärtuses	0	0	-15	0	-69	0	0	-84
Ettemaksed	0	0	0	0	1 104	0	0	1 104
Arvestatud kulum	0	-75	-3 008	-20 191	-24 988	-38	0	-48 300
Liikumised kokku 1.01.2023–31.12.2023	650	161	3 339	27 432	44 462	15	51 562	127 621

Materiaalne põhivara 31.12.2023

Soetusmaksumus 31.12.2023	7 220	7 641	78 521	750 000	704 120	546	164 981	1 713 029
Akumuleeritud kulum	0	-538	-18 939	-231 637	-266 544	-469	0	-518 127
Jääkmaksumus 31.12.2023	7 220	7 103	59 582	518 363	437 576	77	164 981	1 194 902
Ettemaksed	0	0	0	0	1732	0	0	1 732
Materiaalne põhivara kokku 31.12.2023	7 220	7 103	59 582	518 363	439 308	77	164 981	1 196 634

Liikumised 1.01.2024-31.12.2024

Lisandumised	36	0	0	0	0	0	222 508	222 544
Ümberliigitatud lõpetamata ehitusest	0	183	11 302	71 302	60 098	149	-143 034	0
Kapitaliseeritud laenukulutused (lisa 21)	0	0	0	0	0	0	1 456	1 456
Müük ja mahakandmine jääkväärtuses	0	0	0	0	-3	0	0	-3
Ettemaksed	0	0	0	0	600	0	0	600
Arvestatud kulum	0	-79	-3 340	-20 475	-25 563	-31	0	-49 488
Liikumised kokku 1.01.2024-31.12.2024	36	104	7 962	50 827	35 132	118	80 930	175 109

Soetusmaksumus 31.12.2024	7 256	7 823	89 799	803 715	760 937	695	245 911	1 916 136
Akumuleeritud kulum	0	-616	-22 255	-234 525	-288 828	-500	0	-546 724
Jääkmaksumus 31.12.2024	7 256	7 207	67 544	569 190	472 109	195	245 911	1 369 412
Ettemaksed	0	0	0	0	2 331	0	0	2 331
Materiaalne põhivara kokku 31.12.2024	7 256	7 207	67 544	569 190	474 440	195	245 911	1 371 743

Lõpetamata ehitus sisaldab peamiselt seadmete, alajaamade, elektrienergia ülekandeliinide ja gaasitorustiku ehitusi. Lõpetamisel kantakse nende varade maksumus masinate ja seadmete, ehitiste ja rajatiste soetusmaksumuse hulka.

Lõpetamata ehituse lisandumised sisaldavad kapitaliseeritud laenukulutusi aruandeaastal summas 1 456 tuhat eurot (2023: 551 tuhat eurot). Kapitaliseerimismäär oli 4,29% (2023: 3,87%).

Informatsioon materiaalse vara kasutusrendi kohta on toodud lisas 22.

Lisa 11. Immateriaalne põhivara

tuhandetes eurodes

Omandatud tarkvara,
litsentsid

Kokku

Immateriaalne põhivara 1.01.2023

Soetusmaksumus 1.01.2023	25 414	25 414
Akumuleeritud amortisatsioon	-13 583	-13 583
Jääkmaksumus 1.01.2023	11 831	11 831
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	5 081	5 081
Immateriaalne põhivara kokku 1.01.2023	16 912	16 912

Liikumised 1.01.2023-31.12.2023

Lisandumised	8 112	8 112
Amortisatsioonikulu	-5 145	-5 145
Liikumised kokku 1.01.2023-31.12.2023	2 967	2 967

Immateriaalne põhivara 31.12.2023

Soetusmaksumus 31.12.2023	27 014	27 014
Akumuleeritud amortisatsioon	-14 525	-14 525
Jääkmaksumus 31.12.2023	12 489	12 489
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	7 390	7 390
Immateriaalne põhivara kokku 31.12.2023	19 879	19 879

Liikumised 1.01.2024-31.12.2024

Lisandumised	9 107	9 107
Amortisatsioonikulu	-3 624	-3 624
Liikumised kokku 1.01.2024-31.12.2024	5 483	5 483

Immateriaalne põhivara 31.12.2024

Soetusmaksumus 31.12.2024	34 810	34 810
Akumuleeritud amortisatsioon	-18 107	-18 107
Jääkmaksumus 31.12.2024	16 703	16 703
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	8 659	8 659
Immateriaalne põhivara kokku 31.12.2024	25 362	25 362

Lisa 12. Võlakohustused

tuhandetes eurodes

31.12.2024 31.12.2023

Lühiajalised võlakohustused

Pikaajalise pangalaenu lühiajaline osa	10 558	10 558
Intressivõlad	566	757
Rendikohustused	0	7

Lühiajalised laenukohustused kokku 11 124 11 323

Pikaajalised võlakohustused

Pikaajaline pangalaen	55 637	66 186
-----------------------	--------	--------

Pikaajalised võlakohustused kokku 55 637 66 186

Ettevõtte laenukohustuste alusvaluutad on järgmised:

Võlakohustused eurodes	66 761	77 509
Võlakohustused kokku (Lisa 5)	66 761	77 509

Võlakohustuste liikumine

tuhandetes eurodes

Lühiajalised võlakohustused

Saldo	Panga- laenud	Intressi- võlad	Rendi- kohus- tused	Emiteeri-tud võlakirjad	Panga- laenud	Rendi- kohustused	Võla- kohustused kokku
Saldo seisuga 01.01.2023	10 558	1 705	66	224 936	76 733	26	314 024
Võlakohustuste tagasimakse	-10 558	0	-85	-225 000	0	0	-235 643
Ümberklassifitse- rimine	10 558	0	26	0	-10 558	-26	0
Mitterahalised liikumised	0	0	0	64	11	0	75
Arvestatud intressid	0	3 623	0	0	0	0	3 623
Makstud intressid	0	-4 570	0	0	0	0	-4 570
Saldo seisuga 31.12.2023	10 558	758	7	0	66 186	0	77 509
Võlakohustuste tagasimakse	-10 558	0	-7	0	0	0	-10 565

Ümberklassifitseerimine	10 558	0	0	0	-10 558	0	0
Mitterahalised liikumised	0	0	0	0	9	0	9
Arvestatud intressid	0	3 394	0	0	0	0	3 394
Makstud intressid	0	-3 586	0	0	0	0	-3 586
Saldo seisuga 31.12.2024	10 558	566	0	0	55 637	0	66 761

Laenukapitali keskmine efektiivne intress oli 2024. aastal 4,40% (2023: 3,07%).

Eling on finantseerimiseks kasutanud järgmiseid vahendeid:

1. Pangalaenu Euroopa Investeeringispangalt

Elingil on kaks amortiseeruvat laenu jääkväärtuses 56 565 tuhat eurot (2023: 63 769 tuhat eurot). Tagastamise tähtajad on 2030 ja 2033, intress koosneb 6 kuu Euriborist, millele lisandub marginaal. Aruandeaastal tagastati laene Euroopa Investeeringispangale 7 209 tuhande euro ulatuses (2023. aastal 7 209 tuhat eurot).

2. Pangalaenu Põhjamaade Investeeringispangalt

Elingil on kaks amortiseeruvat laenu jääkväärtuses 9 630 tuhat eurot (2023: 12 975 tuhat eurot) tagasimaksmise tähtaegadega aastatel 2025 ja 2032. Intress koosneb 3 ja 6 kuu Euriborist, millele lisandub marginaal. Aruandeaastal tagastati laene Põhjamaade Investeeringispangale summas 3 349 tuhat eurot (2023. aastal 3 349 tuhat eurot).

3. Arvelduskrediidilepingud

Elingil on sõlmitud kolm arvelduskrediidi lepingut kogusummas 100 miljonit eurot, intressimääraga 1 kuu EURIBOR, millele lisandub marginaal 0,92-1,07%. Arvelduskrediidilepingud on sõlmitud kuni aprillini 2026. Laene ei ole 31.12.2024 ega 31.12.2023 seisuga välja võetud.

Elingi poolt sõlmitud laenulepingutes on kehtestatud piirmäärad Elingi finantsnäitajatele (omakapitali suhe kogu varadesse ja netovõlg/EBITDA). Piirmäärasid ei ole ületatud.

Lisa 13. Võlad tarnijatele ja muud võlad

tuhandetes eurodes

	31.12.2024	31.12.2023
Võlad tarnijatele	52 894	36 283
sh võlad FTR tehingute eest	11 520	3 091
Võlad ostetud materiaalse ja immateriaalse põhivara eest	15 325	23 916
Kogutud ettemaksed elektrienergiatootjatele	18 771	20 439
Muud võlad	2 537	7 960
Finantskohustused kokku finantsseisundi aruande saldol „Võlad tarnijatele ja muud võlad“ (lisa 5)	89 527	88 598
Maksuvõlad:		
Käibemaks	1 172	335
Sotsiaalkindlustusmaks	808	672
Üksikisiku tulumaks	475	389
Töötuskindlustusmaks	53	45
Kohustusliku kogumispensioni sissemaksed	46	30
Ettevõtte ja erisoodustuste tulumaks	16	8
Aktsiisimaks	314	81
Saastemaks	1	0
Maksuvõlad kokku	2 885	1 560
Viitvõlad - töötajate hüvitised:		
Palk	897	783
Preemia	1 564	1 589
Puhkusetasu	448	393
Sotsiaalkindlustuse ja töötuskindlustuse maks	680	671
Viitvõlad - töötajate hüvitised kokku	3 589	3 436
Muud võlad	7 615	18
sh kindlustushüvitis	7 500	0
Võlad tarnijatele ja muud võlad kokku	103 616	93 613

Kogutud ettemaksed elektritootjatele*tuhandetes eurodes*

31.12.2024

31.12.2023

Kogutud ettemaksed elektritootjatele perioodi alguses	20 439	6 189
Arvestatud taastuvenergia tasud	82 171	91 141
Arvestatud taastuvenergiatoetused ja haldustasud	-83 839	-76 891
Kogutud ettemaksed elektritootjatele perioodi lõpul	18 771	20 439

Andmed seotud osapooltele võlgade kohta on avalikustatud lisas 23.

Lisa 14. Lepingulised kohustused ja tulevaste perioodide tulud

Liitumis- ja muudest teenustasudest tulenev lepinguline kohustus

<i>tuhandetes eurodes</i>	2024	2023
Lepingulised kohustused liitumis- ja muudelt teenustasudelt perioodi algul	133 183	72 355
Saadud liitumis- ja muud teenustasud	4 588	63 075
Tuludena kajastatud liitumis- ja muud teenustasud (lisa 16)	-2 407	-2 247
Lepingulised kohustused liitumis- ja muudelt teenustasudelt perioodi lõpul	135 364	133 183

Sihtfinantseerimine

<i>tuhandetes eurodes</i>	2024	2023
Sihtfinantseerimise edasilükkunud tulu perioodi algul	292 922	261 627
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	83 026	38 644
Saadud toetuste ümberklassifitseerimine tegevuskulude katteks	0	-390
Sihtfinantseerimise amortiseerimine muudes ärituludes (lisa 17)	-8 399	-6 959
Sihtfinantseerimise edasilükkunud tulu perioodi lõpul	367 549	292 922

Ülekoormustasu

<i>tuhandetes eurodes</i>	2024	2023
Ülekoormustasu kohustus perioodi algul	454 795	341 279
Tekkepõhiselt arvestatud perioodi jooksul*	98 559	127 869
ÜKT uute ülekandevõimsuste ehitamiseks arvestatud tulud (lisa 17)	-2 680	-1 873
ÜKT kasutus kadude katteks	-4 389	-7 566
ÜKT kasutus tegevuskulude katteks	-11 302	-4 914
Ülekoormustasu kohustus perioodi lõpul	534 983	454 795
<i>Sh sidumata ülekoormustulu</i>	<i>336 704</i>	<i>338 951</i>
Tulevaste perioodide tulud kokku	902 532	747 717
Lepingulised kohustused liitumis- ja muudelt teenustasudelt ja tulevaste perioodide tulud kokku	1 037 896	880 900

* Investeeringustegevuse rahavoogudes kajastatakse ülekoormustasu laekunud tasude brutosummas, millest on maha lahutatud ülekoormustasu kasutus kadude ja tegevuskulude katteks, mis kajastuvad netomeetodil äritegevuse rahavoogudes.

Lisa 15. Omakapital

Eleringi aktsiakapital koosneb 229 890 aktsiast nimiväärtusega 1 000 eurot (31.12.2023: 229 890 aktsiat nimiväärtusega 1 000 eurot). Aktsiate eest on täielikult makstud. Vt lisa 5 ja lisa 6.

Aruandval aastal ei ole ainuosanik teinud otsust aktsiakapitali suurendamise kohta.

2024. aastal maksti dividende 20 miljonit eurot, dividendid aktsia kohta olid 87,0 eurot ja kaasnes tulumaksukulu summas 4,32 miljonit eurot (2023. aastal maksti dividende 13,5 miljonit eurot ehk 58,72 eurot dividende aktsia kohta. Dividendimaksega kaasnes dividendide tulumaksukulu summas 2,34 miljonit eurot).

Seisuga 31.12.2024 moodustas Eleringi kohustuslik reservkapital 20 123 tuhat eurot (31.12.2023: 18 721 tuhat eurot). Seisuga 31.12.2024 on Eleringil kohustus kanda täiendavalt kohustuslikku reservkapitali 783 tuhat eurot (31.12.2023: 1 402 tuhat eurot). 2024. aastal kandis Elering täiendavalt kohustuslikku reservkapitali 1 402 tuhat eurot (2023. aastal 871 tuhat eurot).

Seisuga 31.12.2024 oli Eleringi jaotamiseks kõlbulik jaotamata kasum 158 902 tuhat eurot (31.12.2023: 164 026 tuhat eurot). 2019. aastast kuni 2024. aasta lõpuni oli võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäär 14/86. Seda soodsamat maksumäära sai kasutada dividendimaksele, mis ulatus kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018. aasta esimene arvesse võetav aasta (2018. aasta maksumäär: 20/80). 2025. aastal soodusdividendimäär ei kehti ning kõik dividendid, mis makstakse välja 2025. aastal maksustatakse määraga 22/78. Seisuga 31.12.2024 on võimalik jaotada 123 944 tuhat eurot netodividendidena (31.12.2023: 130 201 tuhat eurot) ja vastav tulumaks oleks 34 958 tuhat eurot (31.12.2023: 33 825 tuhat eurot), võttes arvesse kohustust kanda osa jaotamata kasumist kohustuslikku reservkapitali.

Lisa 16. Müügitulu

Müügitulu analüüs tegevusvaldkondade lõikes

tuhandetes eurodes

2024

2023

Bilansi- ja reguleerimisteenuste müük

Bilansienergia	67 687	73 200
Bilansigaas	7 886	9 484
Reguleerimisteenused	5 629	8 366
Bilansi- ja reguleerimisteenuste müük kokku	81 202	91 050

Elektrivõrgu ja gaasivõrgu teenuste müük

Elektrivõrgu teenuste müük	85 330	92 339
Gaasivõrgu teenuste müük	28 077	14 395
Muud elektrivõrguteenused	7 919	33 258
Muud gaasivõrguteenused	2 759	2 753
Elektrivõrgu ja gaasivõrgu teenuste müük kokku	124 085	142 745

Muude kaupade ja teenuste müük

Müügitulu liitumistasudest (lisa 14)	2 658	2 247
Ülekandeseadmete rent (lisa 22)	945	943
Muude teenuste müük	5 337	7 728
Muude kaupade müük	55	35
Muude kaupade ja teenuste müük kokku	8 995	10 953
Müügitulu kokku	214 282	244 748

Lisa 17. Muud äritulud

tuhandetes eurodes

	2024	2023
Põhivara soetamiseks saadud sihtfinantseerimine (lisa 14)	8 354	6 959
Ülekoormustasu amortisatsioon (lisa 14)	2 680	1 873
Kasum materiaalse põhivara müügist	28	51
Saadud viivised, trahvid ja hüvitised*	123	447
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	6	399
Muud äritulud	415	324
Kokku	11 606	10 053

Lisa 18. Kaubad, toore, materjal ja teenused

tuhandetes eurodes

2024

2023

Ostetud elektrienergia ja gaas bilansiteenuse osutamiseks

Ostetud bilansienergia	56 326	66 356
Ostetud bilansigaas	7 215	8 831
Ostetud võimsuse reguleerimise teenus	11 899	7 689
Avariielektrijaama kulud elektribilansi tagamiseks	0	-211
Bilansiteenuse osutamiseks ostetud elektrienergia kokku	75 440	82 665

Süsteemiteenused

Reaktiivenergia	249	165
Avariielektrijaama püsikulud	215	931
Süsteemiteenuste kulud kokku	464	1 096

Elektrivõrgu ja gaasivõrgu kaod

Elektrivõrgu kaod	26 089	34 410
Gaasivõrgu kaod	1 933	2 356
Elektrivõrgu ja gaasivõrgu kaod kokku	28 022	36 766

Hooldus- ja remonditööd

Põhitegevuse rajatistele ja seadmetele	10 852	11 678
Tootmishoonetele ja -territooriumitele	960	999
Demontaažitööd ja jäätmete käitlemine	163	613
Muud hooldus- ja remonditööde kulud	871	597
Hooldus- ja remonditööd kokku	12 846	13 887

Muud kulud

Muud kulud	10 723	14 948
Operatiivkäidu- ja dispetšerjuhtimiskulud	549	545
Muud kulud kokku	11 272	15 493

Kaubad, toore, materjal ja teenused kokku

128 044   149 907

Lisa 19. Mitmesugused tegevuskulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>2024</i>	<i>2023</i>
Infotehnoloogia kulud	2 733	1 886
Koolitus- ja muud tegevuskulud	815	1 604
Uurimistööde ja konsultatsioonide kulud	2 353	1 186
Telekommunikatsioonikulud	1 158	1 004
Valve-, kindlustus- ja töökaitsealased kulud	1 497	981
Bürookulud	755	588
Teadus- ja arendustegevuse kulud (R&D)	560	463
Transpordi- ja töövahendite kulud	115	80
Muud ärikulud	160	259
Mitmesugused tegevuskulud kokku	10 146	8 051

Eleringi koondkasumiaruandes on kajastatud lühiajaliste rendilepingute ja väikese väärtusega rentidega seotud kulu summas 326 tuhat eurot (2023. aastal summas 277 tuhat eurot).

Lisa 20. Tööjõukulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2024	2023
Põhitasud, lisatasud, preemiad, puhkusetasud	12 195	10 808
Töölepingu lõpetamise hüvitised	0	22
Muud tasud	445	401
Töövõtjatele arvestatud kokku	12 640	11 231
Sotsiaalmaks	4 201	3 737
Töötuskindlustusmaks	91	82
Tööjõukulud kokku	16 932	15 050
sh hüvitised juhatuse ja nõukogu liikmetele		
Põhitasud, lisatasud, preemiad, puhkusetasud	613	590
Sotsiaalmaks	232	221
Erisoodustused	73	63
Erisoodustuste tulumaks	18	16
Hüvitised juhatuse ja nõukogu liikmetele kokku	936	890
Töötajate keskmine arv	309	287
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötavad isikud	307	284
Võlaõigusliku lepingu alusel teenust osutavad isikud	2	3
Juhtimis- või kontrollorgani liikmed	4	6
Töötajate keskmine töötasu koos lisatasudega taandatud täistööajale kuus (eurodes)	3 878	3 809

Kolmele juhatuse liikmetele makstakse teenistuslepingu ennetähtaegse lõpetamise eest hüvitist, mis võrdub kolme kuu teenistustasuga.

Lisa 21. Finantstulud ja -kulud

tuhandetes eurodes

2024

2023

Finantstulud

Intressitulu	4 495	5 423
Kasum kapitaliosaluse meetodil	26	20
Kasum valuutakursi muutustest	43	1
Kokku finantstulud	4 564	5 444

Finantskulud

Intressikulu	-3 394	-3 916
Kahjum valuutakursi muutustest	-302	-33
Muud finantskulud	-2	-17
Kokku finantskulud	-3 698	-3 966

Miinus: Kapitaliseeritud finantskulud (lisa 10)

1 456

551

Koondkasumiaruandes kajastatud finantskulud kokku

-2 242

-3 415

Neto finantstulud (-kulud) (lisa 6)

2 322

2 029

Lisa 22. Kasutusrent

Elering kui rendileandja

Kasutusrendi tulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>2024</i>	<i>2023</i>
Ehitised	258	207
Rajatised	943	943
Muu vara rent	2	2
Kasutusrendi tulu kokku	1 203	1 152

Rajatised. Eleringil on kasutusrendileping, mille kohaselt renditakse välja liinimastidele kinnitatud kiudoptilise kaabli vabu kiude. See kaabel toimib ka liinide piksekaitsetrossina ja Elering kasutab kiude oma tehniliseks sideks. Vabad kiud on antud rendile Tele2 Eesti AS-le. Rendileping sisaldab piirangut, mille kohaselt ei tohi Elering anda oma ülekandeseadmeid kasutuseks teistele telekommunikatsioonivaldkonnas tegutsevatele ettevõtetele. Leping kehtib kuni 31.12.2034.

Andmed varade (rajatiste) kohta, mis on antud rendile kasutusrendi tingimustel

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
Soetusmaksumus	7 020	4 914
Akumuleeritud kulum perioodi lõpus	-6 051	-996
Jääkmaksumus	969	3 918

Arvestatud kulum

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>2024</i>	<i>2023</i>
Arvestatud kulum	1 243	647

Hinnanguline järgmiste perioodide renditulu kasutusrendi lepingutest

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
sh kuni 1 aasta	1 137	1 019
1-5 aastat	6 017	255
Üle 5 aasta	5 269	0
Järgmiste perioodide rendimaksed kokku	12 423	1 274

Lisa 23. Saldod ja tehingud seotud osapooltega

Üldjuhul loetakse seotud osapoolteks osapooli, kui nad on ühise kontrolli all või kui ühel osapoolel on võime kontrollida teist osapoolt või tal on oluline mõju või ühine kontroll teise osapoolle üle finantsiliste ja tegevusalaste otsuste tegemisel. Iga võimaliku seotud osapoolle suhet käsitledes pööratakse tähelepanu suhte sisule, mitte üksnes juriidilisele vormile.

Majandusaasta aruande koostamisel olid seotud osapoolteks:

- (i) Riik ja riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted;
- (ii) Eleringi juhatus ja nõukogu;
- (iii) Eespool loetletud isikute lähedased pereliikmed ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted.

Tasumata saldod seotud osapooltega olid järgmised:

tuhandetes eurodes

31.12.2024

31.12.2023

Nõuded ostjate vastu

Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	22 148	23 867
Nõuded ostjate vastu kokku	22 148	23 867
sh võrguettevõtjad	18 457	20 814

Võlad tarnijatele ja muud võlad

Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	4 875	3 500
Võlad tarnijatele ja muud võlad kokku	4 875	3 500

Tulud ja kulud seotud osapooltega tehingutest:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Seotud osapool</i>	<i>2024</i>	<i>2023</i>
Tulu kaupade müügist	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	16 192	21 294
Tulu teenuste müügist	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	87 073	85 704
Tulu kaupade ja teenuste müügist kokku		103 265	106 998
Kaupade ost	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	11 767	7 819
Teenuste ost	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	10 817	11 797
Lõivud ja tasud	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	118	164
Kaupade ja teenuste ost kokku		22 702	19 779
Investeeringud põhivarasse	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	1 688	665
Taastuenergia toetused	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	21 949	21 318
Taastuenergia tasud	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	69 961	78 002

- Tulu kaupade müügist on saadud bilansienergia ja bilansigaasi müügist.
- Tulu teenuste müügist on saadud peamiselt elektri- ja gaasivõrguteenuste müügist.
- Kulu kaupade ostust tuleneb bilansienergia ja gaasi ostust.
- Teenuste ost sisaldab peamiselt reguleerimisteenuseid, operatiivkäidu- ja dispetšerjuhtimise teenuseid ning hooldus ja -remonditeenuseid.

Tehinguid äriühingutega, milles nõukogu ja juhatuse liikmed või nende lähedased omavad olulist mõjuvõimu, aruandval aastal ei olnud.

Tegevjuhtkonnale ja juhatuse liikmetele arvestatud kompensatsioonid on avalikustatud lisas 20.

Seotud osapoolte vastu olevate nõuete osas ei ole 2024. aastal nii nagu ka 2023. aastal moodustatud allahindluseid.

Potentsiaalne palgakulu kohustis oleks 131 tuhat eurot ilma sotsiaalmaksuta (31.12.2023: 124 tuhat eurot), kui nõukogu peaks välja vahetama kõik juhatuse liikmed.

Lisa 24. Tingimuslikud kohustused, siduvad tulevikukohustused ja bilansijärgsed sündmused

Siduvad tulevikukohustused investeringuteks. Võrguettevõtjal on kohustus arendada võrku viisil, mis tagab oma teeninduspiirkonnas võimaluse järjepidevalt osutada ettenähtud tingimuste kohast võrguteenust. Seisuga 31.12.2024 oli Eleringil materiaalse põhivara suhtes lepingujärgsed siduvad tulevikukohustused kapitalikulutusteks summas 199 867 tuhat eurot (31.12.2023: 259 711 tuhat eurot).

Maksualased kohustused. Maksuhalduril on õigus kontrollida Eleringi maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intress ja trahvid. Eleringi juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata Eleringile olulise täiendava maksusumma.

Tingimuslikud kohustused pooleliolevatest kohtuvaidlustest. Ettevõtte vastu on esitatud hagi summas 2,9 miljonit eurot. Vaidlus puudutab läbirääkimisi, mida peeti seoses gaasitoru ehitamisega. Äriühing ei pea nõudeid põhjendatuks, kuna pooled ei sõlminud kunagi nimetatud ehitustööde realiseerimiseks lepingut. Hageja ei osutunud riigihankel edukaks ning ehitustööde leping sõlmiti riigihankel edukaks tunnistatud töövõtjaga. Elering on tegutsenud kooskõlas riigihangete seadusega.

BAB INTER RAO LIETUVA on teinud hagiavalduse arbitraažimenetluses LITGRID AB, AS “Augstprieguma tikls” ja Eleringi vastu elektrisüsteemide bilansienergia ostu-müügilepingu alusel. Kuni 31.12.2022 osutas INTER RAO Baltikumi süsteemihalduritele bilansienergia ostu- ja müügiteenuseid seoses Baltikumi süsteemihaldurite osalemisega BRELL süsteemis. 2022. aastal lõpetasid Baltikumi süsteemihaldurid INTER RAO-le sanktsioonide tõttu maksete tegemise. INTER RAO nõuab seetõttu süsteemihaldurilt vahendatud elektrienergia eest kokku 12,5 miljonit eurot perioodi eest kuni 31.12.2022. Vastav nõue on kajastatud bilansis võlgnevusena tarnijatele. Maksed peatati seoses Venemaa agressiooniga Ukrainale ning sellega seonduvate sanktsioonidega. Täiendavalt nõuab INTER RAO üle 38 miljoni euro hüvitamist perioodi eest pärast ostu-müügilepingu lepingu lõppu. Põhinõuetele lisandub viivis. Kostjad on esitanud vastuväited vahekohtu jurisdiktsioonile. Kui vahekohus peab sellest hoolimata võimalikuks teha asjas sisuline otsus, kas 12,5 miljoni ja viivise nõude või ka 38 miljoni ja viivise nõude osas, siis on vaidlusel otsene rahaline mõju Eleringi ja Balti süsteemihaldurite jaoks ulatuses, mille osas tehakse kaebaja kasuks otsus ning mis ületab juba kajastatud kohustust 12,5 miljonit eurot. Elering vastutab solidaarselt kaaskostjatest Baltikumi süsteemihalduritega vahekohtuotsusega võimaliku väljamõistetud hüvitise eest. Kuna ülejäänud nõue on lepinguväline (Elering koos teiste TSO-dega on lepingu ülesse öelnud), siis Elering seda nõuet reaalseks ei pea. Pooltele oli selge, et Balti TSO-de soov ei ole teenusega jätkata. Nõue jaotub Baltikumi süsteemihaldurite vahel järgmiselt: LITGRID 42%, Elering 32% and AST 26%.

Nõue jaotub Baltikumi süsteemihaldurite vahel järgmiselt: LITGRID 42%, Elering 32% and AST 26%.

Bilansijärgsed sündmused. 25. detsembril 2024 lülitus Eesti-Soome alalisvooluühendus EstLink 2 avariiliselt välja. Rikke põhjuseks on füüsiline kahjustus, mille asukoht tuvastati Soome lahe põhjas. Kuna kahjustus leidis aset Soome vetes, vastutab parandustööde eest Soome süsteemihaldur Fingrid.

26. detsembril 2024 uuendas Fingrid turuteadet (Nord Pool – UMM Platform), milles märgiti, et varasema kogemuse põhjal võivad parandustööd kesta kuni 1. augustini 2025. Kui rikke kõrvaldamise tähtaeg muutub, ajakohastatakse ka turuteadet.

Teeme kõik endast oleneva, et EstLink 2 taastada nii kiiresti kui võimalik, kuna see ühendus on kriitilise tähtsusega mitte ainult Eesti ja Soome hinnapiirkondadele, vaid ka kogu Baltimaade ja Põhjamaade elektrisüsteemi varustuskindlusele.

Balti riikides on piisavalt juhitavaid tootmisvõimsusi ja välisühendusi, et tagada opereerimine pärast Mandri-Euroopaga sünkroniseerimist ka ilma EstLink 2 ühenduseta. Estlink 2 paranduse maksumust on hetkel veel vara hinnata, aga kuna tegu on piiriülese ühendusega, siis kaetakse vastavad kulud võimsusjaotustasust.

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Elering AS-i aktsionärile

Meie arvamus

Meie arvates kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Elering AS-i (Ettevõtte) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2024 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Mida me auditeerisime

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2024;
- koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- raamatupidamise aastaaruande lisa, mis sisaldavad olulist teavet arvestuspõhimõtete kohta ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane alus meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

Oleme Ettevõttest sõltumatud kooskõlas Rahvusvahelise Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksiga (sealhulgas rahvusvahelised sõltumatuse standardid) (IESBA koodeks). Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile.

Muu informatsiooni, sealhulgas tegevusaruande, aruandlus

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab peatükki „Juhatusesimehe pöördumine“ ja tegevusaruannet („Eleringi missioonist strateegiliste eesmärkideni“, „Majandustegevuse ülevaade ja 2024. aasta tulemused“, „Töötajate kaasamise ja motiveerimise tegevuskava „Meie Elering“, „Ühingu juhtimine“, „Vastutustundlikkuse põhimõtete järgimine Eleringi tegevuses“) ja „Eleringi müügitulu vastavalt EMTAK 2008-le“ (kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni, sealhulgas tegevusaruannet.

Raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi raamatupidamise aastaaruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Tegevusaruande osas teostasime ka audiitortegevuse seaduses sätestatud protseduurid. Nimetatud protseduuride hulka kuulub kontroll, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning on koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Tuginedes auditi käigus tehtud töödele, on meie arvates:

- tegevusaruandes toodud informatsioon olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega selle aasta osas, mille kohta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud; ja
- tegevusaruanne koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Kui enne sõltumatu vandeaudiitori aruande kuupäeva saadud tegevusaruande või muu informatsiooni osas tehtud töö põhjal järeldame, et tegevusaruandes või muus informatsioonis on oluline väärkajastamine, oleme kohustatud selle tõsiasja avaldama. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Ettevõtte jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Ettevõtte finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduurid vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;

- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Ettevõtte sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Ettevõtte jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Ettevõtte tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

Lauri Past
Vandeaudiitor, litsents nr 567

18. märts 2025
Tallinn, Eesti

Kasumi jaotamise ettepanek

Eleringi jaotamata kasum seisuga 31.12.2024 oli 159 685 tuhat eurot.

Elering AS juhatus teeb ainuaktsionärile ettepaneku jaotada Eleringi jaotamata kasum järgmiselt:

Maksta aktsionärile dividendidena	15 659 tuhat eurot
-----------------------------------	--------------------

Kohustuslikku reservkapitali	783 tuhat eurot
------------------------------	-----------------

Jaotamata kasumisse	141 313 tuhat eurot
---------------------	---------------------

Tegevjuhtkonna allkirjad 2024. aasta majandusaasta aruandele

Elering AS 2024.a. majandusaasta aruande allkirjastamine 18.03.2025.

Kalle Kilk
Juhatuse esimees

Riina Käi
Juhatuse liige

Erkki Sapp
Juhatuse esimees

Reigo Kebja
Juhatuse liige

Eleringi müügitulu vastavalt EMTAK 2008-le

Eleringi müügitulu jaguneb suuremate tegevusalade lõikes järgnevalt:

EMTAK* Tegevusala	1.1.2024 - 31.12.2024	1.1.2023 - 31.12.2023
35131 Ülekande teenus - edastamine põhivõrgu kaudu	93 365	139 729
35221 Maagaasi ülekanne	30 836	17 149
35151 Elektrienergia müük (bilansienergia)	73 316	75 203
35231 Bilansigaasi müük	7 886	9 484
77399 Mujal liigitamata masinate ja seadmete rentimine	946	943
47799 Muude kasutatud kaupade jaemüük	880	35
68201 Enda või renditud kinnisvara üürile andmine ja käitus	260	209
82991 Muud mujal liigitamata äritegevust abistavad tegevused	6 794	1 996

* EMTAK – Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator

